

Raadsvergadering.....	2
1. Opening en mededelingen.....	2
2. Vaststellen agenda.....	3
4. Gemeenterekening 2023 gemeente Groningen.....	3
- M04: Gebiedsgericht financieel uitwerken.....	3
- M05: 'Zorg ook voor onze mannen'	3
5. Initiatiefvoorstellen.....	31
6. Conformstukken.....	31
a. Vaststelling bestemmingsplan Middelberterweg 44 en 44a.....	31
b. Kredietaanvraag herinrichting entreegebied MFC De Wijert & Helpman	31
c. Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Groningen...	31
d. Vaststelling bestemmingsplan Herziening Parkeren 2021.....	32
e. Aanvullen uitvoeringskrediet Grote Markt.....	32
f. Vaststellen bestemmingsplan Engelberterweg 96.....	32
g. Aanvullen krediet Fietsstraat Kerklaan Groningen.....	32
h. Nacalculatie lederz.....	32
i. Zienswijze Doelen Sociale Agenda Nij Begun.....	33
7. Bespreekstukken.....	35
a. Pakket parkeermaatregelen.....	35
- A01: 'Verlaging kosten bijkopen parkeeruren en verhoging basis aantal uren naar 250 uur'.....	35
- A02: 'Gratis parkeren in winkelcentra met een blauwe parkeerschijf'	35
- A03: 'Maatwerk voor tweede parkeervergunning voor werkafhankelijke automobilisten'	35
- A04: 'Voeg de Wijert toe aan de vierde parkeerzone'	35
- A05: 'Voeg Tuinwijk toe aan de vierde parkeerzone'	35
- A06: 'Voeg Selwerd toe aan de vierde parkeerzone'	35
- A07: 'Voeg Paddepoel toe aan de vierde parkeerzone'	35
- A08: 'Voeg Helpman toe aan de vierde parkeerzone'	35
- A09: 'Voeg de Hoogte toe aan de vierde parkeerzone'	35
- A10: 'Voeg Corpus den Hoorn toe aan de vierde parkeerzone'	35
- A11: Nieuwjaarsdag Gratis Parkeren.....	35
- A12: Tijdvensters betaald parkeren.....	35
- A13: Hoger Startsaldo Bezoekersvergunning.....	35

- A15: Verlaag kosten van bedrijvenvergunning voor MKB.....	35
- A16: Verlaag de kosten voor bewonersvergunningen.....	35
- A17: Geen verhoging kosten tweede bewonersvergunning.....	35
- M09: Draagvlakonderzoek.....	35
8. Motie vreemd aan de orde van de dag.....	57
- Moties n.a.v. Maatregelen Noorderplantsoen en Stadsstrand.....	57
- M01: Algeheel verbod op BBQ.....	57
- M02: Verbod op Luidsprekers in het Noorderplantsoen.....	57
- M07: Openbare toiletten in samenwerking met ondernemer Noorderplantsoen.....	57
- M08: Alcoholverbod Noorderplantsoen opheffen.....	57
- M03: Klaar de Lucht in Groningen.....	57

GEMEENTERAAD VAN WOENSDAG 10 JULI 2024 14.30 UUR

Voorzitter: K. Schuiling (burgemeester)

Namens de raad: J. van Hoorn (GroenLinks), F. Folkerts (GroenLinks), E. Hillekens (GroenLinks), J. Jones (GroenLinks), B. Leemhuis (GroenLinks), S. Middelhuis (GroenLinks), C. Nieuwenhout (GroenLinks), P. Swart (GroenLinks), J. van Veen (PvdA), R. Gierkink (PvdA), I. Huitema (PvdA), R. Pestman (PvdA), J. Scoop (PvdA), R. Tjepkema (PvdA), J. Lo-A-Njoe (D66), M. Gietema (D66), M. Martinez Doubiani (D66), A. Poelstra-Bos (D66), T. Rustebiel (D66), W. Pechler (PvdD), J. Bosma (PvdD), B. Hekkema (PvdD), T. van Zoelen (PvdD), N. Hilboesen (Stadspartij 100%), Y. Menger (Stadspartij 100%), M. Sloot (Stadspartij 100%), D. Brandenburg (SP), J. Huisman (SP), F. Mertens (SP), I. Jacobs (VVD), E. Akkerman (VVD), R. Heiner (VVD), D. Swets (Student&Stad), O. van Schagen (Student&Stad), P. Vermerris (Student&Stad), P. Rebergen (ChristenUnie), L. Dwarshuis (ChristenUnie), J. de Haan (CDA), E. Armut (CDA), L. van der Laan (PvhN), E. Bernabela (PvhN), K. Blauw (PVV)

Namens het college: M. Wijnja (wethouder), C. Bloemhoff (wethouder), K. de Wrede (wethouder), E. Eikenaar (wethouder), I. Jongman (wethouder), P. Broeksma (wethouder), R. van Niejenhuis (wethouder), M. Molema (wethouder)

Namens de griffie: J. Spier

Raadsvergadering

1. Opening en mededelingen

00:07:21

Voorzitter: Dames, heren en anderen. Iedereen van harte welkom in de raadsvergadering die vervroegd is vanwege het voetbal. De gedachte is dat wij flux door de agenda heen gaan. Dan om 18.00 uur een eetpauze hebben. En om 18.30 uur, mocht dat nog nodig zijn, de vergadering voortzetten. Dus als een geofende midvoor zal ik rond 18.00 uur, ook al zit uw midden in de woordvoering, een doelpunt maken en zeggen dat we gaan eten. Dat is niet anders. Ik verzoek u allen zich te gedragen, zodat ik geen gele kaarten hoeft uit te delen. Maar dat is gelukkig nooit

het geval. Ik heet van harte welkom de young professionals. U ziet er ook allemaal heel professioneel uit, moet ik zeggen. Fijn dat u er allemaal bent.

00:08:19

Voorzitter: Dit is de volksvertegenwoordiging. Die mag u in dat half uurtje bevragen. Mochten er nog dingen zijn waarvan u denkt: hoe zit dat eigenlijk? Daar zit de griffier. Daar zit de gemeentesecretaris. Daar zit het hele college. Dus voldoende mogelijkheden om vragen te stellen. En helemaal achterin, daar staat de bode. Die is ook altijd beschikbaar om uw vragen te beantwoorden. Dan deel ik mede dat afwezig met bericht zijn: Amrut Sijbolts en Tim van de Vendel. En dat later in de vergadering aan zullen schuiven, Rita Pestman en Justine Jones. Wethouder Molema heeft de op één na leukste verplichting die je als ouder kunt hebben. De leukste is natuurlijk dat je kind overgaat en dat je een fantastisch rapport krijgt. De één na leukste is dat er een musical is van je kind. We hebben allemaal gemeend dat zij om half zeven daarnaartoe gaat, om daarnaar te kijken. Dus om half zes gaat ze weg. Dat zijn de mededelingen van mijn kant.

2. Vaststellen agenda

00:09:46

Voorzitter: Dan zijn we bij vaststelling van de agenda. Ons is zojuist gebleken dat het bestemmingsplan Meerstad Noord naar de conform lijst kan gaan. Maar alvorens daar naartoe te gaan, zal wethouder Broeksma daar nog een toelichting op geven. Daarna komen dan de stemverklaringen. Kunnen we met die opmerking de agenda zo vaststellen? Dat is het geval. Dan denk ik dat we namens de hele raad mogen spreken als we de VVD-fractie danken voor het mooie moment, mevrouw Jacobs.

00:10:31

Mevrouw Jacobs-Setz: Elke dag start natuurlijk altijd mooi, want de zon komt op. Vandaag hopen we dat de dag ook heel mooi eindigt. Voor de mensen bij de publieke tribune wordt de traktatie zo nog in de foyer gezet. Dank u wel.

4. Gemeenterekening 2023 gemeente Groningen

- M04: *Gebiedsgericht financieel uitwerken*

- M05: *'Zorg ook voor onze mannen'*

00:10:43

Voorzitter: Dus dat komt ook allemaal goed. Als de agenda dan is vastgesteld, dan gaan we naar de behandeling daarvan. Daarbij is afgesproken dat bij de jaarrekening een tweetal moties is ingediend over het gebiedsgericht financieel uitwerken. En ook over zorg voor onze mannen. Die hebben de nummers 4 en 5. Ze hangen in het raadssysteem. Daarmee kunnen ze ook gelijk bij de woordvoering worden betrokken. Ik stel voor dat we deze termijn beginnen op volgorde van fractie grootte. Dat betekent dat we met de fractie van GroenLinks gaan beginnen.

00:11:49

De heer Van Hoorn: Voorzitter, dank u wel allereerst natuurlijk voor het woord. Ik snap dat jullie allen graag willen dat ik het zo kort mogelijk gehouden, om allerlei hele begrijpelijke redenen. En wat voor mij natuurlijk ook enorm leeft. Ik ga mijn best doen. Ik zal het enigszins kort proberen te houden. Allereerste ook vanuit mijn fractie een woord van dank. Zowel voor alle medewerkers en de ambtenaren, als ook het college die de jaarrekening mogelijk hebben gemaakt, waarmee wij onze belangrijke controlerende taak kunnen uitvoeren. En natuurlijk ook voor de VVD-fractie voor de heerlijke traktatie, maar de burgemeester was me net voor.

00:12:23

De heer Van Hoorn: Voorzitter, deze rekening gaat over de eerste volledige begroting van dit

college, namens deze coalitie. Of beter gezegd, en wederom met dank aan mevrouw Jacobs: het is de eerste volledige rekening van super links 1. Ook direct semi excuses voor de heer Rebergen van de ChristenUnie, maar daar hebben we het eventueel later over. Onder ingewikkelde omstandigheden, zowel financieel als geopolitiek, kan links en groene politiek echt het verschil maken. Er is namelijk een linkse en een groen alternatief. In Groningen laten we niet alleen zien dat dat kan, we laten ook zien dat het werkt. Dat laat deze rekening zien. We hebben ongelijk geïnvesteerd in ongelijke gevallen. We investeren daar namelijk waar de nood het hoogste is. Want dat is de enige manier waarop we de noodzakelijke gelijkheid daadwerkelijk kunnen bereiken. Ook door meer gebiedsgericht te werken kunnen we daadwerkelijk meer inwoners bereiken.

00:13:17

De heer Van Hoorn: Maar dat is niet het enige. Neem bijvoorbeeld ook de verlengde schooldag. Of dat we ruimhartiger mensen in aanmerking laten komen voor ondersteuning en ook toeslagen. Want zo maken wij hier in Groningen het verschil. Mijn fractie is erg blij met de extra aandacht die er is voor de mentale gezondheid, in het bijzonder voor onze jongeren. Het is het besef namelijk, dat mentale gezondheid meer is dan zorg alleen. Mentale gezondheid is sport en bewegen. Mentale gezondheid is ook cultuur. Dat zien we ook bijvoorbeeld bij de open studio's, waar nadrukkelijk de link gelegd wordt tussen cultuur en mentale gezondheid. En, voorzitter, ik zou natuurlijk een slechte GroenLinkser zijn - en overigens ook direct worden afgezet - als ik ook niet kort zou stilstaan bij duurzaamheid, circulariteit en ook de energietransitie.

00:14:04

De heer Van Hoorn: We hebben namelijk het afgelopen jaar, of beter gezegd in 2023, belangrijke stappen gezet. Zo zijn er maar liefst 1319 extra bomen geplant in onze gemeente. Er zijn 400 geveltuinten aangelegd. En we zetten ook serieuze stappen in de richting van een circulaire economie, waar hergebruik en duurzaamheid voorop staan. En nog altijd is Groningen de koploper als het aankomt op de energietransitie. Zo is er inmiddels tien kilometer aan WarmteStad leidingen aangelegd, waardoor in de noordelijke wijken steeds meer gezinnen gebruik kunnen maken en toegang hebben tot duurzame, maar vooral ook betaalbare warmte. Dit is slechts één voorbeeld van hoe we hier in Groningen de uitdagingen van de toekomst - waar de energietransitie natuurlijk één van de grootste van is - het hoofd kunnen bieden.

00:14:49

De heer Van Hoorn: Tegelijkertijd moeten we erkennen dat we er nog niet zijn. Het zijn vele stappen in de goede richting, maar het is nog geen gelopen race. Ook de netcongestie blijft een grote uitdaging voor de toekomst. Zo ook de biodiversiteit die onder druk staat. Maar inderdaad, volgende week gaan we vooruitkijken. Dus ik beloof u dat ik daar volgende week, zij het enigszins minder kort, zeker op terugkom. Voorzitter, GroenLinks is enorm blij met de aandacht die er is voor ons slavernijverleden. Want het gaat om noodzakelijke aandacht en ook noodzakelijke erkenning van ons gezamenlijk verleden. Het is een bladzijde uit ons verleden waar wij verre van trots op zijn. Maar het is ook een stukje verleden dat altijd nog grote impact heeft in ons dagelijks heden. Wij zijn dan ook trots en dankbaar dat we Ketu Koti samen met de familie van nazaten, en ook de gemeenschap in zijn geheel, op een passende en ook heel mooie manier vorm hebben kunnen geven binnen onze gemeente. En dat we ook hebben gezien dat het in ruime aantallen, niet alleen nazaten, maar juist vanuit onze hele gemeente Groningen, werd bezocht vorig jaar. Dit markeerde ook het begin van ons herdenkingsjaar.

00:15:52

De heer Van Hoorn: Voorzitter, wij zijn trots dat wij in 2023 transitieverlof voor de medewerkers van onze gemeente mogelijk hebben gemaakt. Hetzelfde geldt ook, dat wij in Groningen nog altijd op fatsoenlijke en humane wijze door middel van de LVV een opvang bieden voor mensen die op de vlucht zijn voor oorlog. Daar staan wij in Groningen voor. Daar zijn wij trots op en wij

zijn daar als GroenLinks dankbaar voor. In het kort, voorzitter, we hebben het college bij het vaststellen van deze begroting in 2022 over 2023 een opdracht meegegeven. Deze opdracht heeft het college uitgevoerd. Deze opdracht heeft het college goed uitgevoerd. De GroenLinks-fractie kan zich dan ook aansluiten bij de accountant. En geeft dan ook met overtuiging een goedkeurende verklaring af. Dank u wel, voorzitter.

00:16:39

Voorzitter: Dank u zeer, Partij van de Arbeid.

00:16:46

De heer Van Veen: Volgens mij gaan we er echt in snel tempo doorheen vandaag. Dank voor het woord, voorzitter. Hoe moeilijk we het ook als politici vinden om een keer niet vooruit te kijken, gaan we dat toch proberen de komende uren te doen. Of misschien in dit tempo het komende half uur. Want deze week staat in het teken van terugblikken, nu we de jaarrekening bespreken. We kunnen daarbij sec de vraag beantwoorden of de gemeente in 2023 gedaan heeft, wat zij toegezegd had in de begroting. En daar kan de PvdA kort over zijn, want dat is grotendeels gebeurd. Ik noem er een paar dingen uit. Afvalstofheffing kwijtschelden kan nu bijvoorbeeld een jaar eerder. Er zijn meer brugfunctionaris bij gekomen in het onderwijs. Wijk de wereld vertelde de verhalen van Leeuwenborg en inspireerde zo de gemeente. Het Volwassenenfonds Sport was al snel uitgeput. Onderhoud van groen in de noordelijke wijken is een niveau omhoog. En de doorfietsroutes zijn in gebruik genomen. En zo kan ik nog wel even doorgaan.

00:17:36

De heer Van Veen: Helaas waren er natuurlijk ook voorbeelden waar dat niet helemaal gelukt is. Zoals de pandbrigade die bijvoorbeeld door wervingsproblemen later pas op gang kwam. Of de aanpak rondom schulden, die vertraging opliep. Daar heeft de PvdA het lopende jaar dan ook aandacht voor gevraagd en dat zullen we blijven doen. Kijken of het college gedaan heeft wat ze beloofd heeft is interessant. Maar interessanter is natuurlijk om vooruit te kijken en te kijken of de gemeente ook bereikt heeft wat ze wilde bereiken. Oftewel: werkt de gemeentelijke aanpak? Daarvoor wil ik in deze woordvoering nog een aantal punten langslopen. Eerst werk en inkomen en inkomensbeleid. Betaald of vrijwillig werk is nog steeds de manier om mee te doen in deze samenleving. Daar ziet de PvdA dan ook een grote opdracht voor de gemeente, om de afstand tussen de arbeidsmarkt en onze inwoners te verkleinen.

00:18:22

De heer Van Veen: De gemeente maakt daar gelukkig werk van dankzij bijvoorbeeld Werk in Zicht en het harde werk van de arbeidsmarktregio, of de basisbanen. Daardoor is het percentage uitkeringsgerechtigden in Groningen weer met een procentpunt afgenomen. Er zijn 5807 banen bijgekomen. Natuurlijk, deels komt dit door autonome economische groei, maar ook dankzij inzet van de gemeente. Bijvoorbeeld de breed gedragen herstel agenda van 3,3 miljoen die ondernemers geholpen heeft. Ook de gemeentelijke aanpak op armoedebeleid wordt breed gedragen. Nu met deze experts, let wel, dat zijn ervaringsdeskundigen, nu die samen met hen opgesteld en uitgevoerd wordt. Zo helpen we armoede oplossen. Want mensen die ervaren hebben wat geldstress is, die zien wat een wirwar van rekeningen met je doet, die weten wat werkt.

00:19:08

De heer Van Veen: Daardoor hebben we nu een aanpak die daadwerkelijk vanuit vertrouwen werkt, bijvoorbeeld met een adempauze voor schulden en de Groningse kredietbank die in oplossingen denkt. Ten tweede wil ik nog op de zorg ingaan. Want ondanks onvoldoende financiering vanuit de rijksoverheid ziet de PvdA-fractie dat in 2023 de gemeente door is gegaan met hervormingen in de jeugdzorg. De basishulp die is nu ondergebracht bij de WIJ. Hiermee zorgen we voor laagdrempelige en toegankelijke zorg voor jongeren, waar het gezin en hun

hulpvraag centraal staat en niet een indicatie. In maart 2023 stonden er 43 paar vrouwenschoenen op de Grote Markt. Daarmee vroegen we als raad op een indringende manier aandacht voor femicide. Want elk paar stond voor een vrouw die om het leven was gebracht door een ex-partner. We zijn blij dat de gemeente, dit college, de aanpak van huiselijk geweld verder opgepakt heeft. Een aanpak die bovendien in de hele provincie meteen uitgerold is, aangezien wij een centrumgemeente zijn.

00:20:08

De heer Van Veen: Ten derde nog wonen en de wijkvernieuwing. Helaas kunnen we eerlijk zijn: in 2023 was er landelijk veel te weinig gebouwd, zo ook in Groningen. En juist in zo'n jaar, zo'n jaar waarin de markt het laat af weten, zien we waarom het belangrijk is dat we een gemeente hebben die regie pakt, die bepaalt waar er gebouwd wordt, dat er voldoende sociale huurwoningen gebouwd worden en dat de publieke ruimte ook echt publiek is en van hoge kwaliteit. En in 2023 zijn op al die projectontwikkelingen in onze stad belangrijke stappen gezet. En die regie, die zien we ook bij de wijkvernieuwing. Deze Groningse aanpak, waar we samenwerken met woningcorporaties en een breed scala aan sociale partners, een brede, integrale aanpak waar het fysieke met de sociale verbonden wordt, waarbij we ongelijk investeren om de tweedeling tegen te gaan.

00:20:56

De heer Van Veen: Ook wil ik nog ingaan op het gasdossier. 2023 was het jaar van de parlementaire enquête, het jaar van een door het kabinet verklaard Nij Begun. Maar voor veel Groningers, met name in de dorpen van de voormalige gemeente Ten Boer, is er nog geen sprake van een Nij Begun. Simpelweg omdat de woningen nog beoordeeld moeten worden, omdat ze nog versterkt moeten worden, omdat er nog te weinig duidelijkheid is over de shadeafhandeling. Gelukkig staat de gemeente hier altijd aan de kant van de inwoners. Met sociale programma's wordt de ondersteuning geboden en de cohesie versterkt en ruimtelijk is er geld en aandacht om meteen in de publieke ruimte te investeren en waar mogelijk te verduurzamen. Dus aan de inzet van de gemeente ligt het niet, maar... Die beoordelen we positief.

00:21:38

De heer Van Veen: Maar de NCG en de IMG laten nog veel te weinig zien. Dus de gemeente moet - en dat heeft ze gelukkig in 2023 gedaan - al haar bestuurlijke druk blijven inzetten om voor die versnelling te zorgen. Ten slotte nog de energietransitie. In eerdere debatten heb ik steeds benadrukt dat dit voor de PvdA een rood-groene transitie moet zijn. Er moet minder CO2 uitgestoten worden en tegelijkertijd moeten we ervoor zorgen dat juist bij mensen met weinig geld de energierekening het meest omlaag gaat. CO2-cijfers voor 2023 hebben we nog niet, maar als we de trend zien doorzetten, dan zou er vast ook in 2023 minder CO2 uitgestoot zijn. En dankzij het uitbreiden van warmtenet, de wijkaanpak in de Noordelijke wijken, zien we dat de energierekening daarbij mensen fors omlaag is gegaan, juist voor hen die dat het meest nodig hebben.

00:22:24

De heer Van Veen: En tegelijkertijd blijft het hier natuurlijk pionieren van de gemeente. De ene aanpak is een groot succes, de andere helpt minder goed. Ook gaat die aanpak wat de PvdA betreft nog niet snel genoeg, dus daar hoor ik graag van de wethouder hoe hij daarnaar kijkt. Gelet op de tijd, ik zie dat ik nog 8 seconden heb, wilde ik hierbij afronden. Wel wil ik nog één algemene opmerking maken, namelijk dat dit de eerste jaarrekening is van een begroting van een nieuw college. Hier staat in algemene zin een trotse PvdA'er, dat de keuzes die in het coalitieakkoord gemaakt zijn ook echt in de uitvoering zitten. We zien meer solidariteit naar Groningers met weinig geld, we zien een overheid die inwoners vertrouwt en op andere

momenten juist zelfverzekerd de regie pakt, een gemeente die keihard werkt voor gelijke kansen en bestaanszekerheid, voor een ongedeelde stad, voor onze mooie dorpen. Dank u wel.

00:23:36

Voorzitter: Dank u zeer. D66.

00:23:36

Mevrouw Jacobs-Setz: Dank u wel, voorzitter. D66 vindt het belangrijk dat de gemeente Groningen er is voor haar inwoners, in goede en slechte tijden, zodat inwoners in vrijheid en verbondenheid in Groningen kunnen wonen. Er valt veel positiefs te melden in de rekening die we bespreken. Ik zal het houden bij één punt. Ik ga niet al die punten allemaal herhalen. Hebben we ook een beetje als fractievoorzitters volgens mij afgesproken. Maar dat is kort geleden, het slavernij leden, het herdenkingsjaar wat we afgelopen jaren hebben gehad, was mooi. En ik wil hier ook de dank aan de burgemeester uitspreken voor het uitspreken van de excuses. Dat was een waardig en belangrijk moment voor velen. Maar zoals gezegd, ga ik niet wat ik in de meningsvormende sessies en mijn fractiegenoten aan complimenten en positiefs heb uitgesproken herhalen.

00:24:21

Mevrouw Jacobs-Setz: We zijn tevreden over deze rekening. Hij is stevig en het voorstel van het college is om het positieve resultaat van deze rekening te bestemmen voor de algemene reserves. Dat draagt bij aan de robuustheid die we de komende jaren ook nog nodig hebben. We spreken daarbij ook de hoop uit dat de raad het college volgt hierin en niet komt met voorstellen om delen van de algehele reserves bij het voorjaarsdebat alsnog weer te herbestemmen. We zullen vandaag een motie Wijkvernieuwing gebiedsgericht financieel uitwerken indienen. De afgelopen jaren heeft de gemeente Groningen vanuit wijkontwikkeling en wijkvernieuwing nieuwe en belangrijke stappen gezet in de uitvoering van gebiedsgericht werken. In de jaarrekening van het afgelopen jaar zien we dat we vanuit specifieke programma's en wijkvernieuwing volop investeren in de noordelijke wijken.

00:25:09

Mevrouw Jacobs-Setz: We zijn altijd voorstander geweest van gebiedsgericht werken en we vinden het ook belangrijk dat langjarig ongelijk investeren een noodzaak is om te komen tot gelijkere kansen, want de ongelijkheid in onze gemeente is nog steeds te groot.

00:25:24

Voorzitter: SP.

00:25:25

Mevrouw Jacobs-Setz: Voorzitter, even terug naar dat geld op de bank zetten en in essentie is mijn fractie het ermee eens dat het een goede keuze is van dat college om nu te doen. Maar ik kan dus uit de woorden van D66 opmaken dat zij met geen enkel voorstel gaan komen, ik noem maar wat, om koste wat het kost een ijsbaan op Harlingen te realiseren bij de komende voorjaarsbrief. Ent wee, als er dan iets is waar echt geld voor nodig is, dan zet D66 het liever op de bank?

00:25:56

De heer Lo-A-Njoe: Om die tweede te beantwoorden: algemene reserves heb je voor onverwachte zaken die echt, echt nodig zijn. Dus daar heb je dat voor. Dus dat lijkt me helder. Als het gaat om de ijsbaan, want daar heeft u het specifiek over, ik heb begrepen dat we daar in het voorjaarsdebat helemaal geen beslissing over gaan nemen, dus wij zullen daar ook niet met een voorstel komen. Maar u kent ons standpunt en ook dat heb ik gelukkig van het college gehoord. De voorzieningen die wij in deze gemeente hebben, ook de centrale voorzieningen, daar moeten we niet op gaan bezuinigen. Ik ga terug naar de motie die we indienen, de omvang

en de duur van die investeringen die zijn echt groot vanuit het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid.

00:26:37

De heer Lo-A-Njoe: We vinden het belangrijk dat we in de jaarrekening goed kunnen volgen hoe die middelen worden besteed? De jaarrekening is nu programmatisch opgebouwd, en daardoor hebben we niet de mogelijkheid om goed te kunnen volgen hoe die middelen landen in de verschillende wijken en de buurten, en we zouden dat graag toch wel kunnen doen. Daarom dienen we vandaag deze motie Wijkvernieuwing gebiedsgericht financieel uitwerken in. De motie heeft als doel dat we als volksvertegenwoordigers voldoende zicht krijgen op de wijze waarop we dit geld inzetten. In aanvulling op deze motie, gaan we uiteraard ook met de auditcommissie graag in gesprek en met anderen, om toch het gesprek te kunnen blijven voeren over hoe we de voortgang en de resultaten, maar vooral ook de effecten van deze meerjarige investeringen ook zichtbaar kunnen maken.

00:27:22

De heer Lo-A-Njoe: Want op deze manier willen wij onze rol als raad versterken. Want bij zo'n jaarrekening als vandaag, zitten we echt op die controlerende rol die we ook hebben als raad en daarvoor moeten we wel gewoon ook dan ook de juiste informatie hebben. De rekening nogmaals, is goed, zeker ook als het gaat om financieel en om inspanningen wat er gedaan is, dat kunnen we prima uit de rekening halen. Maar dat stukje van, wat bereiken we nou echt, dat houdt ons toch wel bezig. Hoe kunnen we daar beter grip op krijgen? Dat geldt bijvoorbeeld ook voor een populair en veel genoemd doel als het herwinnen van de openbare ruimte. Dat vinden wij belangrijk, vinden heel veel fracties belangrijk. Het wordt ook vaak genoemd en gekoppeld aan allerlei activiteiten en maatregelen.

00:28:03

De heer Lo-A-Njoe: Maar lukt dat nou ook echt zo? Dat zouden we graag toch wat beter in de vingers willen krijgen. We hebben geen pasklaar antwoord daarop, maar misschien, meneer Van Veen wel, voorzitter.

00:28:14

Voorzitter: Vast en zeker. Partij van de Arbeid.

00:28:17

De heer Van Veen: Dank voor het woord. Is het misschien een idee dat de heer Lo-A-Njoe gewoon op de Grote Markt kijkt hoe die publieke ruimte gebruikt wordt door onze inwoners? Is dat niet al een manier om te zien of dat het een succes is?

00:28:28

De heer Lo-A-Njoe: De Grote Markt is een mooi succes. Ik denk dat het prima plannen zijn van voorgaande colleges die nu hier uitgevoerd zijn, dus dat is helemaal uitstekend en wij genieten daar ook van. Alleen het gaat natuurlijk om het grotere plaatje en niet om dat kleine stukje wat je dan ziet, belangrijk stuk. Maar we zouden daar gewoon denk ik als raad beter in positie komen als we daar wat meer zicht op krijgen. Dan, voorzitter, er is een motie ingediend met de titel Zorg voor onze mannen. Voor ons zijn mensen ongeacht hun gender gelijkwaardig, en dat geldt ook voor zorgen over slachtofferschap bij huiselijk geweld. Gender maakt daarbij niet uit in onze beleving en wat ons betreft, is dat ook al zo in het tegengaan van huiselijk geweld. In die zin beschouwen we deze motie dan ook als overbodig. Als je slachtoffer bent van huiselijk geweld, dan moeten we daarmee aan de slag, ongeacht of het over mannen of vrouwen gaat. Deze zullen we dus niet steunen.

00:29:19

Voorzitter: PVV.

00:29:23

Mevrouw Blauw: Daar heb ik toch even een vraag over, want wij zijn de indieners van die motie, maar er staat nu letterlijk in dat actieplan dat het alleen over vrouwen gaat. Dus wij vonden en en... Wij denken daar trouwens ook anders over. Dus mannen en vrouwen zijn gelijk, gelijkwaardig, maar niet gelijk. Dus daarom willen wij dat onderscheid wel graag maken. Maar hoe staat u daarin dat er nu vrouwen staat en geen mannen?

00:29:55

De heer Lo-A-Njoe: Zoals ik al zei, wat ons betreft, gaat het over slachtofferschap, ongeacht of dat om mannen en vrouwen gaat. Volgens mij is dat ook wel het idee. Het kan best zijn dat er op een plek misschien ergens vrouw staat, maar volgens mij is de intentie toch echt wel van dat het gaat over huiselijk geweld tegengaan en slachtoffers daarin helpen.

00:30:12

Voorzitter: Stadspartij.

00:30:14

Mevrouw Menger: Dank u wel, voorzitter. De reden waarom wij deze motie indienen, heeft met name te maken dat er op jaarbasis 80.000 mannen slachtoffer zijn van huiselijk geweld en dat dit zo onderbelicht is dat er een enorm taboe op heerst, dus wij hebben even los van gendergelijkheid gezegd: wij willen eigenlijk aandringen op meer aandacht hiervoor en dat het uit de taboesfeer wordt gehaald. Kunt u zich daarin vinden?

00:30:43

De heer Lo-A-Njoe: We vinden dat elk slachtoffer telt, ongeacht of dat man of vrouw is. Dus in die zin kunnen we ons daarin vinden. We zijn ook wel benieuwd naar het oordeel van het college hierover, dus daar zullen we ook met aandacht naar luisteren. Dus de intentie die delen wij, alleen het gaat erom van: is hier dan ook een verandering in nodig of gebeurt het eigenlijk al? Dat is eigenlijk de vraag die ik opwerp. Maar geen enkele twijfel over het feit dat ook mannen hier slachtoffer van zijn en dat dat belangrijk is om daar ook oog voor te hebben. Ik zie de burgemeester een afrondend gebaar maken en dat zal ik dan dus ook doen, bij deze. Dat was mijn woordvoering. Dank u wel.

00:31:25

De heer Van Zoelen: Dank u zeer. De Partij voor de Dieren.

00:31:41

De heer Van Zoelen: Dank, voorzitter. Mijn fractiegenoot Janette Bosma bracht het al tijdens de commissie in en ik wil het hier nogmaals benadrukken: de leefbare aarde staat onder druk. Ook in Groningen merken we dat extreme hitte en wateroverlast steeds vaker voorkomen. Ons consumptiepatroon, ons gebruik van fossiele brandstoffen en daarbij ons niet af laten streven naar onrealistische groei en altijd naar meer, zorgt voor grotere problemen, waaronder de opwarming van de aarde. En praktisch gezien merken we dit omdat de uitstoot van stikstof zodanig is, dat we moeilijker kunnen bouwen. We merken het ook aan het feit dat het leven steeds duurder wordt en dat onze leefomgeving vervuult tot aan ons drinkwater toe.

00:32:23

De heer Van Zoelen: De kosten van niet hernieuwbare grondstoffen worden vanwege schaarste steeds hoger. Vorige week las ik dat de productie van keramiek problematisch wordt, omdat de voorraden kobalt - dat is voor het glazuur - over vijf jaar op zullen zijn. De planeet raakt steeds vaker steeds verder uitgeput en deze veranderingen raken zowel de dieren alsook de mens. We vinden steeds moeilijker woonruimte en we maken ons zorgen over hoe we in de nabije toekomst aan betaalbaar en gezond voedsel kunnen komen. Het is tijd om een andere weg in te slaan. Primaire levensbehoeften als voedsel, beschutting en veiligheid horen weer als kerntaak op de politieke agenda te staan. Gelukkig hebben we in Groningen het begin gemaakt. We

hebben een plan gemaakt voor de voedsel- en eiwittransitie en samenwerking met boeren, ondernemers en kennisinstellingen zijn we bezig.

00:33:14

De heer Van Zoelen: We zijn gaan kijken naar het landelijk gebied en stellen een agenda op waarmee we mensen bij elkaar brengen. Een meer plantaardig voedingspatroon verlaagt immers de milieu-impact met 25 procent en daarnaast bespaart het een hoop dierenleed. Het is niet meer van deze tijd om de dieren massaal op te hokken zonder het oog voor het feit dat het om levende wezens gaat, die pijn voelen. In 2023 kwamen maar liefst 37.000 dieren bij stalbranden om, waaronder bij een varkenshouderij in Beerta en onlangs, dat was vorig jaar of dit jaar, in brand in Mussel, hier gewoon dichtbij in de provincie Groningen. Het houden van grote hoeveelheden dieren dicht op elkaar is ook op andere manieren zeer ongezond voor mens en dier.

00:34:00

De heer Van Zoelen: En zo wijst onderzoek rond geitenhouderijen uit dat mensen die in de buurt wonen vaker last of kans hebben, of een grotere kans op longontsteking. En daarom hebben wij in 2023 een halt toegeroepen aan de uitbreiding en nieuwvestiging van geitenhouderijen. In 2023 hadden we ook te maken met vogelgriep en grootschalige ruiming. Inmiddels laat deze ziekte over op zover dieren, zoals koeien en geiten. Het jaar 2023 was ook een jaar waarin we nog steeds ontsnappende waren uit de coronapandemie. Laten we daaruit leren dat we geen nieuwe pandemie willen en dat we ook hier in de gemeente Groningen daar waakzaam voor moeten zijn. We hebben voor onze planeet en onze gemeente in 2023 goede stappen gezet.

00:34:48

De heer Van Zoelen: Fossiele reclames en reclames voor vlees, alcohol en gokken verdwijnen, mede door onze inzet van onze gemeentelijke reclameborden. Maai mei niet bleek een zeer groot succes. Er waren 40 procent meer bloeiende bloemen en we breiden dit straks uit van 2 hectare naar 85 hectare. Ook is een start gemaakt met Urban Forest in samenwerking met natuurorganisaties. Een soort soortgelijke samenwerking pakte eerder al vruchtbaar uit, want zo bedachten negen Groningse natuur- en milieuorganisaties met de gemeente samen een plan voor natuurcompensatie die nodig is bij de Suikerzijde. We hebben voor een beter milieu nog meer gedaan. Zo behouden we de ecologische waarde van het Sterrenbos door deze niet verder aan te passen voor grote evenementen.

00:35:34

De heer Van Zoelen: En ook is de gemeente aan de slag gegaan voor schoon drinkwater dat is vervuild door de vele pesticiden die nog overal gebruikt worden. En op ons initiatief is nu ook de ja-ja-sticker ingevoerd, en hebben we samen met D66 en GroenLinks een initiatiefvoorstel ingediend om sneller afvalvrij te worden. De Partij voor de Dieren wil zich inzetten voor datgene wat kwetsbaar is. Zo hebben we bij het vaststellen van de economische agenda gepleit voor proefdiervrije innovaties. Uit een in 2023 uitgevoerd behoefteonderzoek naar klimaatverandering bleek ook dat ouderen een plek willen hebben om te kunnen schuilen tegen de hitte, en dat wordt nu geregeld. We staan geen jacht meer toe op de gemeentelijke gronden. We willen ons weerbaar maken. Onszelf weerbaar maken betekent ook kennisnemen van ons gezamenlijk verleden en daar lering uit te trekken.

00:36:27

De heer Van Zoelen: Daarom vonden we het zeer belangrijk om geld te reserveren voor de herdenking en viering van Ketikoti en voor de komende twee jaar gaan we ook op zoek naar structurele middelen. Hetzelfde gaan we ook doen voor de Indië-herdenking. Als gemeente zetten wij ook in voor de veiligheid van de Regenbooggemeenschap en hebben we daar stappen in gezet. We zorgen ervoor dat de kosten van de aanpassing van geslachtsregistraties worden vergoed en we zullen de veiligheid goed gaan monitoren. En we zijn ook trots dat we

stappen hebben gezet in het armoedebeleid. Er is een groot maatregelenpakket gekomen voor mensen die het moeilijk hadden na die corona-epidemie, met de energietoeslag, de inkomenstoeslag en we hebben de schuldhulpverlening goed aangepakt, zodat mensen dus sneller, in een kortere periode ook hun leven weer op kunnen pakken. En voor al deze zaken hebben wij geld en middelen ingezet. Dat was iedere cent waard. En de solvabiliteit, daar is het ook veel over gegaan.

00:37:26

Voorzitter: D66.

00:37:26

De heer Lo-A-Njoe: Dank u wel, voorzitter, ik heb zelf mij voorgenomen om het woord monitoren echt te voorkomen, maar ik hoor meneer Van Zoelen aangeven dat die dat wel wil doen. Nou hebben wij eerder een motie ingediend om de LHBTIQ+-veiligheid te monitoren. Als ik me goed herinner, was u daar niet echt voorstander van, omdat dat monitoren niet zo nodig was. Dus hoe moet ik dat rijmen met uw behoefte om dat toch te monitoren?

00:37:51

De heer Van Zoelen: Wij blijven een vinger aan de pols houden hoe het zit met de veiligheid in deze groep en wat daar gedaan moet worden, dus zonder monitoring hou ik ook in die zin - het gaat dan om terminologie - om een vinger aan de pols houden van wat daar de behoefte aan zijn. Het kan zijn dat onze wensen niet precies aansloten bij die motie die toen is ingediend. Dan wil ik afsluiten bij de weerbaarheid bij de solvabiliteit. Als het water over de dijken slaat, dan ga je niet geld op de bank zetten om in te zetten om te gaan dweilen. Nee, dan zet je dat geld in om de risico's te voorkomen. Dus daarom moeten we zorgen dat we niet geld op de plank blijven zetten, maar dat we dat ook inzetten voor een goede beheersbare planeet, met alle risico's die ik genoemd heb, en dat we ons blijven inzetten, samen met deze hele gemeente en het college, voor een weerbare planeet en voor alles wat kwetsbaar is te beschermen.

00:38:48

Voorzitter: Dank u zeer. De Stadspartij heeft aangegeven het accent in de commissievergadering te hebben gelegd en straks met een wat uitvoeriger stemverklaring te komen. Dat betekent dat we nu overgaan naar de SP.

00:39:15

De heer Brandenburg: Dank u, voorzitter. Natuurlijk ook met het voetbal in het vooruitschiet is mij ook op het hart gedrukt om het kort te houden, dus ik hoop dat het lukt. Want ik denk toch dat het goed is om nog wel even onze beschouwing van deze rekening te geven, want het markeert - en dat werd net ook al door GroenLinks gezegd - wel de eerste rekening van een jaar waar de begroting volledig van dit linkse of super links één college kwam. En u weet uit de bijdrage van de SP bij voorjaarsdebatten, bij begrotingen wat wij verwachten van dit college. Wij verwachten dat het werkt aan het wederom opbouwen van collectieve voorzieningen voor onze inwoners, dat het investeert in wat wij de sociale infrastructuur van onze samenleving noemen: sterk en ruimhartig armoedebeleid, gebaseerd op vertrouwen, gericht op het wegnemen van oorzaak en van armoede, het opbouwen van een overheid die zichtbaar aanwezig is in buurten en wijken, met buurt- en opbouwwerkers en jongerenwerkers, door flink te investeren in de wijken die dat het hardst nodig hebben.

00:40:18

De heer Brandenburg: En kortom, om een voorbeeld te zijn in het land, om te laten zien hoe het ook kan. Maar we hebben dat ook nooit los gezien van de context, voorzitter, want je kan als klein gallisch dorpje je wel standvastig willen blijven verzetten, maar de wereld om ons heen beweegt ook. De jarenlange afbraak van onze publieke sector heeft niet alleen de ongelijkheid vergroot, de armoede verergert en onze overheid uitgehold, het heeft het vertrouwen in de

overheid afgebroken, solidariteit ondermijnd en mensen individualistischer gemaakt, met oplopende spanningen en polarisatie in de samenleving tot gevolg. Maar is het dan gelukt, voorzitter? Heeft dit college dan in 2023 die verwachtingen van de SP waargemaakt? Heeft het de gestelde doelen bereikt? Want dat is toch uiteindelijk wel de vraag die voorligt vandaag.

00:41:08

De heer Brandenburg: Laat ik daarbij ook vooropstellen: wij socialisten zijn enorm ongeduldig en ook nog eens ontzettend ambitieus. Laten we wel wezen, uiteindelijk willen wij de hoofdtegenstellingen in onze samenleving, die tussen arbeid en kapitaal, opheffen en doorbreken. Aan ambitie geen gebrek, zou ik zeggen. En tegelijkertijd zijn wij ook realisten en zien we waar we heen willen, maar zien we ook de obstakels op de weg. En dan zien wij in 2023 een college dat de juiste keuzes maakt en de juiste zaken wil. Maar ook dat alles niet altijd in één jaar meteen kan, hoe graag wij dat ook zouden willen, omdat je binnen een context van een gure rechtse wind, van te veel taken voor te weinig geld, met de scherven van tien jaar afbraak iets probeert op te bouwen.

00:41:59

De heer Brandenburg: En die gure wind, voorzitter, die kon de komende tijd nog wel eens een hele nare storm worden. Maar daarover volgende week meer. Want in die context kost heropbouwen van je samenleving tijd en dan lukt het ook niet altijd om al het geld dat je daarvoor ter beschikking stelt meteen uit te geven, hoe graag wij socialisten dat ook altijd zouden willen. Maar wij zien dan wel een college dat grote stappen maakt op armoedebeleid, met regelingen, op basis van meer vertrouwen, maar dat wanneer, mede door een oorlog in Oekraïne, de energieprijzen ineens stijgen en de effecten daarvan versterkt worden, doordat een rechts kabinet liever aandeelhouders van geliberaliseerde energiebedrijven compenseert, dan moet je als gemeente ineens andere keuzes maken. Dan moet je met een noodpakket komen.

00:42:45

De heer Brandenburg: En dan betekent het ook dat de mensen die je beschikbaar hebt om nieuw armoedebeleid te maken, bezig zijn met dat noodpakket uitvoeren. Dat noodpakket overigens, zeg ik in de richting van het CDA, waarvan we de regelingen ook mogelijk hebben gemaakt voor mensen die boven het sociaal minimum zitten, net zoals dit college dat doet met vrijwel alle regelingen waarvoor ze dat van het Rijk mag. Dan zien we ook overigens een college dat grote stappen maakt als het gaat om wijkvernieuwing. Maar die polarisatie in de samenleving, waar ik het net al over had, die natuurlijk door rechts en met D66 voorop is veroorzaakt, maakt dat niet makkelijker. Dat maakt dat er zorgvuldigheid bij gebaat is om het niet de zoveelste wijkvernieling te laten worden, dat dit langjarige inzet en betrokken vraagt en dat je dus soms budgetten moet overhevelen naar volgend jaar.

00:43:37

De heer Brandenburg: Dus, ja, voorzitter, gegeven de politieke context, nationaal en internationaal, vindt mijn fractie dat dit college op de juiste weg is en de zaken doet die het met de raad heeft afgesproken om te doen. Maar er is geenszins ruimte om nu achterover te leunen en denken dat het allemaal vanzelf wel goed komt. En dan moet ik ook eerlijk zijn, die houding proeven wij ook helemaal niet bij dit college, want de grote tegenstellingen die in onze gemeente zijn qua inkomen en gezondheid, qua mogelijkheden om invloed te hebben op je woon-, werk- en leefomgeving, qua kansen en hoop over de toekomst, die zijn niet in één jaar links college opgelost of op te lossen. En die cijfers die we vandaag met elkaar bespreken zijn ook slechts een zeer beperkte weergave van de stand van onze gemeente.

00:44:26

De heer Brandenburg: En ondertussen beweegt die wereld, die landelijke overheid en die samenleving constant door alle plannen en cijfers heen. En het blijft van groot belang om die

krachten te blijven analyseren en te betrekken bij politieke plannen voor de toekomst. Maar daarover volgende week meer.

00:44:45

Voorzitter: Dat is knap, nul seconden nog over. Dan zijn we bij de VVD.

00:45:26

Mevrouw Jacobs-Setz: Inderdaad, voorzitter. Waar zou de SP zijn zonder de VVD? In ieder geval monddood in deze vergadering. Dat zou, als ik het betoog van zonet hoorde, niet eens zo verkeerd zijn. Maar laat ik het daar niet over gaan hebben. In 2022 hebben we het in het voorjaarsdebat aangegeven wat voor ons als VVD belangrijk is langs de lijnen van wonen, werken en leven. Uiteraard hoort daar ook de financiële afwikkeling bij, maar daar hebben we het vorige week al uitgebreid over gehad, dus dat ga ik vandaag niet allemaal herhalen. Wel wil ik aangeven wat wij hebben gemist op het gebied van wonen, werken en leven. En als we dan beginnen bij wonen, dan zien we dat Groningen een populaire gemeente is om te wonen. Een bruisende stad, levendige dorpen, mooie wijken en een groene oase van rust in het buitengebied. Onze gemeente kan en wil dan ook groeien.

00:46:11

Mevrouw Jacobs-Setz: Wij vinden het dan ook treurig om te constateren dat we voor het zoveelste jaar op rij de bouwnorm niet hebben gehaald. Dat terwijl er zoveel behoefte is aan woningen en bouwers en ontwikkelaars in de rij staan om te bouwen. Maar goed, snelheid en publieke regie gaan niet samen, blijkt dan maar weer. Voor de VVD is het belangrijk dat we nieuwe projecten aanpakken, zoals De Held III. Maar helaas, ook dat is niet gestart in 2023. En kleinschalige initiatieven zoals aan de Van Heemskerkstraat mochten ook niet, want wij gaan liever procederen dan bouwen. Wat ons betreft een slechte zaak.

00:46:45

De heer Van Veen: Dank, voorzitter. Ik ben dan wel benieuwd hoe de VVD ernaar kijkt dat natuurlijk door het hele land overal zo weinig is gebouwd, dus ook in gemeentes waar publieke regie niet een van de uitgangspunten van het college is. Ook in die gemeentes is heel weinig gebouwd. Hoe kijkt de VVD daar dan naar?

00:47:00

Mevrouw Jacobs-Setz: U zegt dat u voorop loopt in alle goede dingen en daar spreek ik u nu op aan. We kunnen, als we goed zijn, zeggen: wij zijn bijzonder. Als het slecht is, zeggen we: maar dat is iedereen. Dus daar ga ik niet op in. Maar wij kiezen...

00:47:13

De heer Brandenburg: Voorzitter, het is grappig dat mevrouw Jacobs De Held III noemt, want dat is toch heel lang in private handen geweest. Daar hebben ontwikkelaars een beetje bovenop gezeten om die prijs maar zo ver mogelijk op te drijven, geen paal in de grond geramd. Dan is er publieke regie nodig om dat vlot te trekken en dan zegt u: boe, het lukt niet. Kunt u dat eens duiden voor mij?

00:47:31

De heer Brandenburg: Dat heb ik allang gedaan, meneer Brandenburg. Jammer dat ik uw pasje heb teruggegeven, maar u weet drommels goed dat dat trenerend door de gemeente komt en niet door de bouwers, dus daar hebben we het in de commissie uitgebreid over gehad. Maar goed, voorzitter, ik keer terug. Ook kleine initiatieven van een ondernemer die een verloederend stukje Groningen mooier wil maken met 26 appartementen, wij vinden het een zegen. Wat ons betreft gaat bouwen voor procederen. Maar, voorzitter, er is hoop. De VVD heeft een dijk van het plan ingediend om de woningbouw van het slot te halen en de woningbouw te versnellen. Daar praten we binnenkort over. Dan over werken. Het aantal banen in onze gemeente is

gegroeid en dat is natuurlijk mooi. Toch zien we dat door de krapte op de arbeidsmarkt ook in onze gemeente sporen worden achtergelaten.

00:48:18

De heer Brandenburg: Bedrijven gaan dicht en we gaan zwembaden tijdelijk sluiten. Dat gekoppeld aan een toch groot onbenut arbeidspotentieel in onze gemeente, vinden wij dat zorgelijk. Daarnaast spreken wij ook mensen in de bijstand die niet door de gemeente worden gewezen op welke vacature dan ook, die nog nooit de vraag hebben gekregen: wil je badmeester worden? Dat baart ons zorgen. In hoeverre doen we ons uiterste best om mensen aan het werk te krijgen? Immers, een baan is zoveel meer dan een inkomen alleen. Een van onze grootste werkgevers is natuurlijk het mkb, de middenstanders in het centrum, in de wijken, de buurten, de dorpen en soms alleen in een straat.

00:48:52

Voorzitter: Partij voor de Dieren.

00:48:53

De heer Van Zoelen: Dank, voorzitter. De VVD refereert aan het personeelstekort. De VVD wil veel dingen doen als het gaat om de bruisende stad. Maar ziet de VVD dan hier ook niet de grenzen van dat er op den duur niet genoeg personeel is om al die vacatures op te vullen?

00:49:07

Mevrouw Jacobs-Setz: Nee, zolang we nog steeds onbenut arbeidspotentieel hebben, zien wij louter kansen. Wat ons betreft...

00:49:17

Voorzitter: ChristenUnie.

00:49:17

De heer Rebergen: Dank u wel, voorzitter. Mevrouw Jacobs die had het net ook over het matchen van werkzoekenden op vacatures. En ook van: daar gebeurt eigenlijk zo weinig aan. Maar ik zie juist heel veel initiatieven die gebeuren om mensen te matchen aan vacatures. Denk aan Hout Buitenplein of aan StartFest, die een aantal keren is gehouden. Ziet mevrouw Jacobs dat niet?

00:49:42

Mevrouw Jacobs-Setz: Ik spreek mensen die in de bijstand zitten, die krijgen nooit een baan aangeboden. Dus dan kunnen we een heel groot gebouw hebben waar ze zeggen dat te doen, maar dit is de praktijk. Maar goed. Ook wij kunnen constateren - en we vinden dat ontzettend vervelend - dat de relatie met ons mkb in 2003 een enorme deuk heeft opgelopen. Een enorme miskleun met de reclamebelasting die niet alleen onze inwoners treft, maar ook kerken, sportvereniging en instellingen. Het gaat niet alleen om de invoering van de belasting - dat is bijna een gevalletje pinautomaat aan de gevel - maar het gaat ook om de uiterst gebrekkige communicatie van college en coalitiepartijen in dezen. Om te laten zien hoe het ook kan, hebben de ondernemersverenigingen in Groningen uitgenodigd voor een over een zeer goed georganiseerd bezoek aan de gemeente Tilburg, om te kijken hoe gemeenten en ondernemers samenwerken.

00:50:28

Mevrouw Jacobs-Setz: En, voorzitter, het verdriet mijn fractie zeer dat er zes fracties in deze raad de belangstelling voor deze beroepsgroep hebben getoond door mee te gaan. Eind 2023 was de koek nog niet op. Toen kwam de brief bij de marktkramers op de deurmat: u moet elke nacht uw kraam verplaatsen. De brief was onbedoeld verstuurd, de boodschap klopte niet, we gingen in gesprek, maar de boodschap blijft helder. Hierover hebben we vragen ingediend en daar spreken we komend najaar over. Dan als laatste, voorzitter, leven in onze gemeente is

soms een zegen en soms een uitdaging. Veel van onze inwoners houden van een nette omgeving en ergeren zich mateloos aan de verloederende aangezichten van ons gemeentelijk groen, wat in de Maai mei niet-maand er verloederend uitziet. Overigens, de maand mei duurt bij mij 31 dagen. Dat niet maai-beleid duurt in onze ogen veel langer. Naast het verloederende aangezicht levert op diverse plekken voor fietsers en automobilisten ook gevaarlijke situaties op. Een ander...

00:51:30

Voorzitter: Partij voor de Dieren.

00:51:31

De heer Van Zoelen: Dank, voorzitter. Maar het insectenleven is wel aanzienlijk toegenomen. Hoe kijkt de VVD daarnaar?

00:51:36

Voorzitter: Die insecten kunnen op allerlei plekken leven. Ik vind een gevaarlijke verkeerssituatie waarbij mensen ook het slachtoffer kunnen worden een ernstige situatie. Ik weet niet of de Partij voor de Dieren daar anders over denkt, maar wij in ieder geval wel. Een ander ding wat onze leefomgeving ook erg beïnvloedt, is de asociale automobilist. Dat stoort ons, zelfs als vroegem-vroem-partij, enorm. Helaas heeft de wethouder ons voorstel voor de aanpak van een lawaaiflitspaal niet omarmd, maar zoals u weet, brengen wij de overlast voor u in kaart, voorzitter, en daar komen wij op terug.

00:52:10

Voorzitter: GroenLinks.

00:52:13

De heer Van Hoorn: Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat mevrouw Jacobs eigenlijk deels al onbewust een antwoord heeft gegeven op mijn eigen interruptie. Is mevrouw Jacobs het niet gewoon met me eens dat als we kijken naar gevaar in het verkeer, dat we ons meer zorgen moeten maken over weggebruikers en wat minder over wat hoog geworden gras?

00:52:32

Mevrouw Jacobs-Setz: Als een klein kind op een 16 inch-fiets rijdt en ik kan niet meer het kruispunt overkijken door hoog gras, dan vind ik dat een ernstige situatie. Ik ga verder, voorzitter. Een laatste punt wat ons...

00:52:42

Voorzitter: U krijgt nog een vervolgvraag.

00:52:43

De heer Van Hoorn: Maar voor de goede helderheid. Is het nou echt daadwerkelijk het punt van de VVD hier op het moment dat wij het hebben over de verkeersveiligheid, dat wij stellen dat dat ligt - en dan even excessen, problemen daargelaten - ligt aan ons maai-beleid en niet aan de verkeersinrichting of het overmatig gebruik van de auto, maar dat we echt zeggen: neem verkeersveiligheid serieus, maai meer gras?

00:53:05

De heer Van Hoorn: Uiteraard niet. Dat is een neveneffect van het niet maaien. Ik heb ook niet gezegd dat dat de enige oorzaak is. Dat is uw parafrasering. Die laat ik voor u. Tevens baart de veiligheid in onze gemeente ons erg veel zorgen, zoals de vreselijke steek- en schietincidenten van de afgelopen periode, die veel impact hebben op betrokkenen en omstanders. En ook de verwevenheid van de boven- en onderwereld in onze gemeente. Ook zien wij dat de grote hoeveelheid demonstraties veel capaciteit kost van onze handhavers, die helaas niet elders in onze gemeente kunnen worden ingezet. Doodzonde. Daarnaast hebben we ook in 2023 geen stappen gezet in het op orde brengen van het gewenste niveau van cameratoezicht. Een

gemiste kans wat ons betreft. Voorzitter, ik rond af. Er valt nog veel te zeggen, maar een groot deel hebben we vorige week gedaan en gaan we volgende week doen. Ik laat het bij deze woorden. Ook in 2023 werd de rechtervleugel in het bestuur van onze gemeente erg gemist.

00:53:58

Voorzitter: Dank u zeer. Student & Stad.

00:54:27

De heer Swets: Dank, voorzitter. We kijken eigenlijk terug op een jaarrekening waarbij corona binnen de samenleving geen grote rol meer speelde. En het is soms gek, maar nog maar twee jaar geleden zat de wereld op slot en groeide een hele generatie studenten op die het universiteitsleven eigenlijk alleen maar van achter een laptop ervaarden. Helaas kampen we ook nu nog met de naweeën van corona. In 2023 is het ons als gemeente helaas niet gelukt om het welzijn van onze jongeren te verbeteren. Zo voelt 40 procent van de chronische jongeren zich nog steeds belemmerd in het dagelijks leven en zien we het aantal jongeren met schulden toenemen. En ook op het gebied van mobiliteit gaat het niet altijd even goed. We zien het aantal verkeersslachtoffers in onze gemeente stijgen.

00:55:07

De heer Swets: Hoewel onze ambities hoog zijn om de 50 kilometer per uur-wegen zoveel mogelijk veranderen in 30 kilometer per uur-wegen, zagen we in 2023 slechts 500 meter aan weg veranderen. En dat terwijl we binnen de stad nog 70 kilometer aan wegen hebben waar je nu nog 50 kilometer per uur mag rijden. Ook lopen we achter met de realisatie van fietsparkeerplekken en zien we nog steeds veel fietsen de stoepen blokkeren voor wat minder mobiele inwoners. Daarom komen we volgende week bijvoorbeeld ook met een voorstel om fietsvlonders beter onder de aandacht te kunnen brengen van Groningers en roepen we het college op om te versnellen met het terugbrengen van de maximumsnelheid op onze autowegen.

00:55:42

De heer Swets: Dan, voorzitter, zien we op het gebied van duurzaamheid dat er heel veel is gebeurd in 2023. Als groene jongerenpartijen zijn we daar natuurlijk erg blij mee. Wel zijn er een paar onderdelen waar we ons nog zorgen over maken. We zien dat de verduurzaming van huurwoningen nog lang niet zo snel gaat als dat zou kunnen en ook zien we netcongestie op ons afkomen, die mogelijk roet in het eten zou gooien voor veel van ons plannen. We zien nu bijvoorbeeld dat er in Utrecht al hele wijken worden aangesloten op dieselfgeneratoren. Dat is voor ons als groene partij toch wel een beetje een schrikbeeld. Voorzitter, ik hou het kort. Er is een groot bedrag overgebleven in 2023 en voor het grootste deel komt dit doordat projecten zijn uitgesteld en vaak ligt dat aan het tekort aan personeel.

00:56:22

De heer Swets: In de komende jaren krijgen we te maken met een tekort aan geld, terwijl het personeelstekort naar verwachting niet verder zal afnemen. Dat vraagt van ons allemaal als raad en als college om creatieve oplossingen voor maatschappelijke problemen. Maar goed, dan gaan we eigenlijk al een beetje vooruitblikken en daar hebben we volgende week de voorjaarsnota voor. Dus ik hou het hierbij. Dank u wel, voorzitter.

00:56:43

Voorzitter: Dank u zeer. Dan kom ik bij de ChristenUnie.

00:57:07

De heer Rebergen: Dank u wel, voorzitter. Ik had voor de zekerheid maar drie versies van mijn woordvoering geschreven. Dan kon ik even kijken wat het zou worden: een korte versie, een wat langere versie en een uitgebreide versie. Ik begin in ieder geval met de korte versie. Als we naar de jaarrekening kijken, dan zien we dat veruit het grootste deel van de plannen zijn uitgevoerd

en het budget is besteed. We hebben ons als gemeente en wij als CU ingezet voor onder andere een besteedbaar inkomen, zorg en ondersteuning, veilige wegen en circulaire economie. Maar met hard werken alleen komen we er niet. Daarom hebben we zegen van boven nodig. Dat haal ik dan uit de Bijbel, spreuken [onhoorbaar 00:57:52] vers 24.

00:57:52

De heer Rebergen: Als we kijken naar de jaarrekening, dan zien we dat die zegen is gekomen en dan kan ik richting meneer Van Hoorn zeggen: dat zou je superlinks kunnen noemen. Je zou het ook superchristelijk-sociaal kunnen noemen. Maakt op zich niet uit. Het gaat om de goede plannen die we hebben en dat die uitgevoerd worden. Dat was de korte versie. Dan de tweede versie, de iets uitgebreidere versie. De jaarrekening geeft goed weer wat de plannen waren en hoe die zijn uitgevoerd. In de diverse meningsvormende sessies hebben we daar vorige week al een heleboel over gezegd. We hebben aangegeven de punten die wij belangrijk vonden, waar we vragen bij hadden, een aantal dingetjes haal ik er nog uit. Dat wil ik doen aan de hand van de woorden inzet en verbondenheid. Want ik zei net al: het gaat niet om hard werken alleen, maar inzet is natuurlijk wel nodig.

00:58:49

De heer Rebergen: En als ik dan even alvast vooruit kijkt naar vanavond, naar de voetbalwedstrijd, dan hoop ik in ieder geval dat de inzet er zal zijn. En dan kunnen we alleen bidden voor een zegen. Maar we hebben ons ingezet voor de kwaliteit van leven hier en nu en later of elders. We kiezen daarom in het economisch programma ook niet voor alleen materiële groei en welvaart, maar voor brede welvaart. Daarmee geven we blijk van rentmeesterschap van over wat ons is toebedeeld. Daaraan gekoppeld hebben we ons ook ingezet voor isolatie en besparing van energie, bijvoorbeeld door de flexteam en de circulaire economie. Dan had ik een heel verhaal over 30 kilometer-zones en 50 kilometer-zones en fietsvlonders, maar daarin trekken we samen op met Student & Stad. Dus die laat ik dan voor wat het is. Dat is net al gezegd.

00:59:43

De heer Rebergen: Daarnaast zetten we ons ook in voor, naast meer woningbouw, ook in voor de sociale huur, en ook dat lukt steeds beter. We komen daarmee op voor kwetsbaren in de samenleving. En ook daarom zijn we blij met de resultaten op het gebied van werk en inkomen. Meneer Van Veen en meneer Van Zoelen hebben daar net ook al een heleboel over gezegd. Als ChristenUnie zetten we ons ook in voor verbondenheid. Mensen in de buurt die elkaar ontmoeten en verbonden raken met elkaar, naar elkaar omzien en oog hebben voor elkaar. En dat is de sociale basis waarin we in 2023 een nota over hebben vastgesteld. En het is daarom belangrijk dat er ontmoetingsplekken zijn in de wijken en dorpen. En dan denken we aan zowel buurt- en dorpshuizen als aan een plekken in de openbare ruimte.

01:00:30

De heer Rebergen: En we zijn daarom bijvoorbeeld ook blij dat in Ter Boer de accommodatie is uitgebreid met extra capaciteit in de voormalige basisschool De Huifkar of dat er bij Mikkelfhorst een samenspeelplaats is geopend. Verbondenheid zien we ook terug bij sport en cultuur. Samen sporten schept een band. In het afgelopen jaar heeft capaciteitsonderzoek plaatsgevonden en wordt naar aanleiding daarvan het masterplan Sportaccommodaties opgesteld. Cultuur vertelt ons gedeelde verhaal en schept gemeenschap. Daarom ook zijn we blij met de initiatieven als Vrijdag in de buurt en Wijk de wereld, die cultuur voor iedereen dichterbij brengen. En daarbij moeten we ook niet vergeten, het jeugdfonds Sport en cultuur en het volwassenfonds Sport en cultuur, die dat ook voor mensen die het anders niet zouden kunnen bereiken, wel bereikbaar maakt.

01:01:20

De heer Rebergen: Voorzitter, dan is er nog een heleboel om bij aan te sluiten uit vorige

sprekers. Bijvoorbeeld over de LVV-voorzieningen, zou ik aan willen sluiten bij de heer Van Hoorn. Als we het hebben we over jeugdzorg, zorg, bij de PvdA wat daarover is gezegd. Partij voor de Dieren had een mooi stukje over het gokken en de reclame daarop. Daar sluiten we ons bij aan. D66 verwoordde het terugkijken op slavernijverleden heel goed, dus daar zou ik ook bij aan willen sluiten. Verder nog bij Student & Stad over het welzijn van jongeren. Er zijn ook andere partijen die daar wat over hebben gezegd. Maar ook dat heeft steeds onze aandacht. Ik wil afsluiten, voorzitter, om iedereen te danken die heeft meegewerkt, niet alleen het opstellen van de jaarrekening, maar vooral ook aan de uitvoering van afgelopen jaar.

01:02:04

De heer Rebergen: Ik wil afsluiten met dezelfde woorden als waarmee ik begon: met hard werken alleen komen we er niet. We hebben daarom zegen van boven nodig. Als wij terugkijken op deze jaarrekening, dan zien we dat die zegen is gekomen. Tot zover.

01:02:20

Voorzitter: Dank u zeer. Dan komen we bij het CDA, de heer De Haan.

01:02:35

De heer De Haan: Voorzitter, wie de afgelopen weken de Haagse politiek heeft gevolgd, die zal bijna vergeten waar het in de politiek om gaat. Het is beschamend om landelijke politici vooral bezig te zien met persoonlijke aanvallen en politieke spelletjes. Politiek dat moet gaan om idealen, visie, werken aan oplossingen voor Groningen, voor de gemeente, voor het land. En gelukkig doen we dat hier in Groningen ook anders. En voor mij als christendemocraat gaat de politiek om het werken aan een sterke samenleving, waarin mensen omzien naar elkaar, waar de oplossingen niet gevonden worden in de overheid of de markt. De kracht van onze gemeente die ligt bij al die Groningers die zich inzetten als mantelzorger of vrijwilliger, in de sportkantine, bij het Overweeghuis of Handig in de buurt.

01:03:24

De heer De Haan: En vanuit dat licht kijken we dan ook naar deze jaarrekening en kijken we terug op een bewogen 2023. Het college verdient complimenten om te investeren in die Groningse samenleving, bijvoorbeeld via de Nota sociale basis en de extra ondersteuning aan mantelzorgers. Ook zijn we blij met de investeringen in het bestrijden van armoede en het realiseren van nieuwe schoolgebouwen en het tegengaan van ondermijning. Maar dat we er nog lang niet zijn, dat liet een onderzoek van Elsevier naar de sociale cohesie in Nederlandse gemeenten zien, Groningen bungelt onderaan dit lijstje. En als je wil werken aan die sociale cohesie, dan is sport een cruciaal middel. Het is samen met gezondheidseffecten de reden waarom het CDA zich sinds jaar en dag inzet voor een sportief Groningen.

01:04:16

De heer De Haan: Dit hebben wij ook in 2023 nadrukkelijk gedaan. Het was voor ons daarom ook een grote teleurstelling dat dit college een streep zette door de Groningse marathon. En ook het besluit om de reclamebelasting in te voeren, helpt sportverenigingen niet. En het blijft voor mij onbegrijpelijk, voor mijn fractie, dat de coalitie niet op dit voorstel is teruggekomen, zeker niet voor die maatschappelijke initiatieven die zich belangeloos inzetten voor onze Groningse samenleving. En helaas zijn er ook vele Groningers die belemmerd worden in hun inzet voor die samenleving. Zij hebben last van de parkeermaatregelen van dit college. Volgens mij is die ook voor de bingo. Denk aan opa en oma die wekelijks oppassen op hun kleinkinderen en afhankelijk zijn van de auto.

01:05:03

De heer De Haan: Of de mantelzorger, de vrijwilliger of het onderwijs- of zorgpersoneel die met flinke kosten worden geconfronteerd. En om een deel van die negatieve effecten te voorkomen, is er gelukkig dankzij het CDA een maatschappelijke parkeervergunning. Maar we zullen ons de

komende jaren en straks nog blijven inzetten voor een beter parkeerbeleid. Bijvoorbeeld door verhalen op te halen via ons meldpunt en te voorkomen dat betaald parkeren wordt uitgebreid zonder dat hier draagvlak voor is. Maar dit laatste toe leidt, dat hebben wij in 2023 in Corpus en de Hoornse Meer gezien. Het bouwen aan een sterke samenleving dat begint van jongs af aan. Goed onderwijs, dat is hierin cruciaal. Het zijn onze leraren die de kwaliteit van het onderwijs bepalen. Dit staat onder druk door een tekort aan leraren en de grote druk die er op het onderwijs wordt gelegd.

01:05:56

De heer De Haan: En dit had vorig jaar ook zijn effect op het gemeentelijk beleid. Zo konden niet alle plannen voor de verlengde schooldag uitgevoerd worden. En in 2023 heeft mijn fractie zich ingezet voor gelijke kansen voor alle kinderen. Daarom hebben we ons hard gemaakt voor de naschoolse opvang voor kinderen van De Wingerd en hebben we aan de bel getrokken over het aanmeldsysteem voor het voortgezet onderwijs. En, voorzitter, om te bouwen aan een sterke samenleving, is ook voldoende geld nodig. We sluiten dit jaar af met het positieve resultaat van ruim 20 miljoen euro. Dit was de afgelopen jaren niet anders, wel wat kleiner, maar ook positief. En helaas lijkt daar de komende jaren verandering in te komen.

01:06:37

De heer De Haan: Doordat het Rijk onvoldoende knaken levert voor de taken die we moeten uitvoeren. En het CDA die pleit hier gemeentelijk al jaren voor financieel degelijk beleid. En wat het CDA betreft, houden coalitiepartijen zich volgende week in bedwang om niet te veel van de overschotten van 2023 uit de algemene reserves te halen en uit te geven. Want waar het toe leidt, als je onvoldoende spaart, dat zien we in de discussies van volgende week over de strategische investeringsagenda en voorzitter, ik begon met de Haagse politiek en ik wil daar ook mee eindigen, Hugo de Jonge, die heeft zich de afgelopen jaren ingezet voor volkshuisvesting in plaats van de woningmarkt. Daar kunnen en moeten wij als gemeente de komende jaren de vruchten van plukken.

01:07:19

De heer De Haan: Dit is in 2023 nog onvoldoende gelukt. Zo heeft het college het woningbouwdoel opnieuw niet gehaald en slechts 25 sociale huurwoningen opgeleverd. En onze starters op zolder, onze senioren op slot, onze inwoners op wachtlijsten staan stil en verdienen vooruitgang. We hopen dat de ingrepen van De Jonge ertoe leiden dat er in Groningen de komende jaren een hoop nieuwe, betaalbare woningen gebouwd en verhuurd kunnen worden.

01:07:48

Voorzitter: Partij van de Arbeid.

01:07:50

De heer Van Veen: Ik wil nog even vragen aan het CDA, want denkt... Hugo de Jonge is ongeveer een jaar minister geweest, iets langer, misschien een jaar en een maand. Denkt u nou echt dat dat dan het grote verschil in de volkshuisvesting... Is het niet veel meer dat we juist dankzij al die linkse colleges die we in Groningen gehad hebben, dat we daardoor zo'n fijne, ongedeelde stad hebben?

01:08:09

De heer De Haan: Nee, ik denk echt dat je landelijk ziet, voorzitter, dat onder leiding van Stef Blok op een gegeven moment de woning... Er een markt van is gemaakt. Ik denk dat we daar echt op terug zijn gekomen en dat Hugo de Jonge de afgelopen jaren een hele grote rol heeft gespeeld om dat weer terug te krijgen naar volkshuisvesting en dat... Ik hoop dat we daar de komende jaren de vruchten van kunnen plukken. En ik wil afsluiten met een van zijn laatste woorden in de Tweede Kamer, en die zou ik ons allen mee willen geven: het is onze opdracht om kloven te overbruggen in plaats van ze te slaan, om mensen samen te brengen, in plaats

van ze uit elkaar te spelen en om de polarisatie in de samenleving af te blussen in plaats van aan te blazen. Dank u wel.

01:08:47

Voorzitter: Dank u zeer. Dan zijn we bij de Partij voor het Noorden.

01:09:06

De heer Van der Laan: Voorzitter, ik doe het echt heel kort. We bedanken de ambtenaren en accountant voor een hele mooie sluitende jaarrekening 2023. We hebben vorige week echt de hele dag, met nadruk op de hele dag, uitgebreid kunnen debatteren en we vinden het een beetje kort door de bocht om ons hele verkiezingsprogramma hier nog een keer te gaan herhalen. Dus dat doen we maar even niet. Er is ook al meer dan genoeg gezegd, dus ik hou het hier echt even bij.

01:09:36

Voorzitter: Dank u zeer. Dan zijn we bij de Partij voor de Vrijheid, mevrouw Blauw.

01:09:59

Mevrouw Blauw: Voorzitter, ik hoop ook dat ik het binnen de genoemde tijd kan redden, maar ik zal mijn best doen. De gemeenterekoning 2023 ligt ter goedkeuring voor. Een terugkijk, maar eigenlijk kijk ik liever waar we nu staan en wat we gaan doen om de problemen op te lossen die spelen. Maar dat is voor volgende week tijdens het voorjaarsdebat. Het is namelijk ook goed om te kijken of we met onze gemeente ook dat doen wat we met elkaar hebben afgesproken. Ik moet nu even een keuze maken, ook in verband met die tijdsdruk. Vorige week ben ik tijdens de commissie op de verschillende onder vele financiën, onderwijs, zorg, veiligheid en leefomgeving wat dieper ingegaan. Ik wil niet in herhaling vallen, maar toch die punten nogmaals aanhalen die ons zijn opgevallen en die wij echt heel belangrijk vinden om de inwoners van de gemeente Groningen dat te geven waar ze recht op hebben.

01:10:50

Mevrouw Blauw: Onze solvabiliteit is erg laag en wordt niet beter op de termijn. Een strategie om weerstand op te bouwen, wat vet op de botten, zou wat ons betreft beter zijn, zeker gezien alle investeringen in energie- en klimaattransitie die nog niet ingeboekt zijn. Wat ons opvalt, is dat er uiteindelijk hoger begroot is en dan lijkt het mee te vallen en we geld overhouden, maar wij vinden dat een beetje creatief begroten. Vorige week heb ik dat ook aangehaald en zal het nog kort even toelichten hoe wij het zien. Het college geeft op elk jaar op bepaalde posten te weinig uit. Die onderbesteding. Die onderbesteding betekent eigenlijk simpelweg dat je niet hard genoeg loopt, oftewel, niet hebt uitgegeven. Dat zou je wat ons betreft moeten reserveren voor dat vet op de botten, die solvabiliteit. En niet creatief gaan begroten om geld over te houden en uit te geven aan de posten wat het college belangrijk vindt. We moeten geld uitgeven, wat ik al eerder zijn, aan wat voor de inwoners van onze gemeente belangrijk is en ze ook nodig hebben. En daarnaast, beperk je tot...

01:11:46

Voorzitter: GroenLinks.

01:11:47

De heer Van Hoorn: Dank u wel, voorzitter. Mevrouw Blauw is het met me eens en begrijpt ook dat geld overhouden niet het doel is, dat dat niet fijn is.

01:12:02

Mevrouw Blauw: Wij zien het zo, en dat heb ik volgens mij... Vorige week hadden we ook al een beetje zo'n... Toen was ik ook niet helemaal scherp. Maar kijk, die onderbesteding, wat wij zien, is dat er... Er wordt op die manier begroot dat er op bepaalde posten hoger begroot is en dan wordt er minder aan uitgegeven. Dan krijg je dus een onderbesteding. En wij vinden dan dat die

onderbesteding, dat dat geld niet uitgegeven wordt aan hetgeen je wel geld moet uitgeven. Er wordt geld uitgegeven aan hetgeen wij niet vinden dat er moet worden uitgegeven en wij vinden dat er op bepaalde posten moet worden bezuinigd. En de solvabiliteit is te laag, dus moet je dat vet op de botten creëren. En daarnaast... Ik ga geen college geven, zeg ik alvast.

01:12:47

De heer Van Hoorn: Sorry. Ik houd het bij een korte vervolgvraag. Mag ik hieruit opmaken dat het dan eigenlijk een pleidooi is van de PVV om scherper te begroten?

01:12:54

Mevrouw Blauw: Ja, eigenlijk wel. En daarnaast, beperk je tot je kerntaken als gemeente. Geef geld uit aan veiligheid, onderwijs, sociale zekerheid, jeugdzorg, ruimtelijke ordening en economie en ondernemers.

01:13:09

Voorzitter: Partij voor de Dieren.

01:13:10

De heer Van Zoelen: Dank, voorzitter. Ik begrijp het niet helemaal, want de PVV begint met het verhaal dat ze wat aan de burger wil geven en aan de inwoner wil doen. Is dit nou het geluid wat de PVV van de straat ophaalt van: mevrouw Blauw, ga hier iets aan de solvabiliteit doen. Moet je niet eerder iets gaan doen voor die mensen, bijvoorbeeld zorgen dat ze beter werk krijgen of dat je dat geld investeert juist voor die inwoners? Ik begrijp dus ook niet zo dat hele boekhoudkundige verhaal. Wat wil nou die burger en wat hebben we daaraan gedaan? Hoe kijkt de PVV daartegen aan?

01:13:42

Mevrouw Blauw: Ik weet niet hoe u, zeg ik via de voorzitter, naar mijn verhaal heeft geluisterd, maar volgens mij heb ik net ook aangegeven: beperk je tot je kerntaken, geef daar geld uit wat belangrijk is, waardoor inwoners van Groningen recht op hebben en niet aan diegenen, aan die dingen wat u belangrijk vindt, zoals een energietransitie de bijtjes, bloemetjes, bomen, noem maar op. Dus dat is waar wij die keuze maken.

01:14:08

Voorzitter: SP.

01:14:08

De heer Van Zoelen: Nee, voorzitter, het is helder. De PVV zegt: daar waar je budgetten overhoudt, moet je het in de begroting stoppen zodat je geld op de botten hebt, of moet je het op de bank zetten, zodat je geld, vet op de botten hebt, zodat we in de toekomst bepaalde dingen kunnen doen. U geeft liever niet het geld uit aan belangrijke zaken voor onze inwoners, zoals ik noem eens wat, de noordelijke wijken, het flink uitbreiden van de armoedebudgetten, allemaal niet nodig. Dat weten we ook wel, voorzitter, van de PVV, want als je het aan hun overlaat, dan schijnt de komende jaren gewoon de kinderarmoede flink toe te nemen. Dat zien we wel. Maar wat wil de PVV dan? Al dat geld op de bank, al dat geld op de bank, en dan volgend jaar niet uitgeven, zodat wat precies?

01:14:55

Mevrouw Blauw: Ik val in herhaling. Daarvan verschillen wij natuurlijk altijd met de SP, want jullie geven geld uit, zeg ik via de voorzitter, aan zaken die de inwoners grotendeels niet nodig hebben. Wij zien dat gewoon anders. Dat is een verschil van mening. Natuurlijk moet je een weerstandsvermogen opbouwen. Dat is gewoon voor een gezonde financiële jaarrekening, begroting belangrijk. Ik ga verder. Bij het onderdeel...

01:15:22

Voorzitter: SP. Er komt nog een vervolg.

01:15:23

De heer Van Zoelen: Geld uitgeven aan zaken die inwoners niet nodig hebben. Het armoedebudget is enorm uitgebreid. Hoezo hebben inwoners dat niet nodig? De noordelijke wijken krijgen er hartstikke veel geld bij, zodat dat supermooie wijken worden in de toekomst. Hoezo hebben inwoners dat niet nodig? U wilt dat allemaal wegbezuinigen. Als het aan nu ligt, dan gaan we alleen nog maar veiligheid en camera's doen en is de rest van de samenleving helemaal niks meer waard. Hoe ziet de PVV dat precies? Al dat geld maar op de bank?

01:15:51

Mevrouw Blauw: U zit in de coalitie, u draait aan de knoppen. De ozb is skyhigh. We leven hier in enorme armoede, het is gewoon, de lastendruk neemt enorm toe, we hebben een maatregelenpakket van hier tot Tokio. De mensen zijn hartstikke ontevreden en dat blijkt ook wel.

01:16:06

De heer Van Zoelen: Voorzitter, deze feitenvrijheid ben ik wel een beetje klaar mee. De ozb is niet verhoogd onder dit college. Er zijn niet allerlei subsidies waar mevrouw Blauw het over heeft. Er is geld voor armoede, er is geld voor noordelijke wijken. Dat u dat niet belangrijk vindt, dat blijkt wel uit uw kabinetsbeleid, maar dat kunt u hier wel even niet zo feitenvrij presenteren.

01:16:24

Mevrouw Blauw: Dat zijn uw woorden.

01:16:26

Voorzitter: Wacht even, we gaan even ook de tijd corrigeren, want die is doorgelopen en klopt niet helemaal. U heeft nog vijf minuten spreektijd.

01:16:36

Mevrouw Blauw: Dat is fijn. Bij het onderdeel Vitaal en sociaal wordt gekopt: Groningen is een inclusieve vitale en veilige gemeente waarin iedereen tot zijn recht kan komen en op een gelijkwaardige manier kan deelnemen aan de samenleving. Wij zien dat iedereen zijn best doet. Alleen wij zijn hier wel vrij selectief, zodat deze verre van de realiteit is geworden. Groningen is namelijk niet zo inclusief, want als je niet de juiste politieke mening hebt, word je op allerlei vlakken gecancelled. In je werk, maar ook op sociaal vlak, helemaal binnen het ambtenarenapparaat. Ons bereiken schrijnende geluiden van PVV-stemmers en zelf maak ik dat nog vaak genoeg mee en dan is deze gemeente totaal niet veilig. Wat gaan we hieraan doen?

01:17:15

Mevrouw Blauw: Om bij te dragen aan de inclusie dien ik samen met de Stadspartij 100 % van Groningen de motie Zorg ook voor onze mannen in. In het Gronings actieplan mist de aanpak van huiselijk geweld tegen mannen, Groningen is ook niet heel vitaal. Mensen kunnen door de enorme lastendruk rekeningen niet meer betalen en zorg is een luxe geworden. Mensen gaan niet meer naar de dokter en immense wachtlijsten in de ggz zijn opgelopen tot de schrijnende hoogte van wel anderhalf jaar voor bepaalde specialistische hulp. Het tekort als specialist in de ggz is een enorm probleem. Voorzitter, hiermee is eigenlijk wel een dieptepunt bereikt. Zorginstellingen die meer om budgetten geven dan om patiënten en de bureaucratie is vreselijk. De basisjeugdhulp...

01:17:56

Voorzitter: GroenLinks.

01:17:58

De heer Van Hoorn: Het gaat een klein beetje terug in het betoog van mevrouw Blauw. Ik heb ergens moeite mee. De woorden die u gebruikt aangaande de schrijnende situaties zijn vrij zwaar, ook met de beschuldigingen die daarin verbonden zitten richting deze gemeente, dat

mensen niet mee zouden kunnen doen, uitgesloten worden of dat dat klaarblijkelijk actief beleid is. Zou mevrouw Blauw het hard willen maken?

01:18:24

Mevrouw Blauw: Ja, ik heb namelijk ambtenaren gesproken en als ik het heb over schrijnende gevallen, ik ben daar zelf ook... En volgens mij moet ik mijzelf wel op mijn eigen woord geloven. Als je bijvoorbeeld je werkgever benaderd wordt, dat ze die racist maar moeten ontslaan of dat je voor natiehoer wordt uitgemaakt, dat vind ik wel redelijk schrijnend. Ik weet niet hoe u hiernaar kijkt. Groningen is ook niet heel vitaal. Mensen kunnen door de enorme lastendruk hun rekening...

01:18:55

Voorzitter: Nog één vervolgvraag. Ik begrijp nu wat het misverstand is. Als er een interruptie is, moet u even de microfoon uitzetten. Anders loopt uw tijd door.

01:19:02

Mevrouw Blauw: Sorry. Ik sta hier niet zo vaak.

01:19:04

Voorzitter: Nog een vervolgvraag van GroenLinks. Als u hem dan even uitzet.

01:19:09

De heer Van Hoorn: Ik wil niks afdoen aan de beleving van mevrouw Blauw. Dat is absoluut mijn intentie ook niet. Alleen wij kunnen hier niet met zijn allen politiek gaan bedrijven op individuele ervaringen noch kunnen wij daarmee heel erg zware beschuldigingen bij onze gemeente neerleggen. Als ik aan mevrouw Blauw vraag om iets hard te maken, verlang ik meer van een grote politieke partij dan zeggen: ik heb dit zelf meegemaakt. Ik heb zelf ook weleens iets meegemaakt, ik heb zelf ook weleens iets niet meer meegemaakt. Maar is mevrouw Blauw het met me eens dat wij meer van de PVV mogen verwachten? En als u zware beschuldigingen doet, dat u die verantwoordelijkheid heeft om ze hard te maken en niet feitenvrij vervelende, hoe naar het ook is, uw gal mag spuwen?

01:19:44

Mevrouw Blauw: Ik snap dat u het niet wil horen, want het is natuurlijk best wel heel vervelend, want ik heb niet het idee dat andere partijen met dergelijke schrijnende gevallen te maken hebben, maar ik hoor het van alle PVV-stemmers dat ze niet eens op hun werk kunnen vertellen dat ze PVV stemmen, dat ze ervoor uitkomen. Ook binnen de overheid heb ik dit zelfs vernomen van ambtenaren dat ze er niet eens voor uit kunnen komen. Dus het is gewoon een tendens. Het is een sfeer in het hele land. Ik hoor het ook nog vaak genoeg, de PVV is een racistische partij. Dat helpt niet aan een verbindend dialoog. Dat is totaal niet verbindend. Ik ga verder. Even kijken waar ik gebleven ben. Even kijken. Ik ga even over bij... De basisjeugdhulp is bij WIJ Groningen ondergebracht en heeft in 2023 een hervorming doorgemaakt.

01:20:42

Mevrouw Blauw: De toegang tot de jeugdhulp wordt uitgevoerd door WIJ Groningen. Onze zorg is nu echt dat alles bij WIJ ligt ook voor de doorverwijzing en beoordeling, terwijl dit eerst bij 140 aanbieders lag. Wij zien dit als een bezuinigingsmaatregel. Het nieuwe kabinet, dat moet trouwens positief stemmen, maakt trouwens meer dan 500 miljoen extra vrij voor de jeugdzorg per jaar. De wind zit hem denk ik in het bete en slagvaardig organiseren van de WIJ. In het jaarverslag van WIJ is het ook aangegeven dat de gemeente Groningen de enige opdrachtgever en financier van WIJ Groningen - goed voor 45 miljoen aan subsidies - is. Wijzigingen in landelijk of gemeentelijk beleid heeft gevolgen voor WIJ Groningen, bijvoorbeeld het verlagen van subsidies, dus ook personele consequenties.

01:21:24

Mevrouw Blauw: De gemeente vindt het van belang om vroegtijdig een sociaal plan met vakbonden en stakeholders vast te stellen. Dat vinden wij wat vaag. Wij vragen ons dan ook af: welke wijziging doelt WIJ Groningen dan op? Wat is er aan de hand bij WIJ Groningen dat de gemeente garant moet staan voor een sociaal plan? Want een sociaal plan doe je alleen bij een voorgenomen reorganisatie.

01:21:45

Voorzitter: Student & Stad.

01:21:47

De heer Swets: Dank, voorzitter. Dat was een hele lange zin. Maar een aantal honderd woorden geleden hoorde ik mevrouw Blauw het hebben over dat de zorg niet, dat het te bureaucratisch zou zijn, dat daardoor onze inwoners in de knel komen. Nu ligt er een heel plan, of dat wordt al uitgevoerd, om juist dat te centraliseren, dus alles bij WIJ onder te brengen. En dan maakt mevrouw Blauw zich zorgen over dat het eerst bij 140 verschillende aanbieders lag. Dat lijkt mij een voorbeeld van heel veel bureaucratische rompslomp. Hoe rijmt mevrouw Blauw die zorgen met het juist willen versnellen van die bureaucratie?

01:22:21

Mevrouw Blauw: Die bureaucratie, dat klopt. Alleen als je het... Die hervorming zorgt ervoor dat er minder specialisme wat ons betreft in dienst is en minder specialisten ook beoordelingen kunnen doen en doorverwijzingen. Daar vinden wij... En de bureaucratie in de zorg zit hem vooral ook op allerlei vlakken dat heel veel managementlagen enorm veel verantwoording moeten afleggen, dus die hele zorg is eigenlijk nog omgeven van allerlei bureaucratische maatregelen en minder op kwalitatief goede zorg. De gemeente maakt zich echt hard voor het onderwijs en investeert hierin. Daar zijn we blij mee. Minder blij zijn we met de daling in het leesonderwijs en leerachterstanden in het algemeen. Ook zijn we minder blij met de Woontrajecten als Lentekriebels en Paarse vrijdagen en zorgelijk ook hoe de politieke meningen behoorlijk radicaal de klassen in worden gedrukt. En wij vragen aandacht voor de onderwijshuisvesting, want we lopen achter met het onderhoud. Dan tot slot...

01:23:24

Voorzitter: Partij voor de Dieren.

01:23:26

De heer Van Zoelen: Dank, voorzitter. Nu ik de PVV zo hoor, is het de PVV dan toch wel zo nader inziend wat u allemaal zegt eens dat je ondanks de solvabiliteit en weerstandsvermogen toch moet investeren in bijvoorbeeld zorg en onderwijshuisvesting?

01:23:46

Mevrouw Blauw: Ja. Ik snap uw vraag misschien niet helemaal, maar juist willen wij inzetten van die extra gelden die we hebben en de keuzes die we maken op de zaken die belangrijk zijn voor de inwoners, en daar heb ik volgens mij ook al een opsomming van gemaakt. Dan tot slot de veiligheid in onze stad. Ik ben verbaasd over de cijfers ten opzichte van de realiteit. Dat heb ik vorige week ook al aangegeven. De veiligheid op straat is enorm toegenomen, al jaren. Maar we kijken even naar het afgelopen jaar van steekpartijen, schietpartijen, niet eens meer nachts, maar ook overdag, vechtpartijen, straatintimidatie en ondermijning. We onderschatten het risico van een samenleving waarin we steeds minder makkelijk met elkaar omgaan. Ons advies: investeer hier maximaal in, dus hard optreden, zware straffen en flink uitbreiden van de politiecapaciteit en dat cameratoezicht. Alles om onze inwoners en kinderen te beschermen. Dank u wel.

01:24:34

Voorzitter: Nog een vraag van GroenLinks.

01:24:38

De heer Van Hoorn: Dank u wel, voorzitter. Even terugkomend, ik ben verbaasd door de feiten ten opzichte van de realiteit, of ik ben verbaasd door de cijfers ten opzichte van de realiteit. Misschien, ik kan het op twee manieren proberen. Wat is de definitie van realiteit volgens PVV? Want ik vermoed dat we daar blijkbaar ook al op dat niveau moeten debatteren. Of waar baseert u het dan op? Laat ik het zo proberen.

01:25:03

Mevrouw Blauw: Twijfelt u aan mijn manier van realisme hoe ik daarnaar kijk? Ik heb bijvoorbeeld een nacht met de politie meegelopen. Daar zie ik toch wel heel wat anders, dat ik denk van... Dan zie ik daar de cijfers van. Er is een dalende trend, we doen het beter en minder incidenten, maar dat verbaast mij. Dat is niet... Dat is slechts een verbazing. Ik deponeer het hier niet als een soort van feit, het is meer hoe wij ernaar kijken.

01:25:32

Voorzitter: De SP nog.

01:25:35

De heer Brandenburg: Voorzitter, want ik begrijp wel dat de PVV er zo naar kijkt en ik begrijp ook ergens wel dat de PVV erbij gebaat is om hier een soort landelijk politiekje te spelen. Maar heel veel van de zaken die de PVV noemt, politiecapaciteit, zwaarder straffen, het organiseren van de jeugdzorg, daar gaat de gemeente helemaal niet over. Juist het organiseren van de jeugdzorg bij de WIJ is om al die bureaucratische lagen, managementlagen, die dingen waar u op afgeeft, eruit te halen. Waar zijn ze nog? Daar waar de Zorgverzekeringswet gaat. Wie gaat daarover? Niet de gemeente, nee, dat mag u de komende jaren gaan doen. Dus ik zou ook zeggen: kom maar op de komende jaren. Boter bij de vis vanuit die kant van de overheid.

01:26:16

Mevrouw Blauw: Wij gaan ons best doen en als wij hier helemaal niks meer te betekenen hebben, dat alles landelijk wordt betaald, waarom zitten we hier dan in vredesnaam nog?

01:26:28

Voorzitter: Dank. Toch nog even in een algemene zin, als iemand van onze werknemers of iemand van de verbonden partijen ergens voor wordt uitgemaakt, wat een etiket zet op iemand, wat stigmatiserend is, zijn er natuurlijk wegen in onze organisatie om dat te melden. Ik wil toch even de veiligheid van onze eigen medewerkers en de organisaties die heel veel werk voor ons doen hier nadrukkelijk stellen. Dus ik begrijp heel goed, er zijn best een keer incidenten of dingen die niet gezegd moeten worden, maar dan kan men altijd even terecht. Als u dat ter ore komt, dan hoop ik dat u dat ook even bij ons meldt. Dat alles gezegd zijnde en lettend op de tijd, denk ik dat het goed is om even tien minuten de benen te strekken en dan gaan we over tien minuten verder met beantwoording van het college, preadvies op de moties.

01:37:36

Voorzitter: Ik verzoek uw leden van de raad hun plaats weer in te nemen. Dan kunnen we de vergadering voortzetten. Er zal van de kant van het college een korte reactie komen op de opmerkingen en gestelde vragen. Achtereenvolgens door eerst de wethouder van Financiën, wethouder van Verkeer, wethouder van Volkshuisvesting en wethouder van Zorg. Eerst wethouder Wijnja.

01:41:32

Mevrouw Wijnja: Dank u wel, voorzitter. Ik ben zo gedruild in dat deze vergaderingen altijd heel lang duren, dat ik dacht: ben ik al aan de beurt? Excuus. Dus ik was met een kleine vertraging. Allereerst wil ik graag de raad bedanken. Ik heb dit vorige week ook gezegd, maar dat doe ik nu weer, want dat is niet onbelangrijk. Alle fracties die vorige week en deze week alle ambtenaren hebben bedankt die hebben gewerkt aan deze jaarrekening, ik zeg het elk jaar en ik blijf het ook

zeggen zolang ik hierover ga, dat is helemaal terecht. Een deel van hen zit hier, een deel van hen kijkt mee. Dat is ongelooflijk veel werk. Het is denk ik ook niet te onderschatten, het belang van de jaarrekening. Want wij spreken met elkaar af bij het vaststellen van de begroting wat we gaan doen, waar we het geld aan uitgeven. Dat is het kader waarbinnen het college aan het werk gaat.

01:42:22

Mevrouw Wijnja: Met de jaarrekening leggen we daar verantwoording over af. Verschillenden van u hebben daar al iets over gezegd. Ik heb ook, maar goed, misschien ben ik positief van zin omdat het niet de hele dag regende of omdat het met voetbal best wel goed gaat of omdat het bijna vakantie is, ben ik heel positief, maar ik heb echt vooral complimenten gehoord uit alle hoeken en gaten van de raad. Dus dat is echt heel fijn. Ik denk ook dat de optelsom van alle dingen waar de verschillende fracties nadruk op hebben gelegd iets zeggen over waar we allemaal investeren als gemeente. Want het is over woningbouw gegaan, het is over ruimtelijke ontwikkeling gegaan, de stappen die we hebben gezet op het herwinnen van de openbare ruimte, vergroening, biodiversiteit, ons armoedebeleid, hoe we investeren in mensen, investeren in de noordelijke wijken, in veiligheid.

01:43:15

Mevrouw Wijnja: Eigenlijk zou je kunnen zeggen dat door de nadruk die verschillende fracties legden op dingen die goed gaan, hebben we eigenlijk automatisch bijna de hele jaarrekening gehad. Dat is goed om te weten. Het is denk ik ook goed om te constateren en belangrijk om te waarderen dat we dat met elkaar doen in Groningen, dat hoe het soms op andere plekken gaat, we dat hier niet doen, maar dat het over het algemeen langs de lijnen van de inhoud gaat. Om mij totaal onduidelijke redenen zijn er niet zo heel veel vragen gesteld. Ik ga er maar van uit dat het komt omdat het een superduidelijk stuk was. Er zijn twee moties ingediend. Daar wordt zo even door de portefeuillehouders een preadvies opgegeven en er is één vraag gesteld aan collega Broeksma.

01:43:59

Mevrouw Wijnja: Die zal hij zometeen ook zelf beantwoorden. Ik heb een beetje impliciete vragen en wat expliciete dingen opgeschreven. Het zijn er niet zo heel veel, maar die loop ik even bij langs. Vorige week woensdagochtend hebben we het inderdaad, verschillenden van u refereerden daar al aan, uitgebreid over de financiële paragraaf gehad en alles wat daarbij hoort. In zijn algemeenheid kan ik zeggen dat wij heel tevreden zijn over hoe dat gaat. Er zijn wat verschillen van interpretatie over is zo'n plus nou groot of klein, is het goed of slecht, hoe moet je daar eigenlijk mee omgaan, met dat begroten? Maar ik denk dat de samenvatting ervan is dat, wij willen eigenlijk zo scherp mogelijk begroten en wij proberen met die hele cyclus elk jaar eigenlijk steeds beter in de vingers te krijgen: hoe begroot je nou zo realistisch mogelijk?

01:44:45

Mevrouw Wijnja: Tegelijkertijd weten we dat we financieel een enorme opgave hebben. Verschillenden van u zeggen daar ook iets over. Het voorstel van het college is om de plus die we over hebben, om die te reserveren bij de begroting en, zeg ik in de richting van D66, daar staat niet bij: die stoppen we dan in reserve. Daar zetten we bij: op het moment dat blijkt dat de knelpunten zijn en zouden we die daarvoor in kunnen zetten. Maar goed, hoe dat uiteindelijk allemaal uitpakt, dat zullen we bij de begroting zien. Volgende week ga ik ervan uit dat ik hoor wat u daar allemaal belangrijk in vindt. Het gaat veel over: hoe ga je nou om met reserves en hoe stuur je op de financiële weerbaarheid van de gemeente? De accountant zegt daar ook iets over. Over het algemeen, zeg ik ook maar hier weer, is de accountant daar positief over.

01:45:35

Mevrouw Wijnja: Die wijst wel op een aantal dingen waar we aandacht voor moeten hebben, maar volgens mij hebben we dat goed in beeld, zijn we eigenlijk steeds beter in control en dat

helpt enorm om de goede afwegingen te maken, A, maar ook om de raad op een goede manier in positie te brengen en te informeren. Wat we proberen te doen, is enerzijds, het is over allerlei maatschappelijke opgaven gegaan, het is over de noordelijke wijken gegaan, wij moeten investeren in het oplossen van maatschappelijke problemen, en dat moeten we blijven doen. Verschillenden van u zeggen: dat gaat me eigenlijk te langzaam. Daar kan ik me wel in vinden. Ik heb ook het liefst dat alles gisteren is opgelost. Maar de realiteit is dat we het met bepaalde middelen, bepaalde mensen en inderdaad met de context van buiten deze gemeente te doen hebben.

01:46:19

Mevrouw Wijnja: Ik denk dat we daar ongelooflijk veel stappen vooruit hebben gezet vorig jaar, en dat blijven we gewoon dit jaar doen. Tegelijkertijd denk ik toch dat het CDA niet helemaal ontevreden kan zijn, want sparen doen we inmiddels. Daar hebben we vorig jaar bij de begroting een besluit overgenomen. We zijn breed aan het kijken: hoe zorgen we er nou voor - niet zozeer dat we aan het sparen zijn, om het sparen of vet op de botten of hoe je het ook maar wil noemen - maar we willen vooral flexibel zijn. Want als je naar de afgelopen jaren kijkt, dan zie je één ding: er gebeuren heel veel onverwachte dingen en we willen kunnen blijven anticiperen. Dus de doelstelling die we hebben met alle afspraken die we maken rondom de jaarrekening, rondom de begroting, is met als doel om flexibel te worden. Volgens mij gaan we de goede kant op.

01:47:07

Mevrouw Wijnja: D66 vraagt aandacht voor een belangrijk onderwerp, het herwinnen van de openbare ruimte. Ik denk, het ging net even over het voorbeeld van de Grote Markt, dat is een voorbeeld wat heel erg in de etalage staat. Terecht ook want het is het centrum van de gemeente. Natuurlijk is het zo dat als in de raad wordt afgesproken, wij zouden daar op de een of andere manier over willen rapporteren, vierkante meters, herwonnen openbare ruimte, ik doe maar gewoon een wilde gok, dat zou kunnen. Maar ik denk wel dat het goed is om te zeggen: als je naar alle ruimtelijke ontwikkelingen kijkt, u fietst door de gemeente, er zijn twee raadsleden die gaan kennelijk de hele zomer door de gemeente fietsen om iets met groen te doen, misschien zou dat ook met herwinnen openbare ruimte kunnen.

01:47:52

Mevrouw Wijnja: Want als je gewoon ziet, bij alle projecten die we opleveren, daar is het herwinnen van de openbare ruimte aan de hand. Dat doen we waar we werken, in de voormalige gemeente Ten Boer, dat doen we in de dorpen, dat doen we overal in onze wijken. Dus ik denk, als je dat bij elkaar optelt, dan kom je vast op een heel mooi getalletje. Maar volgens mij kan, maar de D66-fractie gaat er zelf over wanneer ze gerust zijn, maar ik denk dat de D66-fractie gerust kan zijn over dat we grote stappen zetten op dat gebied. Dan wilde ik nog in de richting van de VVD zeggen met...

01:48:25

Voorzitter: D66.

01:48:25

De heer Lo-A-Njoe: Wij fietsen graag rond, dus wij zien dat ook, kan ik aan het college en de wethouder aangeven. Toch hebben we hier ook recent inwoners gehad van Meerstad die zich zorgen maken over de plannen voor Meerstad, als het gaat over de openbare ruimte in de nieuw te delen gebieden. Deelt u die zorg of zegt u ook van: nee, dat zien die bewoners dan toch echt niet goed?

01:48:51

Mevrouw Wijnja: Dat is een beetje een gekke tegenstelling om zo te poneren. Wat we zien in zijn algemeenheid, is dat de druk op de openbare ruimte enorm toeneemt en dat wordt de komende jaren bepaald niet makkelijker. Wij werken in deze gemeente volgens de leidraad

openbare ruimte. Dat is bedoeld als instrument om die dingen zo goed mogelijk tegen elkaar af te wegen. En volgens mij is het belangrijk om over de hele linie te kijken: zijn nou de verschillende waarden die van belang zijn in die openbare ruimte, komen die eigenlijk overal aan de orde? Want als je naar een individueel gebied kijkt, dan zullen sommige dingen misschien net wat anders uitpakken dan op een ander gebied. Maar ik denk, als je goed wil monitoren, zijn we nou op weg om die openbare ruimte voor iedereen te laten zijn, klimaat bestendig te laten zijn, dat het dan goed is om even boven op gemeenteniveau te gaan kijken of we de goede kant op gaan.

01:49:41

Mevrouw Wijnja: Ik denk echt dat dat zo is. Dan wil ik me nog van harte aansluiten bij de VVD waar het gaat om het bezoek aan Tilburg. Dat was volgens mij hartstikke goed en goed georganiseerd en ik denk ook een mooi voorbeeld. We gaan vaker natuurlijk bij andere steden op bezoek, dat het belangrijk is dat gemeenten van elkaar leren. Dus volgens mij is dat hartstikke mooi en krijgt dat ook nog een vervolg. Het ging even over Maai mei niet en de verkeerssituatie en daar heeft de VVD vragen over gesteld niet zo heel lang geleden. Toen heb ik gezegd: op plekken waar blijkt dat verkeersveiligheid in het geding is, wordt er gemaaid. Er zijn ook plekken waar dat gebeurt. Dus het is niet zo dat wij soort tegen heug en meug overal de boel maar omhoog laten groeien.

01:50:32

Mevrouw Wijnja: Maar het is wel zo dat het uitgangspunt van ons maabeleid is dat we de biodiversiteit willen versterken, dat we moeten investeren in onze ecologische structuur, omdat dat van invloed is op ons allemaal. Dat is heel erg belangrijk. Het staat onder druk. We kunnen daar als gemeente belangrijke stappen in zetten. Dus ik denk wel dat het belangrijk is om te benadrukken dat zo stellig als het net hier werd gesteld, ik heb die beantwoording toen gedaan, dat is hoe we het in de uitvoering doen. Als de VVD plekken weet waar dat niet aan de orde is, dan hoor ik dat ook graag. Tot slot wil ik nog één...

01:51:07

Voorzitter: VVD.

01:51:09

Mevrouw Jacobs-Setz: Dank u, voorzitter. Wethouder, misschien gaan wij wel een meldpunt overwegen voor volgend jaar. Dan zullen die gevaarlijke punten naar u toe komen. Dan gaan we samen met de maaimachine daarheen, lijkt me zo.

01:51:23

Mevrouw Wijnja: Ik weet niet of dat laatste nou per se een goed idee is of wat de collega's van stadsbeheer daarvan vinden. Maar goed, iedereen, een meldpunt voor van alles en nog wat. Ik vind het hartstikke mooi, dus dan horen we dat volgend jaar. En dan nog even het laatste punt, want het is door verschillende fracties gegaan over hoe leven we nou met elkaar samen, dingen die gebeuren, er is van alles aan de hand, en de burgemeesters zei er net al even iets over. Een van de doelstellingen binnen onze gemeente is om te werken aan aan de gemeente Groningen, die voor iedereen is, waar iedereen zich vrij voelt, waar iedereen zich veilig voelt en samen en inclusief, dat gaat over iedereen. En dan maakt het niet uit wie dat is. Dat gaat over iedereen. Volgens mij is dat een belangrijke constatering om te maken, moeten we daar ook samen aan blijven werken, zijn we daar gezamenlijk verantwoordelijk voor. Ik denk dat dat eigenlijk op heel veel onderdelen al best wel goed gaat in Groningen. Tot zover.

01:52:22

Voorzitter: Dank u zeer. Mevrouw Jones is inmiddels gearriveerd, al een tijdje. Mevrouw Pestman is gearriveerd. Het is ook wel toevallig, er zijn meer mensen die iets met oranje hebben

vandaag. Ik weet niet wat dat is. Maar dat brengt ons als vanzelf, even een bruggetje maken nu, naar wethouder Broeksma.

01:52:46

De heer Broeksma: Dank u wel, voorzitter. Een opmerking van de vragen van de Partij van de Arbeid over de energietransitie, gaat het allemaal wel snel genoeg, wat vindt het college er eigenlijk van? Het kan altijd sneller, het liefste rond ik het volgende week af, maar dat kan niet. Er gebeurt wel enorm veel. Later op de agenda staat nog bijvoorbeeld Meerstad bestemmingsplan Meerstad noord, wat een belangrijk element is van ons hele verhaal. Laatst de opruimactie in [onhoorbaar 01:53:18] de zolder opruimen, zodat die huizen daar geïsoleerd kunnen worden. Het zonthermiepark in het Dorpen, dat nadert zijn voltooiing, wat belangrijk is. Warmtestad waarin veel geïnvesteerd wordt. Dus wij doen met de 80 mensen die op het energieprogramma werken, zowel in de uitvoering als beleidsmatig, doen we heel erg veel.

01:53:35

De heer Broeksma: We proberen zo hard mogelijk te werken als maar kan. Maar we zijn ook voor die energietransitie afhankelijk van anderen, van het Rijk bijvoorbeeld voor de wetgeving en subsidiëring, bijvoorbeeld ook fossiel-aangedreven auto's die bij ons op de ringweg rijden, dat telt gewoon mee bij onze CO2-uitstoot. En wij gaan niet over het stimuleren om dat elektrisch rijden ervan te maken. Die subsidies of die stimulering moet van het Rijk komen. Ook de industrie, de particulieren. Netcongestie helpt ook niet mee. Nij Begun kan wel een gamechanger zijn, als het gaat voor de woningeigenaren, woningcorporaties en particulieren. Wij werken zo hard mogelijk en inderdaad overal waar we kunnen versnellen en waar anderen ons kunnen helpen om te versnellen, zowel het Rijk als anderen, proberen wij met beide handen aan te grijpen. Tot zover, voorzitter.

01:54:19

Voorzitter: Wethouder Van Niejenhuis.

01:54:22

De heer Van Niejenhuis: Voorzitter, dank u wel. Ik zal kort reageren op de motie die door D66 is ingediend voor het gebiedsgericht financieel uitwerken. Om kort te gaan, zullen we deze motie oordeel raad geven. Ik wil ook mevrouw Gietema bedanken voor de uitgebreide afstemming die er is geweest, ook ambtelijk. Dat heeft volgens ons geleid tot een goede motie die uitvoerbaar is. Ik wil daar wel nog bij opmerken dat wij ook vandaag het uitvoeringsprogramma voor de wijkvernieuwing met de raad hebben gedeeld. Daar zijn we als college zeer trots op. Dat hebben we gemaakt met onze maatschappelijke partners. Daarin schrijven wij op hoe wij de komende vijftien tot twintig jaar de noordelijke wijken echt van een hele stevige impuls gaan voorzien.

01:55:03

De heer Van Niejenhuis: Wij gaan natuurlijk als gemeente wel over ons geld, u gaat als raad over uw geld. En ook de maatschappelijke coalitie investeert in de wijken. Dat kunnen wij niet opnemen in onze begroting en in onze jaarrekening. En ik denk ook dat we dit dus heel goed per gebied wel in beeld kunnen brengen, als we het hebben sec of de budgetten voor de wijkvernieuwing en de grote geldstromen, met name ook de grote externe geldstromen. En tegelijkertijd dat het niet zal lukken om ook alle overige programma's gebiedsgericht in te richten, want dat is nu op dit moment niet hoe onze begroting in elkaar zit. Dus die kanttekening wil ik daar even bij maken.

01:55:40

Voorzitter: Wethouder Molema.

01:55:43

Mevrouw Molema: Dank u wel. Ik mag nog reageren op de motie Zorg ook voor onze mannen. Om u gerust te stellen, wij zorgen ook voor onze mannen. Het actieplan is namelijk in oktober

uitgebreid met de raad ook besproken. We hebben een lokaal actieplan Huiselijk geweld, kindermishandeling en geweld tegen vrouwen, waarin we nadrukkelijk aandacht hebben voor ook het geweld tegen mannen. En daarnaast hebben we een Gronings offensief. Dat is een regionaal plan over seksueel geweld en daar is ook... Mannen zijn daarin ook echt een groep die daarin benoemd zijn en waar aandacht voor is. Dus ik ga de motie ontraden, omdat die overbodig is. En procedureel ga ik ook even aangeven: we hebben dit in oktober uitgebreid besproken met de raad.

01:56:30

Mevrouw Molema: Dat was ook het moment om inhoudelijk een aantal aandachtspunten te bespreken. Ik kan mij voorstellen dat de indiener, want op dat moment was de heer Ram nog het raadslid voor de PVV, die heeft toen ook nog een motie ingediend om extra ook nog bij het Rijk te gaan lobbyen hiervoor. Ik kan me voorstellen dat dat gemist is in n het voortraject, maar we hebben hier echt aandacht voor in onze aanpak.

01:56:53

Voorzitter: Dank u zeer. Ik kijk eens even rond of er nog behoefte is aan een reactie aan de kant van de raad, want anders wilde ik overgaan tot de stemmingen. Ik zie geen beweging. Daaruit leid ik af dat we over kunnen gaan tot de stemmingen. Dan moet ik eerst even voor de boekhouding controleren of de motie onder 4 Wijkvernieuwing gebiedsgericht financieel uitwerken in stemming moet worden gebracht door de indieners. Ja. En de motie Zorg ook voor onze mannen, wenst u daar stemming over, of is met de reactie van het college... De Stadspartij, mevrouw Menger.

01:57:49

Mevrouw Menger: Dank u wel, voorzitter. De hoofdindiener die zie ik niet. Die komt er nu net aan. Als u even kan wachten...

01:57:59

Voorzitter: Mevrouw Blauw, wilt u de motie onder nummer 5 ook in stemming hebben, want daar heeft het college net op gereageerd, met als strekking dat het erbij hoort.

01:58:15

Mevrouw Blauw: Ik moet dan even overleggen met de mede-indiener.

02:00:02

Voorzitter: Ik heropen de vergadering en ik kijk even naar mevrouw Blauw. Dames en heren. Mevrouw Blauw.

02:00:26

Mevrouw Blauw: Excuses dat ik even afwezig was, maar wij hebben even overlegd en wij houden hem aan, we trekken hem in. Landelijk is hier ook al aandacht voor. We hebben het er ook en erover gehad en we blijven dit gewoon nauwlettend volgen. En als dan blijkt dat het toch wat ons betreft onvoldoende aandacht heeft, kunnen we het alsnog weer inbrengen of aandacht geven. Maar dan trekken we hem nu in.

02:00:50

Voorzitter: Dank u zeer. Dan stel ik voor dat we overgaan naar de stemming. Dan gaan we eerst nog eens even de stemverklaring opnemen. Ik attendeer u erop, er zijn zes besluitpunten bij dit raadsbesluit, dus het kan natuurlijk zijn dat u op één van die zes punten nog iets wenst op te merken. Ik kijk even of er onder u nog stemverklaringen zijn bij het raadsvoorstel. Ik kijk eerst naar de Stadspartij. Gaat uw gang.

02:01:22

Mevrouw Sloot: Voorzitter, dank u wel. Met de aankomende uitdagingen is een slecht financieel huishoudboekje een recept voor problemen. De Stadspartij 100 % voor Groningen blijft daarom

hameren, en dat hebben wij in de commissies ook gedaan, op gezond financieel beleid. Problemen zijn er echter om op te lossen en mijn fractie vindt niet dat de oplossing alleen bij financiële injecties van het Rijk ligt. We moeten het zelf ook doen. Ambities zijn prima, maar het moet wel kunnen en we moeten ons vooral op onze kerntaken richten. Uiteindelijk is het allemaal gemeenschapsgeld en dat geld moet op de juiste manier bij onze inwoners, verenigingen en ondernemers terecht komen. Met dank aan iedereen die aan deze jaarrekening heeft meegewerkt, zullen wij instemmen met dit voorstel.

02:02:06

Voorzitter: Dank u zeer. Ook dank voor uw bijdrage op zo'n laat tijdstip. Anderen nog met een stemverklaring over het besluit, over de zes besluitpunten? Dat is niet het geval. Dan open ik de stemming over het besluit over de jaarrekening. Klopt, er moesten 43 stemmen worden uitgebracht, dat is ook gebeurd. Unaniem aanvaard. Dan zijn we bij de motie onder nummer 4, de Wijkvernieuwing gebiedsgericht financieel uitwerken. Zijn daar nog stemverklaringen? SP.

02:03:06

De heer Brandenburg: Voorzitter, laten we het maar inzichtelijk maken hoeveel meer wij investeren in de noordelijke wijken dan in andere delen van de stad, en met die lezing kunnen wij zo'n motie best steunen.

02:03:19

Voorzitter: Anderen nog? Nee. Dan open ik de... Sorry. Partij van de Arbeid.

02:03:26

De heer Van Veen: Een beetje vergelijkbaar met de SP. Met lichte tegenzin zullen wij voorstemmen, omdat we toch in het debat het gevoel kregen dat er een pleidooi werd gehouden om minder in de noordelijke wijken te investeren. Dus als dit inderdaad een opmaat is naar, zie je wel, we investeren te veel, we moeten minder doen, dan ga ik achteraf spijt hebben dat ik nu voor heb gestemd. Ik zie nee schudden. Dus als dat niet het geval is, dan is het toch een goede keuze dat we zo meteen gewoon voorstemmen als PvdA.

02:03:49

Voorzitter: Zijn er nog anderen die nee knikken? Dan gaan we stemmen over de motie onder 4. Ik open de stemming. Ik sluit de stemming. Het is unaniem aanvaard. Dan hebben we agendapunt 4 afgewerkt

5. Initiatiefvoorstellen

Voorzitter: En zijn we bij agendapunt 5, de initiatiefvoorstellen, maar die zijn er niet.

6. Conformstukken

a. Vaststelling bestemmingsplan Middelberterweg 44 en 44a

Voorzitter: Dan zijn we bij de conformstukken. Gaan we even inventariseren of er nog stemverklaringen zijn. 5a, Middelberterweg. Conform besloten.

b. Kredietaanvraag herinrichting entreegebied MFC De Wijert & Helpman

Voorzitter: De kredietaanvraag Herinrichting entreegebied De Wijert en Helpman. Ook conform besloten.

c. Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Groningen

Voorzitter: De Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Groningen. D66.

02:05:01

Mevrouw Gietema: Welk conformstuk bedoelt u, de Wmo-verordening?

02:05:04

Voorzitter: De maatschappelijke ondersteuning gemeente Groningen.

02:05:07

Mevrouw Gietema: Excuus. We hebben hier schriftelijke vragen, politieke vragen over gesteld en wij gaan voor het voorstel stemmen, maar wel met in ieder geval de oproep aan het college om de raad te informeren, in het geval er toch juridische of financiële consequenties zijn.

02:05:22

Voorzitter: Partij van de Arbeid.

02:05:25

De heer Scoop: Wij zijn blij dat we alsnog hiervoor gaan stemmen. Het heeft even geduurd helaas, maar ik ben blij dat mensen nu wel zekerheid hebben, dus daar zijn we blij om.

02:05:32

Voorzitter: Dat was het. Akkoord verklaard.

d. Vaststelling bestemmingsplan Herziening Parkeren 2021

Voorzitter: Dan de vaststelling bestemmingsplan Herziening Parkeren 2021. Is conform.

e. Aanvullen uitvoeringskrediet Grote Markt

Voorzitter: Dan het aanvullend uitvoeringskrediet Grote Markt. De Stadspartij.

02:05:51

Mevrouw Menger: Dank u wel, voorzitter. Wij zijn geacht tegen te hebben gestemd.

02:05:57

Voorzitter: Anderen nog? Met die tegenstem aanvaard.

f. Vaststellen bestemmingsplan Engelberterweg 96

Voorzitter: Dan het vaststellen van het bestemmingsplan Engelberterweg 96. Conform.

g. Aanvullen krediet Fietsstraat Kerklaan Groningen

Voorzitter: Aanvullend krediet Fietsstraat Kerklaan Groningen, Student & Stad.

02:06:15

De heer Schagen: Dank u wel, voorzitter. Wij zijn erg blij dat de Kerklaan veiliger en leefbaarder gemaakt zal worden voor alle bewoners van deze straat, maar ook zeker voor de grote hordes studenten die hier dagelijks doorheen fietsen op hun route naar Zernike.

02:06:29

Voorzitter: Anderen die nog hun blijdschap willen uiten? Nee. Dan is het conform.

h. Nacalculatie lederz

Voorzitter: De nacalculatie lederz. Partij van de Arbeid.

02:06:46

Mevrouw Huitema: Wacht, ik was nog heel even... Zo'n mooi gebouw als sociaal ontwikkelbedrijven waar mensen voor beschutte werkplekken terecht kunnen, is voor de Partij van de Arbeid altijd van belang. Daarom vinden wij het ook fijn dat zo'n belangrijke plek als lederz minder geld heeft gekost als begroot.

02:07:03

Voorzitter: Dat was het. Dan is het conform.

i. Zienswijze Doelen Sociale Agenda Nij Begun

Voorzitter: Dan de zienswijze Doelen sociale agenda Nij Begun. Partij van de Arbeid.

02:07:13

De heer Van Veen: Als PvdA zijn we blij met deze uitgangspunten. We hebben wel enkele aandachtspunten, die waren ook raadsbreed. Daarvoor wil ik de griffie nog even danken dat die dat duidelijk beschreven heeft in een zienswijze. Mijn fractie kijkt ernaar uit om ook in het najaar met de raad de uitwerking van de sociale agenda te bespreken, net als hopelijk ook de overige onderdelen van Nij Begun, want een van de maatregelen van Nij Begun is immers het bouwen aan de overheid. En daar hoort wat mij betreft ook bij dat de raden en staten haar kaderstellende en controlerende rol goed kunnen pakken. Dus daar kijk ik naar uit, naar die debatten.

02:07:45

Voorzitter: D66.

02:07:46

Mevrouw Gietema: Dank. Ik sluit mij aan bij de woorden van mijn collega van de PvdA. Wij willen daarbij toevoegen als aandachtspunt dat het in ieder geval de schade en de versterkingsopgave echt primair is, ook binnen onze eigen gemeente. Dat is ook in de commissievergadering volgens mij door alle partijen erkend. En dat we ook naar de discussies uitkijken en vooral ook de uitvoering, hoe we deze sociale agenda samen met de economische agenda en de versterkingsopgave met elkaar blijven bespreken.

02:08:14

Voorzitter: Dank u zeer. Dat zijn de stemverklaringen. Dan tot slot... Sorry, Stadspartij wel. Dat komt dan zo. Bij het bestemmingsplan Meerstad-Noord, dat was een discussiestuk, dat is naar een conformstuk gegaan. Daar komt eerst nog even een mededeling van de kant van het college. Dan neem ik uw stemverklaringen op. De wethouder.

02:08:46

De heer Broeksma: Dank u wel, voorzitter. In het raadsvoorstel heet het college ook aangegeven dat we in onderhandeling zijn met een van de grondeigenaren om daar overeenstemming te krijgen. Die overeenstemming is er. Dat betekent dat wij een wijziging voorstellen ten opzichte van het raadsvoorstel zoals in de meningsvormende sessie is behandeld. We zijn er ook zeer blij mee. Dus we hebben u een kaart toegestuurd om die circa tien hectare waar het om gaat, toe te voegen aan het besluit en daar de bestemming te geven. Specifieke vorm van een bedrijf, namelijk zonnepark. We zijn blij met deze overeenstemming en dus het gebied waarop het zonnepark mag uitgebreid worden, ook met deze tien hectare van deze particuliere grondeigenaar.

02:09:28

Voorzitter: Dank u zeer. Dan de stemverklaringen inclusief de mededeling van de kant van het college. D66.

02:09:38

Mevrouw Poelstra-Bos: Dank u wel, voorzitter. Deze beslissing is eigenlijk wat te groot om zomaar zonder woordmelding door te laten gaan, want we hebben dit zonnepark hard nodig om onze samenleving van hernieuwbare energie te voorzien. D66 vindt lokaal eigendom bij de energietransitie heel erg belangrijk. Daarom zijn wij blij dat het mogelijk is gemaakt dat omwonenden kunnen participeren in zonneparken in Groningen. We willen het college nog wel meegeven dat het belangrijk is om de omwonenden hier blijvend in te ondersteunen, om het

echt mogelijk te maken, om dat zeggenschap te krijgen. En willen we nogmaals aandacht vragen voor het mogelijk maken van de mooie burgerinitiatieven omtrent dit zonnepark.

02:10:14

Voorzitter: VVD.

02:10:17

De heer Heiner: Dank, voorzitter. De VVD wordt geacht tegen te hebben gestemd. We weten nog niet eens of we dit zonnepark kunnen aansluiten. De VVD is sowieso tegen zonneparken, tenzij er bijvoorbeeld woningen of bedrijfsgebouwen onder staan. Dus dat is de reden dat we tegenstemmen.

02:10:34

Voorzitter: Stadspartij.

02:10:34

De heer Hilboesen: We vinden een wijziging bestemmingsplan ontzettend risicovol, op basis van financiën, biodiversiteit en watermanagement in dit gebied. Daarom wordt mijn fractie geacht tegen te stemmen.

02:10:48

Voorzitter: De PvdA.

02:10:50

De heer Van Veen: Dank voor het woord, voorzitter. Ik ben het eigenlijk wel eens met de eerste opmerking van D66, de rest helaas niet, maar die eerste zin dat het zo'n belangrijk besluit dat het haast zonder stemverklaring niet besloten kan worden. Ik wil dan wel meegegeven dat juist ook bij dit grote project, dat zoveel omwonenden die verklaring getekend hebben en dat nu ook die laatste partij ook meedoet, dat geeft aan hoe zorgvuldig de participatie hier gegaan is en daarom stemmen wij vol voor dit voorstel.

02:11:15

Voorzitter: CDA.

02:11:16

Mevrouw Armut: Dank, voorzitter. Wij vonden dit een moeilijk besluit vanwege de financiën. Dat hebben we ook geuit de vorige keer tijdens de meningsvormende sessie. Tegelijkertijd staan we voor grote uitdagingen op gebied van duurzaamheid, dus wij hebben dat proberen te wegen. Met de opmerkingen van de wethouder meegenomen, stemmen wij voor.

02:11:36

Voorzitter: Dank u zeer. Dan waren dat de stemverklaringen. Dan is het besluit genomen, behalve de Partij voor de Dieren.

02:11:43

De heer Hekkema: Dank, voorzitter. Ook de Partij voor de Dieren is ontzettend blij met het voorstel en daarbij ook nog toevoegend dat we heel erg blij zijn dat er een groeninrichtingsplan komt en dat het versterken van de natuur ook samen kan gaan met het opwekken van duurzame energie.

02:11:58

Voorzitter: Dat waren de stemverklaringen. Het besluit is dan genomen.

7. Bespreekstukken

a. Pakket parkeermaatregelen

- A01: *'Verlaging kosten bijkopen parkeeruren en verhoging basis aantal uren naar 250 uur'*
- A02: *'Gratis parkeren in winkelcentra met een blauwe parkeerschijf'*
- A03: *'Maatwerk voor tweede parkeervergunning voor werkafhankelijke automobilisten'*
- A04: *'Voeg de Wijert toe aan de vierde parkeerzone'*
- A05: *'Voeg Tuinwijk toe aan de vierde parkeerzone'*
- A06: *'Voeg Selwerd toe aan de vierde parkeerzone'*
- A07: *'Voeg Paddepoel toe aan de vierde parkeerzone'*
- A08: *'Voeg Helpman toe aan de vierde parkeerzone'*
- A09: *'Voeg de Hoogte toe aan de vierde parkeerzone'*
- A10: *'Voeg Corpus den Hoorn toe aan de vierde parkeerzone'*
- A11: *Nieuwjaarsdag Gratis Parkeren*
- A12: *Tijdvensters betaald parkeren*
- A13: *Hoger Startsaldo Bezoekersvergunning*
- A15: *Verlaag kosten van bedrijvenvergunning voor MKB*
- A16: *Verlaag de kosten voor bewonersvergunningen*
- A17: *Geen verhoging kosten tweede bewonersvergunning*
- M09: *Draagvlakonderzoek*

Voorzitter: Dan zijn we bij de bespreekstukken. Dat gaat over een heel pakket aan parkeermaatregelen. Dat is al uitvoerig besproken in de commissie en leidt tot een heel pakket aan amendementen en hier en daar nog een verloren motie. En afgesproken is zojuist in het presidium dat dit hele pakket in één keer in de woordvoering zal worden meegenomen, ook om de tijds wille, aangezien er in de commissie al heel veel aandacht voor is geweest. Dat kan ook. Dus de volgorde is dan, omdat de grootleverancier van de amendementen de VVD is, dat daar de woordvoering begint, dan de Partij voor de Dieren, SP, ChristenUnie, CDA en de rest die daar behoefte aan heeft. Maar houd er dus rekening mee dat u in één keer uw visie op deze nota neerlegt.

02:13:10

Voorzitter: Dan brengen we de amendementen in stemming, dan het hoofdvoorstel en dan uiteraard ook nog de motie. Maar bespreekt u die dus wel er gelijk bij. Geen herhaling van de commissie, want die hebben we gehad. Dan ben ik bij de VVD.

02:13:30

De heer Heiner: Dank, voorzitter. Voorzitter, laat ik maar heel helder zijn. Zoals ik al eerder heb aangegeven, is VVD het niet eens met de nieuwe parkeerplannen. Dit is dan ook de reden dat wij tien amendementen hebben ingediend en onder een aantal amendementen staan. Want, voorzitter, we zouden heel graag willen instemmen met de plannen, maar dan moeten de plannen wel op deze punten gewijzigd worden. Ik ga kort even de amendementen bij langs. Het amendement van de SP zijn wij het niet mee eens. Wij zouden geen betaald parkeren tot 19:00 uur willen. 18:00 uur is wat ons betreft al best gortig. Het gratis parkeren op Nieuwjaarsdag zijn we erg blij mee. Daar stemmen we dan ook voor. Zoals al eerder aangegeven, is parkeren volgens het college en volgens de coalitie geen melkkoe.

02:14:13

De heer Heiner: Als het dan geen melkkoe is, dan moeten wat ons betreft de tarieven voor bijvoorbeeld de bezoekers passen, maar ook voor de bedrijvenvergunningen ook echt flink omlaag. Daarom dienen we hiervoor een amendement in. En dan een ander amendement. Op allerlei plekken in den lande werken we met blauwe schijven bij bijvoorbeeld winkelcentra. In Groningen kan dat ook. Het is een politieke keuze om dat niet te doen en om 50 cent te vragen voor parkeren bij die winkelcentra. Telkens wordt het antwoord gegeven: we kunnen daar niet op handhaven. Maar overal verder in het land kan dat wel. Op die manier jagen we mensen weg naar Drachten, Zuidhorn, Bedum en Roden. En als we die mensen eenmaal kwijt zijn, dan krijgen we ze niet meer terug.

02:14:56

Voorzitter: GroenLinks.

02:14:57

De heer Leemhuis: Als geboren en getogen Groninger hoor ik dit al mijn hele leven, dat mensen allemaal naar andere gemeentes zullen gaan, omdat het hier zo slecht parkeren is. Maar de vraag is eigenlijk deze: vindt de VVD het geen argument dat een bepaalde manier van werken heel duur is in de handhaving en dat je dan een kleine verandering toepast om te zorgen dat je minder kosten aan handhaving hebt, of handhaving capaciteit aan belangrijkere dingen kunt besteden dan het handhaven van een blauwe kaart?

02:15:27

De heer Heiner: Kijk, voorzitter, de vraag is natuurlijk of je iedereen die daar parkeert ook moet controleren. Uiteindelijk moet je dat af en toe doen, moet je daarop controleren, maar je hoeft niet bij iedere auto die daar parkeert langs te gaan. Ik vind het niet erg als af en toe eens iemand erdoorheen glipt, en u denk ik wel. Ik denk dat daar precies het probleem zit. In andere steden wordt het ook geaccepteerd dat er af en toe iemand doorheen glipt. Dat vindt de VVD prima. Dan ga ik verder naar iets waar ik het al eerder over gehad heb, dat zijn namelijk Peter en Tineke. Peter en Tineke zijn voor hun werk namelijk afhankelijk van de auto. Wij willen dat er ook ruimte voor Peter en Tineke blijft in Groningen en dat we geen stad worden voor de Diepenringelite.

02:16:06

De heer Heiner: Dit is namelijk de reden dat wij maatwerk willen leveren voor die tweede parkeervergunning, zodat mensen die afhankelijk voor hun werk zijn van de auto ook ruimte hebben in Groningen om te wonen. Dit is de reden dat we hier een amendement voor indienen. Dan het volgende: in de Hoornsemeer is voorgesteld om een ander parkeerregime te voeren dan op andere plekken. Wat de VVD betreft, laten we het regime voor alle wijken gelden, waar we vanaf 1 mei 2022 betaald parkeren hebben ingevoerd. Maar toen was de reden dat we daar betaald parkeren invoerden, omdat mensen hun auto daar parkeren, hun fietsje achterin hebben en vervolgens met die fiets naar het werk gaan. De meeste mensen werken op zaterdag niet.

02:16:44

De heer Heiner: Dat probleem is juist door de week heel groot. Dit is dan ook de reden dat we heel graag willen dat ook in die andere wijken geen betaald parkeren op zaterdag komt. We hebben dan ook allemaal verschillende amendementen hier ingediend, zodat de andere partijen niet gaan zeggen: we vinden De Wijert niet goed, maar Corpus wel. U kunt kiezen. Ik zou zeggen: kies voor allemaal. Daarnaast...

02:17:07

Voorzitter: SP heeft daar nog een vraag over.

02:17:09

De heer Huisman: Ja.

02:17:10

Voorzitter: Ik kom even terug op een van de eerdere zaken met betrekking tot het maatwerk. Hoe denkt u dat maatwerk te kunnen inrichten, alleen op het gebied van als twee mensen werken en twee mensen een auto nodig hebben, dan doen we dat. Noemt u dat maatwerk?

02:17:26

De heer Heiner: Voorzitter, het voorbeeld dat ik noemde bij Peter en Tineke, was, Tineke die werkt in Zoutkamp bij de garnalenpellerij en Peter die is klusjesman, die heeft zijn busje voor het huis staan, dus ze zijn beiden afhankelijk van de auto. Als mensen met zo'n verhaal naar de gemeente toe gaan en zeggen, we hebben echt die tweede parkeervergunning nodig, dan vinden wij dat die gemeenteambtenaar moeten zeggen: u krijgt die tweede parkeervergunning. Dat vinden wij het maatwerk dat we zouden moeten bieden als gemeente.

02:17:50

Voorzitter: ChristenUnie heeft er nog een vraag over.

02:17:52

De heer Dwarshuis: Dank u, voorzitter. Dat klinkt wel sympathiek. Maar wat als Tineke nou werkloos raakt en dan een aantal maanden op zoek is naar een volgende baan? Moet ze dan in de tussentijd dan bijvoorbeeld die auto weer wegdoen? Dit is toch eigenlijk onuitvoerbaar?

02:18:07

De heer Heiner: Kijk, voorzitter, wij willen werken vanuit vertrouwen en we willen werken vanuit maatwerk. En wij geloven erin dat ambtenaren heel goed maatwerk daar kunnen bieden. En als Tineke zegt, ik heb die auto nu nog, maar over een maand verwacht ik een nieuwe baan, waar ik ook weer afhankelijk ben van de auto, ook dan kun je maatwerk bieden. Volgens mij geloven we allemaal in de kracht van de mensen en zouden we hier mensen ook in hun kracht moeten zetten. Daarnaast, zoals ik eerst al zei, zijn de tarieven veel te hoog. We zijn geen... Parkeren is geen melkkoe, dat wordt telkens gezegd. Daarom ook de moties of de amendementen die we samen met het CDA indienen om die tarieven echt omlaag te krijgen.

02:18:47

De heer Heiner: Als allerlaatste, wat wij heel belangrijk vinden, dat vinden we namelijk bij alles heel belangrijk, dat we het draagvlak hebben. Maar bij parkeren vinden we dat als raad ineens niet meer belangrijk en daarom vinden wij de motie heel belangrijk om draagvlak wel mee te laten tellen bij de plekken waar betaald parkeren wordt ingevoerd.

02:19:03

Voorzitter: Dat leidt nog tot een vraag van de SP.

02:19:07

De heer Huisman: In 2021 is het draagvlak in deze raad besloten, om dat af te schaffen. Steeds daarop terugkomen, dat vinden wij als SP eigenlijk geen goede manier. Laten we gewoon dit eens een keer een kans geven. En hoe kijkt u daarnaar?

02:19:26

De heer Heiner: Voorzitter, ik hoor de SP altijd weer terugkomen op dingen als neoliberalisme. Dit vinden wij heel belangrijk, dus wij vinden dat draagvlak wel moet meetellen.

02:19:33

Voorzitter: U had ook nog een vraag van de Partij voor de Dieren.

02:19:36

De heer Pechler: Dank, voorzitter. Het pakket aan parkeermaatregelen van het college bestaat uit veertien maatregelen. Als ik die amendementen die de VVD heeft ingediend, categoriseer, dan focussen die eigenlijk op vier, samen met die van de CDA misschien op vijf of zes

maatregelen. Kan ik daaruit opmaken dat de VVD de overige maatregelen uit het raadsvoorstel wel steunt?

02:19:56

De heer Heiner: Voorzitter, wat ons betreft is dit echt onderkant, dit zijn de aanpassingen die nodig zijn, zodat we de rest wel kunnen steunen. Maar er staan ook hele goede dingen in, bijvoorbeeld de gedeelde parkeervergunning, de laadvergunning, dus er zijn ook best goede dingen. De bezoekersspas wordt op een andere manier ingevuld, hebben we ook meermaals om gevraagd. We vinden alleen dat de tarieven te hoog zijn. Dus er zitten echt wel goede dingen in, maar wat ons betreft ook nog verkeerde dingen. Als er verkeerde dingen in staan, dan vinden wij dat je daar amendementen voor moet indienen, en dat doen we vandaag.

02:20:25

Voorzitter: Dat was uw woordvoering? Dan ga ik naar de Partij voor de Dieren voor de woordvoering.

02:20:29

De heer Pechler: Dank, voorzitter. We hebben het hier in twee meningsvormende sessies reeds uitgebreid over gehad. Toen heb ik ook al aangegeven dat we als Partij voor de Dieren dit pakket aan maatregelen kunnen steunen. Wel hadden we wat verbeterpunten over de tijdsvensters voor betaald parkeren die in sommige wijken wel erg veel werden uitgebreid, het aantal basisuren van de bezoekersspas, wat echt wel wat hoger mocht dan die initiële 50 uur per jaar, en dat het logisch zou zijn om op Nieuwjaarsdag ook overal gratis te mogen parkeren. En voor dat laatste hebben we nu een amendement ingediend, samen met de SP, ChristenUnie, Partij van de Arbeid, Partij voor het Noorden en de PVV. En die twee andere punten zijn naar aanleiding van de wensen en bedenkingen-sessie, dus de eerste sessie, al wat ruimhartiger in het aangepaste collegevoorstel verwerkt, waarvoor dank.

02:21:08

De heer Pechler: Maar desondanks zullen we de amendementen van SP, PvdA en ChristenUnie om het aantal basisuren van de bezoekersspas voor het laagste tarief van 25 eurocent per uur nog wat verder op te hogen steunen en ook het amendement om de indeling van de betaald parkeren-wijken wat meer gelijk te trekken steunen. De amendementen die de VVD en CDA hebben ingediend, die zijn nog wat verstrekkender, hebben grotere financiële gevolgen en kunnen daarmee niet op onze steun rekenen. Tot zover, voorzitter.

02:21:36

Voorzitter: Er is nog een vraag van het CDA.

02:21:37

Mevrouw Armut: Dank, voorzitter. Ik heb, nu ik alles heb gehoord, toch nog een vraag erbij. Eerste vraag ging over Nieuwjaarsdag. Daarin las ik namelijk... Zijn we het trouwens helemaal mee eens, maar daarin las ik dat een van de overwegingen is omdat mensen meer bezoek krijgen op Nieuwjaarsdag. Ziet de Partij voor de Dieren ook dat heel veel mensen bezoek krijgen op zondag en vindt de Partij voor de Dieren dan ook niet dat zondag zou moeten worden uitgesloten van betaald parkeren? Mijn tweede vraag is: ik vind het bijzonder dat de Partij voor de Dieren als enige overweging om tegen onze amendementen te stemmen een financiële reden is, want de financiën zouden er toch eigenlijk niet toe moeten doen bij iets als betaald parkeren? Het moet toch niet een voor financieel gewin worden ingezet?

02:22:17

De heer Pechler: Goede vragen. Die eerste vraag is, de zondag, ik krijg zelf - dan wordt het anekdotisch bewijs - maar ik krijg zelf niet bepaald heel vaak visite op zondag. Maar het is natuurlijk wel zo dat in dat amendement, dat meerdere coalitiepartijen hebben ingediend en dat wij niet mede indienen maar wel zullen steunen, dat daar op bepaalde wijken de zondag ook

vervalt van betaald parkeren. Dat is waarschijnlijk niet zoveel wijken als het CDA dat graag zou willen, maar dat is wel de gulden middenweg waar wij voor kiezen. En de tweede vraag: nee, betaald parkeren moet geen melkkoe zijn, maar we hebben wel grote financiële uitdagingen. Als we dan het hele pakket aan parkeermaatregelen herzien, dan moet het er per saldo niet financieel slechter op worden. En dat is wel het risico dat we nu ook al lopen met dat eigen aanpassen van bezoekerspasregeling.

02:23:09

De heer Pechler: Volgens mij, we hebben het technisch nagevraagd, dat zou zomaar vijf tot zeven ton kunnen kosten. En als we dan ook nog meegaan in de lagere tarieven van het CDA, om een voorbeeld te noemen, dan is het einde wel een beetje zoek.

02:23:26

Voorzitter: Dank u zeer. Ik ken ten minste 44 mensen in deze zaal die komende zondag... Dus ik zou zeggen, allemaal op de fiets, op de step, doet er niet toe. We gaan naar de SP voor de woordvoering.

02:23:44

De heer Huisman: Voorzitter, dank. In de meningsvormende sessie is uitvoerig gesproken over de wijziging parkeerbeleid. Ik ga dat niet allemaal herhalen. Het college stelt voor om de tijdvensters van betaald parkeren te wijzigen van parkeren in schillen en over te gaan naar parkeren in zones. De uitgangspunten genoemd in het raadsvoorstel kunnen wij dan ook steunen, maar het uitbreiden van tijdsvenster van betaald parkeren in een aantal wijken naar negen uur, vinden wij toch wel wat over de top, omdat dan in deze woonwijken voor het bezoek in de avonden betaald moet worden. Uit de gesprekken die wij in De Hoogte en Oosterparkwijk voerden kwam dit ook uitdrukkelijk aan de orde.

02:24:20

De heer Huisman: Daarom dienen we dan ook samen met de Partij van de Arbeid en ChristenUnie een amendement in waarin wordt besloten de eindtijd van het betaald parkeren verder te harmoniseren en twee eindtijden te gebruiken in deze stad, namelijk middernacht, voor de tweede zone A, en voor alle andere zones, deze stellen we op zeven uur. Hiermee zijn de tijden van betaald parkeren naar de mening van de indienende partijen en ook dus van ons duidelijk en overzichtelijk. Kan bezoek gewoon in de avonden worden ontvangen, zonder extra kosten. Kunnen mensen bij thuiskomst na het werk een parkeerplek vinden en worden boetes voorkomen die het gevolg zijn van onduidelijkheid tot wanneer betaald moet worden.

02:24:58

De heer Huisman: Voor wat betreft de bezoeken vinden wij het stadssaldo in het raadsvoorstel aan de lage kant: 100 uur. Dit horen wij ook in de gesprekken die we hebben gevoerd en dus dienen wij met de ChristenUnie, PvdA en de Partij van het Noorden een amendement in die uitgaat van het gemiddelde verbruik. Volgens ons wordt hiermee tegemoet gekomen aan de wensen van onze inwoners. En natuurlijk staan wij ook op het amendement om op Nieuwjaarsdag gratis te parkeren. En voor wat betreft motie 9 heb ik net ook al even wat gezegd. Wij zeggen daarbij eigenlijk nog wel even van: een draagvlakonderzoek, prima. Maar waarom altijd de gemeente? Partijen gaan zelf ook langs de deuren. Haal het op. Het meldpunt van het CDA vinden wij wel een prima initiatief daarin. Dank u.

02:25:55

Voorzitter: Dat leidt tot een vraag van het CDA.

02:25:59

Mevrouw Armut: Dank, voorzitter. Het gaat niet over het meldpunt, want we zijn het helemaal eens met de SP, dat is een supergoed idee. Wij hebben wel vragen over de motie of het amendement wat wij hebben ingediend om de kosten voor bewonersvergunningen te verlagen.

In 2021 had het voorgaande, voormalige raadslid Ubbens een motie ingediend en die is door deze hele raad gesteund om de kosten van een bewonersvergunning van de tweede schil te verlagen naar die van de derde schil. Dat zou echt meer dan 50 euro schelen. Daar heeft de SP destijds ook opgestaan. Tijdens de wensen en bedenkingen hebben ze zich daar nog voor uitgesproken dat ze dat afwachten toch mee hebben gegeven als wensen en bedenkingen. Ik vraag me toch af waarom de SP mist op dit amendement.

02:26:40

De heer Huisman: Bij de wensen en bedenkingen heb ik het met name gehad over bezoekersverenigingen, als antwoord op het CDA. Voor de rest van dat antwoord wil ik toch verwijzen naar het antwoord van de Partij voor de Dieren, want dat gaat wel financieel ontzettend veel kosten. En waar halen we de dekking weg?

02:26:59

Voorzitter: Gaat uw gang.

02:27:01

Mevrouw Armut: Maar ik vind het bijzondere argumenten van de SP. Ik zou toch denken dat de SP het belangrijk vindt dat inwoners niet te maken krijgen met die hoge kosten, en die lopen nu wel tegen die financiële uitdagingen aan. Daar komt parkeren nog bovenop. Dat lijkt mij toch belangrijker dan of wij nog voldoende parkeergelden ophalen.

02:27:22

De heer Huisman: Voorzitter, we breiden de bezoekerspas al uit. Dat wordt al een stuk goedkoper voor de mensen in het algemeen, als je een gemiddeld verbruik hebt en zelfs als je bovengemiddeld gebruik hebt, heb je een aantal gevallen, moet je 90 euro betalen en nu zijn mensen rondom de 50 euro, kunnen ze klaar zijn. Vandaar dat ik denk van: laten we gewoon dit eens doen en over een bepaalde periode eens even kijken van: gaat het echt de spuigaten uitlopen zoals het CDA nu vreest?

02:27:56

Voorzitter: U heeft nog een vraag van de VVD.

02:27:59

De heer Heiner: Dank, voorzitter. De SP gaf net aan dat wijzelf als raadsleden ook bij mensen te rade moeten gaan wat ze ervan vinden. Wij hebben dat gedaan. Wij horen heel veel mensen die geen voorstander zijn van de maatregelen. Daarom hebben we allemaal amendementen ingediend. En dan stemt u daar niet voor. Dus dan is het toch veel handiger dat de gemeente als onafhankelijke partij bij mensen draagvlakonderzoek gaat doen? Dus ik snap niet waar u helemaal heen wilt met die opmerking.

02:28:27

De heer Huisman: Als ik nu de straat op ga en aan de mensen gaan vragen, wilt u betaald parkeren of wilt u voor de nop parkeren, dan krijg ik het volgende te horen: voor de nop graag. Ik hoef niks, ik wil daar niks voor betalen. Maar zo werkt het natuurlijk niet. We zitten in een situatie waarin te weinig parkeerruimte aanwezig is en we kunnen van alles ervan vinden van... Toen ik kind was, dan ga ik toch ook maar anekdotisch zijn, in de jaren '50 - ik ben 71 - de eerste auto kwam ergens in 1959 bij ons in de straat. De hele straat stond te kijken. Maar als je nu in die straat komt, staat aan beide kanten het vol. Dat kan dus gewoon niet meer. Daar moeten we het ook over eens zijn, denk ik. Dat is mijn antwoord hierop.

02:29:16

Voorzitter: Dank u zeer. Dan ga ik nu naar de enige fractie in deze raad met een echte Peter. Maar ik heb de indruk dat Laurent de woordvoering heeft hier, dus het is toch weer een gemiste kans voor de ChristenUnie. Toe maar.

02:29:36

De heer Dwarshuis: Dank u, voorzitter. Ik heb inderdaad in de meningsvormende sessie, voor de mensen die daarbij waren of dat teruggeluisterd hebben, inderdaad het ook gehad over Peter en Tineke. Maar daar ga ik vandaag niet verder op in, want mijn fractie denkt dat er een heel goed afgewogen pakket ligt waar ik net als de SP het wel mee eens ben. We hebben een stad waar gewoon heel veel auto's zijn, waar mensen ook graag van auto gebruik willen maken, maar dat we dat niet onbegrensd meer kunnen doen. Voorzitter, dat betekent ook dat we ons kunnen vinden in het voorstel van het college om te sleutelen aan een aantal tijden, ook vooral om het parkeren van mensen die niet in Groningen wonen, hier ook niet op bezoek komen bij Groningers, maar die hier bijvoorbeeld komen om te winkelen en dan bij je in de straat gestaan omdat het daar gratis is, maar in de parkeergarage niet.

02:30:27

De heer Dwarshuis: Dat willen we voorkomen en daarom kunnen we dit ook steunen. We hebben samen met de SP en met andere partijen inderdaad gezegd: laten we... Het college heeft een goede aanzet gedaan voor de tijdvensters, dat die nog verder harmoniseren naar twaalf uur en zeven uur. Dat biedt ook de gelegenheid om, als je wat later uit het werk komt, nog een plek te vinden in je straat en dat biedt tegelijk, hebben wij met de insteek gekeken, hoe kun je een bezoeker het meeste faciliteren? Want los van dit voorstel zijn er ook allerlei maatregelen genomen, zoals de mantelzorgvergunning, waar we erg blij mee zijn. En wij hebben zelf een amendement ingediend om de bezoekersspas nog wat meer ruimte te geven wat meer uren te geven, zodat we het bezoek goed kunnen faciliteren.

02:31:14

Voorzitter: Er is nog een vraag van Student & Stad?

02:31:16

De heer Vermerris: Dank, voorzitter. Ik zie ook dat de motie van, het amendement, pardon, van de ChristenUnie verhoogt het aantal bezoekersuren wat de inwoner zou krijgen met een bezoekersspas, maar tegelijkertijd bieden we dan ook extra uren tegen een verlaagd tarief aan, wat onze gemeente extra geld gaat kosten. Ik vroeg me af: waar gaat de ChristenUnie en de andere indienende partijen dit van betalen?

02:31:48

De heer Dwarshuis: Dat is een goede vraag, voorzitter van de Student & Stad. De VVD noemde al dat we wel wat geld over hadden gehouden op het parkeren. Maar ik denk dat in het voorstel, ook door het uitbreiden van de tijden, dat het wenselijk is dat we de bezoekersuren iets ophogen en dat dit volgens mij binnen het geheel van maatregelen ook best betaalbaar is. Ik sluit me daar ook wel aan bij de SP. We moeten naar, ik zeg, zeg eens een jaar, eens een keer gaan kijken: wat betekent dit nou financieel? Want er zijn best veel maatregelen die op elkaar ingrijpen en dat kunnen we nu denk ik ook nu niet allemaal tot op de euro uittekenen. Maar wij denken dat dit een goed voorstel is. Daarom hebben wij dit amendement ingediend.

02:32:34

De heer Vermerris: Toch, voorzitter, ik begrijp het verhaal van de ChristenUnie, maar toch vind ik het wel een beetje makkelijk dat er wordt gezegd van: we zien wel in de toekomst waar dit geld vandaan moet komen, want misschien betekent dit dat sommige dingen inderdaad echt duurder worden en zitten straks andere mensen echt met de gebakken peren. Dus ik vind, als het hier gaat over zeven ton, nog best wel... Dat er makkelijk wordt gepraat over de mogelijke dekking.

02:33:04

De heer Dwarshuis: Dank u, voorzitter. Het amendement wat ik met collega's heb ingediend, kost ongeveer 125.000 euro extra naast het voorstel van het college om de bezoekersspas

flexibel te maken, die bijna zes ton kost. En dan kom je inderdaad samen op zeven uit. Maar wij vinden dat goed te rechtvaardigen in het licht van de rest van de maatregelen. Ik zou daaraan willen toevoegen: parkeren is geen melkkoe.

02:33:28

Voorzitter: Dank u zeer. Dan ben ik bij het CDA.

02:33:31

Mevrouw Armut: Dank, voorzitter. Ik wilde allereerst even iedereen die hier achter de schermen en voor de schermen uiteraard zoveel tijd en energie in heeft gestoken bedanken, want we hebben ook heel veel vragen mogen stellen. Die zijn allemaal ook heel netjes beantwoord, dus dank daarvoor. Het is inmiddels wel duidelijk dat dit raadsvoorstel niet de onze is. Wij hebben onze onvrede daarover ook nooit onder stoelen of banken gestoken. En nog belangrijker, we hebben ook nooit gelaten om tegenvoorstellen of verbeterpunten aan te kaarten. Dat zullen we dus nu ook weer doen, zonder daarbij de hele discussie die we hiervoor al hebben gevoerd over te doen. Ik zal dus de amendementen en motie kort toelichten, ook al heb ik dat tijdens voorgaande sessies ook al een beetje gedaan. Om te beginnen bij de motie. Een hele belangrijke motie voor ons, over draagvlak.

02:34:13

Mevrouw Armut: Helaas is er in 2021 een raadsvoorstel aangenomen waarin ook besloten werd dat draagvlak geen vereiste is voor het invoeren van betaald parkeren. En ik zeg daarbij helaas, omdat we nu zien wat voor negatieve gevolgen dat heeft. Er had heel veel onvrede kunnen worden voorkomen als we draagvlakonderzoek hadden gedaan. We hadden vandaag geen oplossingen voor Hoornsemeer hoeven bedenken als we naar de bewoners van Hoornsemeer hadden geluisterd. Daarom pleiten wij voor het op voorhand zoeken naar draagvlak. We zijn het er ook niet mee eens dat, ondanks een breed gesteunde motie voor een eerlijker tarief voor de tweede schil, dat daar nog steeds geen gehoor aan is gegeven. Het is wat ons betreft oneerlijk dat inwoners van de tweede, of sorry, van de tweede schil of binnenkort de derde, sorry, de tweede zone... Verwarrend, al die...

02:34:58

Voorzitter: Partij voor de Dieren heeft nog een vraag.

02:35:01

De heer Pechler: Dank, voorzitter. Inmiddels zijn het twee vragen geworden. De eerste die gaat over dat draagvlak. Is het CDA het niet met mij eens dat het, als je wacht tot dat de helft plus één van een wijk voorstander is tot het invoeren van betaald parkeren, je de inwoners die aan de randen van betaald-parkeergebied wonen en die dus al veel sneller, misschien al wel jaren eerder, overlast ervaren, dat je die daarmee enorm benadeelt? En de tweede vraag is: kan het CDA ook begrijpen dat de coalitie en het college hebben gekozen voor het verlagen van het tarief voor de bezoekersspas, omdat je daarmee iedereen, ook de mensen die zelf geen auto hebben, helpt? En als je het tarief van een bewonersvergunning verlaagt, help je alleen de mensen die daarmee een auto hebben.

02:35:46

Mevrouw Armut: Dank, voorzitter. Over dat eerste, dan zouden we, als we dat gaan volgen, dan zouden we natuurlijk gewoon compleet kunnen stoppen met zoveel dingen waar wij naar draagvlak zoeken of participatie. Ik denk ook zeker niet dat we daar dan bewoners mee hadden benadeeld. Als dat echt zo is, dan zou ik zeggen: wacht het af. Wij hebben destijds ook gezegd van: wacht het dan af. Je kan het ook over een jaar weer bekijken. Mensen daar zeiden: doe het niet. Dan denk ik: als iedereen, nou ja, bijna iedereen, ik sprak ze, dan moeten we daar toch ook een keer naar luisteren? Over dat tweede, moet ik even nadenken wat de vraag ook alweer was,

of de bezoekers pas dan niet zo... Ik vind de bezoekerspas, dat is echt heel mooi dat dat zo is uitgebreid, maar dat is wel ook iets wat mensen erbij op moeten kopen.

02:36:31

Mevrouw Armut: Ik vind niet dat we die twee dingen tegen elkaar op moeten zetten. Ik vind het ook bijzonder dat zoveel fracties voor die motie hebben gestemd destijds en nu gaan verdedigen dat dat niet doorgaat. Ik kijk even waar ik was gebleven.

02:36:46

Voorzitter: Bij GroenLinks.

02:36:49

Mevrouw Armut: Bij GroenLinks.

02:36:50

Voorzitter: Bij GroenLinks, ja.

02:36:51

De heer Leemhuis: Dat is altijd goed om te horen. Ik kom ook nog even terug op die motie uit 2021, want het CDA herhaalt het natuurlijk vaker. Het was inderdaad een CDA-motie. Mijn fractie heeft ook voor die motie gestemd. Sterker nog, ik was toen ook woordvoerder. Het is natuurlijk wel een beetje het risico dat de indiener van een motie niet het alleenrecht heeft om te bepalen wat de gedachte was van fracties om daar voor te stemmen. Met andere woorden: mijn fractie was het ermee eens om het gehele stelsel van betaald parkeren nog eens goed onder het licht, onder het vergrootglas te leggen. Maar vervolgens heeft het college met een overtuigend verhaal met veertien maatregelen andere accenten gezet. Ik ben het met het CDA eens dan in de overwegingen van die motie stonden, maar het is natuurlijk raar, ik ben eigenlijk al een halve woordvoering aan het doen, bedenk ik me nu... Waarom denkt het CDA dat... Waarom beweert het CDA dat andere fracties geen andere keuzes mogen maken op basis van die ene motie?

02:37:55

Mevrouw Armut: Dank, voorzitter. Ik probeer dat helemaal niet te beweren. Ik probeer gewoon eigenlijk te zeggen dat ik het raar vind, misschien jammer, we waren het ooit zo eens, dacht ik. Maar wij vinden, wij zien dat toch anders. Wij maken die afweging anders. Wij zien dat heel veel Groningers tegen veel financiële uitdagingen aanlopen. Ik hoef ze niet allemaal op te noemen. De hoge inflatie, energiekosten en woonlasten, en ook parkeren komt daarbij. Dan maken wij dus een andere afweging dan GroenLinks. Ik hoop dat het misschien toch een meerderheid haalt met andere partijen. Dan hadden we nog een motie ook waarin we, sorry, een amendement, waarin we tegenhouden dat de tweede bewonersvergunning in de tweede en de derde zone wordt verhoogd. En tot slot, voorzitter, een nieuwe poging om de kleine ondernemers in onze gemeente te helpen.

02:38:40

Mevrouw Armut: Veel werknemers zijn namelijk afhankelijk van hun auto om naar werk te komen en de jaarlijkse vergunningskosten zijn nu 570 euro, ook voor de tweede, derde en vierde vergunning. We hebben dit al een keer eerder geprobeerd en nu zoeken we, proberen we een middenweg te zoeken door om alleen voor de tweede... De bedrijvenvergunning in te dienen. Wij hopen de meerderheid te vinden om rekening te houden met kleine ondernemers die die bedragen nauwelijks kunnen ophoesten.

02:39:06

Voorzitter: Dank u zeer. Ik stel even voor dat we nu de andere fracties nog bij langs lopen. Dan begin ik bij GroenLinks.

02:39:13

De heer Leemhuis: Dank u wel, voorzitter. Het parkeerbeleid reguleert de beschikbare parkeerruimte voor inwoners, bedrijven en bezoekers. En een belangrijk onderdeel van het parkeerbeleid van de gemeente Groningen is dan ook het wegnemen van overlast van geparkeerde auto's, ook ten gunste van ander gebruik van de openbare ruimte: spelen en sporten, groen en bomen, bankjes om te verblijven en ruimte voor klimaatadaptatie. Allemaal voor mijn fractie van groot belang. Zeker in het historische centrum en de daarom liggende buurten en wijken is het noodzakelijk om parkeren te reguleren met betaald parkeren, omdat de openbare ruimte schaars is. En met deze woorden begon ik mijn woordvoering in de commissie toen de raad deze set aan parkeermaatregelen al voor de tweede keer behandelde.

02:39:54

De heer Leemhuis: Ik ga zeker niet die hele woordvoering overdoen, maar het is goed om ook bij dit debat dat over de uitwerking van die maatregelen gaat dit voor ogen te houden. We reguleren de beperkte ruimte en we maken keuzes, zodat er ook voldoende ruimte overblijft voor andere doelen dan stilstaande gemotoriseerde vierwielers. In dit raadsdebat spitst het debat zich toe op een zeventiental amendementen en één motie, en die zal ik allemaal minutieus en nauwgezet bij langsgaan. Nee, dat ga ik natuurlijk niet doen, want sommigen hebben een beetje haast, maar het is goed om te constateren dat al een aantal van de voorgestelde maatregelen in deze vergadering al niet meer ter discussie staan. Maar ze zijn niet los te zien van de maatregelen waarvoor we nu nog wel hier wijzigingsvoorstellen hebben gekregen.

02:40:42

De heer Leemhuis: Het gaat om een pakket van veertien maatregelen, die financieel en inhoudelijk samenhangen. Mijn fractie heeft daarom de amendementen die dan ook op die manier beoordeeld: wat betekent het voor het gebruik van de openbare ruimte en wat betekent het voor de financiën? En wat betekent het dan ook voor inwoners, bezoekers en ondernemers? En het zal niemand verbazen dat de GroenLinks-fractie blij was met de voorstellen van het college, maar dat betekent niet dat deze voorstellen de enige mogelijke keuzes waren. Daarom wil ik eerst een compliment geven aan de fracties die veel werk en inzet hebben gehad op dit onderwerp, en dan noem ik met name VVD en het CDA. Wel heel jammer dat mevrouw Armut net weggelopen is, maar ik hoop dat de heer De Haan die zal overbrengen.

02:41:24

De heer Leemhuis: Want met hun veertien tegenvoorstellen op punten hebben zij duidelijke, andere ideeën aangebracht en daar voorstellen over gedaan. Ze geven niet de koers aan die GroenLinks voorstaat. Sterker nog, ze draaien zelf soms staand beleid terug waar ze ooit zelf achter stonden. Maar het is goed voor het debat en voor Groningen dat er wat te kiezen valt. Ik wil ook niet onvermeld laten dat ook de fracties van de SP en de ChristenUnie zichtbaar veel werk hebben geleverd en gemaakt van hun amendementen. En ik sluit me dan ook aan bij de woorden van mevrouw Armut, die ik nu wel weer in de ogen kan kijken, met de complimenten voor de ambtelijke organisatie, want die hebben duidelijk veel werk aan een goed voorstel verzet.

02:42:05

De heer Leemhuis: De fractie van GroenLinks heeft alle voorstellen beoordeeld aan de hand van nog eens twee criteria: wordt het er beter of slechter van op het gebied van parkeerdruk en bijkomende zoekverkeer-ellende, en zijn de voorstellen financieel enigszins kostenneutraal? Met dat in het achterhoofd zullen we stemmen voor het amendement over vrij parkeren op Nieuwjaarsdag van de Partij voor de Dieren en zien we wel wat in de aanpassingen van de tijden in een aantal wijken, zoals dat in het amendement van de SP gebeurt, die ook nog enigszins budgettair neutraal blijkt te zijn. En zoals gezegd, de collegevoorstellen zijn goed, maar ze zijn niet de enige uitkomst. Het debat van deze raad gehoord hebbende, en ook na

overleg met woordvoerders van andere partijen, zullen wij ook voor het amendement van de ChristenUnie stemmen.

02:42:52

De heer Leemhuis: Het lijkt erop dat dat geld gaat kosten, maar het is ook nog niet helemaal duidelijk hoe die veertien maatregelen financieel uitpakken. Maar mocht als gevolg van dit amendement de... Mocht als gevolg van dit amendement de financiële situatie erg uit de pas lopen, dan zal mijn fractie ook pleiten voor een herziening om dat recht te trekken.

02:43:11

Voorzitter: Student & Stad.

02:43:13

De heer Vermerris: Dank, voorzitter. Ik hoor eigenlijk twee dingen die elkaar tegenspreken van GroenLinks, want ik hoor aan de ene kant een hartstochtelijke pleit voor de budgetneutraliteit en ik hoor aan de andere kant steun voor een amendement wat in totaal zeven ton gaat kosten. Ik ben toch wel benieuwd hoe GroenLinks deze twee verschillen...

02:43:34

De heer Leemhuis: Even een scherpe misvatting hier, want die moet niet boven de markt blijven hangen. Dat amendement kost geld. Dat heeft ChristenUnie ook uitgelegd, is de verwachting dat dat rond de ton is. Een totale aanpassing van de bezoekerspas kost rond de zeven ton. Dus het is wel goed om even... Dat is toch een factor zeven. En zoals gezegd, mijn fractie is kritisch op maatregelen die geld kosten, maar we vinden deze acceptabel, ook gezien dat het een rechtvaardige verdeling nog steeds is. En zoals ik zei, als dat betekent dat het financieel erg uit de pas loopt, dan zullen wij daar in de toekomst ook misschien andere voorstellen doen. Dat hoeft niet meteen. We hebben gewoon... We gaan dus een jaar proefdraaien, kijken hoe het werkt, en dan kan altijd nog aanpassingen gedaan worden. Dus er is geen man overboord.

02:44:27

Voorzitter: VVD nog op dat punt.

02:44:29

De heer Heiner: Voorzitter, ik vind het toch bijzonder dat GroenLinks telkens weer over de financiën begint, want er wordt altijd door het college en door de coalitie aangegeven dat het geen melkkoe is. Afgelopen jaar hebben we vijf miljoen euro overgehouden op parkeren. Waarom staan dan telkens die financiën weer centraal bij de keuzes die GroenLinks maakt?

02:44:49

De heer Leemhuis: Dat heet degelijk beleid voeren met een stabiele begroting. Het is heel simpel. De VVD die maakt van de heilige koe een zogenaamde melkkoe. Mijn fractie zegt heel duidelijk, en dat heb ik ook in deze woordvoering gedaan, het gaat primair om het reguleren van de openbare ruimte. Dat is het doel van parkeerbeleid. Moet dat geld kosten? Dat vindt mijn fractie niet. Blijft er soms wat over met geld waar we vervolgens goede dingen mee kunnen doen? Want het is een suggestie alsof we hier, als er geld overblijft bij het parkeerbeleid, dat we dat geld maar verjubelen en dat we dat aan rare dingen uitgeven. Nee, dat geven we uit aan dingen die belangrijk zijn voor deze stad. Sociaal beleid, vergroening, zorg. Ik zie daar eigenlijk niet zo'n probleem in.

02:45:39

De heer Leemhuis: Maar in ieder geval is het zo, op het moment dat dat onderdeel is van onze begroting, dan is het zo dat als je daar iets op inteert, dan heb je daar budgettaire gevolgen van en dat heet financieel degelijk beleid van een coalitie.

02:45:53

Voorzitter: Dan ben ik bij D66.

02:45:58

De heer Rustebiel: Voorzitter, in 2017 nam deze gemeenteraad de parkeervisie Leven in de stad aan. Het was een hele moderne parkeervisie waarin niet alleen het parkeren centraal stond, maar ook het herwinnen van de openbare ruimte en ook bewonersregie. De bewoner zou centraal komen te staan in het parkeerbeleid en meedenken of hoe hij zijn of haar straat vorm wilde geven. Een paar jaar verder werd het denken daardoor toch wel een beetje vervangen door meer klassiek parkeerbeleid met top down-maatregelen. Ook in deze voorstellen mist mijn fractie echt de koppeling met het herwinnen van de openbare ruimte, waar we toch zoveel over spreken met elkaar, en de positie van bewoners. Wat is straks de positie van bewoners als er parkeerplekken vrijkomen in hun straat?

02:46:36

De heer Rustebiel: Ik vind dat het college en ook de coalitie echt veel meer na moeten denken over die slag in het herwinnen van de openbare ruimte. Want het alleen maar noemen en steeds boven de markt laten hangen zonder concreet te worden, dat is niet goed genoeg. Niettemin heb je natuurlijk parkeerbeleid nodig, er is te weinig ruimte...

02:46:51

Voorzitter: GroenLinks.

02:46:53

De heer Leemhuis: Ik ben wel een beetje verbaasd over de inbreng van D66, dat die nu achteraf kritiek gaat leveren over voorstellen die ze zelf voor hebben gestemd. Maar het klinkt een beetje raar dat de D66 die dingen in één stuk wil hebben. We hebben nu om de haverklap herwinningen van openbare ruimte gehad door straten die heringericht worden. Bij de behandeling van de gemeenterekening zei de fractievoorzitter van D66 zelfs hoe mooi dat was. Dat kan mede door goed parkeerbeleid. Dus wil D66 die ook maar weer terugdraaien omdat het niet in dit stuk zou staan?

02:47:34

De heer Rustebiel: Dit is een goede set aan maatregelen die wij van harte willen steunen. Je hebt ook parkeermaatregelen nodig om grip te krijgen op de ruimte. Maar wij missen gewoon de positie van die bewoner, die bewoner die in die oudere parkeervisie zo centraal stond over het meedenken in zijn straat. Die is nu niet direct aan de bal. Wij vinden dat wij daar... Wij willen er gewoon nadere uitwerking van horen straks en niet van: dat zien we dan wel. Volgens mij past dat ook heel erg in het straatje van een aantal coalitiepartijen.

02:48:01

Voorzitter: De heer Leemhuis nog even één keer.

02:48:03

De heer Leemhuis: Nog even over dat punt van de bewoner, die niet aan de bal zou zijn. Sterker nog, ik durf te beweren dat sinds 2021 de bewoner die daadwerkelijk last heeft van parkeerdruk, van grote hoeveelheid auto's die door zijn straat rijdt, juist erop vooruit is gegaan in dit beleid, omdat die nu niet hoeft te wachten totdat in de hele wijk straat na straat er parkeerdruk is, maar die gewoon op het moment dat in zijn straat en hun straten en daaromheen grote parkeerdruk is, dat dan maatregelen worden genomen. Is D66 het daar niet mee eens?

02:48:36

De heer Rustebiel: Nee, we hebben in 2017 met elkaar afgesproken dat bewoners meer regie over de straat zouden krijgen, en dat gebeurt niet. Nogmaals, parkeermaatregelen zijn daarbij wel essentieel. Dit pakket aan parkeermaatregelen toont wat mijn fractie ook betreft een goede samenhang. In die zin zullen wij de meeste voorstellen dan ook niet steunen om het te wijzigen, omdat dan denk ik het verband een beetje verdwijnt. Ik kan ook niet zo goed de technische implicaties van het deels steunen van amendementen overzien. Dus ik denk op de grote lijnen

een goed pakket. Twee aandachtspunten heeft mijn fractie nog mee te geven. Het eerste is het parkeren bij wijkwinkelcentra. Natuurlijk is 50 cent starttarief niet hoog, maar het is wel drempelverhogend. Wij denken dat het toegankelijker kan met een blauwe schijf.

02:49:20

De heer Rustebiel: Dat is financieel ook te regelen. Als je ziet hoe rigoureuus hier bijvoorbeeld op fietsparkeren wordt gehandhaafd, als je fiets vijf centimeter buiten het vak staat in de binnenstad. Je zou best wel wat met je handhaving kunnen schuiven om dit toch te regelen. En anders is er nog wel geld genoeg over in het parkeerbedrijf. En het draagvlakinstrument, ik heb net al genoemd, ik denk toch belangrijk en ik zou ook graag in het vervolg of de komende periode eens even nadenken over van: hoe kunnen we die bewoner weer centraal gaan stellen in zijn of haar straat? En dan dit pakket als maatregel, als ondersteuning, te gebruiken om de regie te nemen over de straat, want het pakket dat deugt. Dat steunt mijn fractie.

02:49:55

Voorzitter: Heeft de PVV nog behoefte aan woordvoering?

02:49:59

Mevrouw Blauw: Dank u wel, voorzitter. Wij zien eigenlijk door de bomen de parkeermaatregelen niet meer. Parkeren blijft een melkkoe. Er zijn in deze gemeente zoveel parkeerplaatsen weggehaald, waardoor bewoners met een vergunning eigenlijk gewoon voor niks betalen, dat ze nog steeds geen parkeerplaats hebben. Wij hebben de amendementen van de VVD mee ingediend, dus daar zal ik verder niks over zeggen. Wij zijn eigenlijk nog wel voor een wat meer radicaler beleid, maar dat is heel duur, bijvoorbeeld het eerste uur gewoon voor de hele gemeente gratis parkeren. Dat is voor de aantrekkelijkheid van de stad en economie ook wat ons betreft hartstikke goed. Even kijken.

02:50:51

Mevrouw Blauw: De motie van de ChristenUnie, die kunnen wij niet steunen. Wij vinden het echt gewoon absurd dat er zo'n hoog tarief voor het tweede voertuig wordt gevraagd. De motie van de amendementen, of het amendement van de SP, over betaald parkeren, harmoniseren, hartstikke goed. Maar wij vinden dat eigenlijk gewoon niet bevorderlijk voor... Wij zijn eigenlijk gewoon helemaal voor gratis parkeren daar in die schil. Wij vinden dat niet bevorderlijk voor de economie-aantrekkelijkheid van onze stad. Als de amendementen het niet halen, dan zullen wij tegen dit pakket stemmen.

02:51:39

Voorzitter: Er is nog een vraag van de SP en de ChristenUnie. De SP.

02:51:42

De heer Huisman: Voorzitter, gratis parkeren, hoe rijmt u dat met uw woordvoering die u net had met de rekening waar we preken over vetten op de botten krijgen? Hoe ziet u dat?

02:51:56

Mevrouw Blauw: Dit komt eigenlijk gewoon tegemoet aan onze inwoners en dan kunnen we gewoon heel veel weghalen bij de peperdure energietransitie. Dus zo zien we dat.

02:52:10

Voorzitter: ChristenUnie.

02:52:12

De heer Dwarshuis: Dank u, voorzitter. Mevrouw Blauw die zegt net dat ze het amendement wat van onze partij of onze fractie te duur vindt. Want dan wordt de bezoekersvergunning duurder en dat wil ze niet. Maar ziet ze ook dat bewoners daar extra goedkope uren voor terugkrijgen en dat dat ook juist heel sociaal is voor mensen en dat ze daardoor juist meer bezoek kunnen

ontvangen en het aansluit bij wat het gemiddelde gebruik ongeveer te verwachten is in deze stad?

02:52:43

Mevrouw Blauw: Dat hebben wij zeker gezien en ook besproken. Maar wij kunnen dat gewoon echt niet steunen. Die bezoekerspas is gewoon wat ons betreft gewoon ontzettend duur en belachelijk. En wij zijn eigenlijk gewoon helemaal voor bewonersvergunning gratis. En dan maken we op andere vlakken maar zaken duren, maar niet die bezoekerspas.

02:53:07

Voorzitter: Ik wilde even verder. Ik kijk even naar Partij van het Noorden, is daar nog woordvoering over deze nota, over de amendementen? Is niet het geval. Kom ik bij de andere kant, bij Student & Stad uit.

02:53:19

De heer Vermerris: Dank, voorzitter. Betaald parkeren gaat over parkeren in de openbare ruimte, waar ook andere bestemmingen voor kunnen zijn. Student & Stad ziet dat in het raadsvoorstel dat er meer ruimte wordt gemaakt voor ander gebruik van de publieke ruimte, zoals buitenspelen, groen en fietsparkeren die onze fractie en onze kiezers hoog in het vaandel hebben staan. We zijn ook, wij vinden ook dat het college met een redelijk voorstel komt om deze schaarste, schaarse ruimte te kunnen benutten. Wat betreft de motie Draagvlak, zullen wij tegenstemmen, omdat vaak uit bewonersonderzoeken blijkt met de vraag, wat is er nou belangrijk in de straat, dat betaald parkeren vaak pas op plek tien komt? Eerder komen zaken zoals genoeg ruimte voor speeltuinen, groen of het kunnen anders gebruiken van de publieke ruimte, zoals te kunnen buiten... Om even buiten te kunnen zitten.

02:54:15

Voorzitter: Vraag van CDA.

02:54:18

Mevrouw Armut: Dank, voorzitter Ik zou dan denken: als Student & Stad zo zeker is van haar zaken, dan kunnen we toch gewoon een draagvlakonderzoek doen? Ook zal dat er misschien wel uitkomen.

02:54:29

De heer Vermerris: Ik sluit me eigenlijk wel een beetje aan bij de vraag van de SP van, het gaat ook om de vraagstelling die je hebt. Want als je zegt, betaald parkeren gratis of niet gratis, dan zou iedereen natuurlijk zeggen: gratis. Maar als uit eerdere onderzoeken echt blijkt dat in de straat men zegt, wij vinden groen belangrijker, wij vinden buitenspelen belangrijker, dan vind ik het een beetje raar dat deze partijen nu voorstellen om toch nog te gaan kijken van: is betaald parkeren nou echt zo belangrijk. Ik vind dat gewoon raar, voorzitter. Om terug te komen op mijn laatste punt, Student & Stad zal alle amendementen en moties ook niet steunen, omdat wat ons betreft deze veranderingen grote effecten kunnen hebben voor de openbare ruimte en andere benutting kunnen bedreigen. En daarnaast vinden wij het ook vrij gek dat al deze voorstellen ook geen beschikbare financiële middelen onder een amendement hebben, waardoor ook niet duidelijk is hoe we dit gaan betalen. Dank u wel.

02:55:40

Voorzitter: U had nog een vraag van CDA.

02:55:42

Mevrouw Armut: Dank, voorzitter. Ik vraag me af hoe Student & Stad ziet dat het verlagen van de kosten voor bewonersvergunningen invloed heeft op de openbare ruimte. Ik bedoel, we reguleren dan nog steeds, het kost gewoon minder voor onze inwoners. Ik zou Student & Stad

willen vragen om misschien samen op te trekken, want CDA heeft heel veel voorstellen hoe we dit kunnen betalen. Dus als de financiën haar enige zorg zijn, dan komen we daar vast uit.

02:56:07

De heer Vermerris: Voorzitter, het gaat hier over financiën, maar uiteindelijk, als je de kosten lager maakt, maak je het ook aantrekkelijker voor mensen om met de auto naar Groningen toe te reizen. En volgens mij is dat in deze groene stad iets waar we van af willen. En we moeten juist inwoners belonen door met ov te gaan en juist die plek, die niet meer wordt ingenomen door de auto, juist benutten voor groen, buitenspelen en andere publieke functies in de openbare ruimte.

02:56:35

Voorzitter: U heeft nog vraag van de VVD.

02:56:38

De heer Heiner: Dank, voorzitter. Voorzitter, Student & Stad maakte zich duidelijk zorg om de financiën, maar we weten nog helemaal niet waar al deze plannen toe gaan leiden. We hadden afgelopen jaar vijf miljoen over op het parkeerbedrijf. Dus bent u het dan niet met ons eens dat we al die maatregelen die wij voorstellen gewoon zouden moeten doen? En dan gaan we na dat jaar kijken wat dat betekent voor de schatkist.

02:56:59

De heer Vermerris: Voorzitter, ik vind het een beetje gechargeerd, want als je de voortgangsrapportage en de jaarrekening goed leest, zeggen ambtenaren dat het overschot juist komt omdat wij in 20022 nog wel wat conservatief hebben begroot, omdat we niet wisten hoe corona zich zou ontwikkelen. Dus ik zou de heer Heiner willen oproepen om dit jaar juist even af te wachten en daarna eens terug te komen als het gaat om het parkeerbeleid.

02:57:26

Voorzitter: Ik ga nu even verder, want anders begint het een beetje een commissie te worden. Ik kijk even naar de Stadspartij of daar een woordmelding is.

02:57:38

De heer Hilboesen: Wij sluiten ons gewoon aan bij de woordvoering van VVD en CDA. Dank u we.

02:57:41

Voorzitter: Partij van de Arbeid nog.

02:57:46

Mevrouw Huitema: Rondom parkeren is de eerste prioriteit voor de Partij van de Arbeid: daar waar mensen wonen, zou je een auto kunnen parkeren. En de tweede prioriteit is dat het bezoek wat eventueel met de auto komt, de auto ook kwijt kan. Met de nieuwe maatregelen wordt gedacht aan mantelzorgers en we passen de hardheidsclausule toe waar bijzonderheden spelen. En ik kan heel kort zijn: over alle amendementen, en geen moties, over alle momenten waar PvdA op staat, ben ik voor en op al die andere ben ik tegen.

02:58:18

Voorzitter: Ben ik nog iemand vergeten? Nee. Dan ga ik naar de wethouder voor preadvies.

02:58:26

De heer Broeksma: Dank u wel, voorzitter. Mensen die het raadsvoorstel goed lezen, die weten dat we een aantal uitgangspunten hebben gehanteerd en die ook belangrijk zijn als het gaat over de beoordeling van de amendementen en de motie. Een pakket maatregelen, veertien maatregelen, die in samenhang met elkaar moeten bekeken worden en die ervoor zorgen dat we er financieel in ieder geval niet op achteruit gaat. Althans, dat is onze inschatting, omdat het

een pakket is waar ook gedrag, waarmee we gedrag van parkeerders en bezoekers proberen te sturen. We weten niet precies waar het op uitkomt, maar we willen er financieel niet op achteruit gaan. Is dat wel zo, dan moeten we het onder ogen zien en moeten we misschien nog gedurende het jaar proberen daar maatregelen op te nemen.

02:59:11

De heer Broeksma: Het andere is: het moet handhaafbaar zijn. We willen ook een handhaafbaar beleid. Dus als we een beleid invoeren, dat we willen zorgen dat daar een gelijk speelveld ontstaat en dat dus wat we aan parkeermaatregelen geven, ook kunnen handhaven op correctheid.

02:59:26

Voorzitter: VVD.

02:59:28

De heer Heiner: Voorzitter, de wethouder geeft aan dat als we gedurende het jaar tekorten krijgen, dat we dan aan knoppen kunnen draaien. Maar als we nou gedurende het jaar veel overschotten krijgen, gaan we dan ook aan knoppen draaien?

02:59:41

De heer Broeksma: Wij gaan monitoren wat er in de loop van het jaar gebeurt. In het algemeen voor de bezoekersvergunning zeggen we: je hebt een basis aantal uren, dus we weten pas in de tweede helft van het jaar of daar veel bijgekocht gaat worden of niet bijgekocht gaat worden. Er zijn een aantal amendementen die een groot effect hebben op de wijze waarop de bezoekersvergunning gehanteerd wordt. Maar we betalen die bezoekersvergunning. Het voorstel van het college is om dat flink goedkoper te maken voor heel veel mensen. Bijna, nou, een grote meerderheid van de Groningers. Betalen we met het pakket van de andere maatregelen. Het derde, voorzitter, wat er nog in zat...

03:00:18

Voorzitter: Nog een aanvullende vraag.

03:00:19

De heer Broeksma: Doe maar.

03:00:21

De heer Heiner: Voorzitter, er is namelijk geen antwoord op mijn vraag. Mijn vraag was: op het moment dat we geld overhouden, gaan we er dan wat aan doen? En dan is het antwoord van de wethouder: als we tekort hebben, gaan we aan knoppen draaien. Maar we weten nog niet hoe het eind van het jaar eruit ziet. Dat strookt dan toch niet met elkaar?

03:00:37

De heer Broeksma: Ik zeg weleens vaak, luxeproblemen zijn ook problemen. Dus op het moment dat je geld overhoudt, betekent dat je ... Daar kun je naar kijken. Uiteindelijk, het budgetrecht ligt bij u, bij de raad. Dus het ligt aan u om daar een goede bestemming voor te vinden, bijvoorbeeld door parkeertarieven te verlagen of anders in te zetten, of een eventueel overschot, mocht dat ontstaan, in te zetten in andere elementen van de begroting. Een derde, voorzitter, wat er eigenlijk nog in zit in de uitgangspunten die we misschien niet zo expliciet benoemen, is dat er veelparkeerder uiteraard meer betaalt, maar ook progressief meer gaat betalen. Ik wil de amendementen bij langslopen, voorzitter, en ik zal dat wat gegroepeerd doen. Allereerst amendement 1 en amendement 13.

03:01:18

De heer Broeksma: Even voor de goede orde, dat gaat over de bezoekersvergunning. Het gaat over nogal wat, namelijk ook financieel. Het voorstel van het college, het raadsvoorstel wat hier voorligt, betekent dat we eigenlijk op die bezoekersvergunning, wij schatten 575.000, hoe weet

je dat precies, erop inschieten en dat financieren we met de andere maatregelen, met een deel van de andere maatregelen. Het amendement van de VVD, het amendement 01, kost daarenboven nog eens een keer 425.000. Dat is onze inschatting amendement 13 van de ChristenUnie en andere kost nog eens een keer 125.000 extra boven het bedrag wat het college voorstelt aan de raad om als besluit te nemen. Dat zijn kosten die niet gedekt zijn.

03:02:06

De heer Broeksma: Dat betekent dat we een risico nemen, dat we in de loop van het jaar, of bij de rekening blijkt het dan, een scheur in de broek krijgen die in feite structureel is, omdat het elk jaar, bij ongewijzigd beleid, elk jaar zal dat optreden. Dat zijn nogal bedragen, voorzitter. Het amendement 1 van de VVD en andere partijen ziet ook bijvoorbeeld geen bijkoopplafond. Een tarief van tien cent per uur om te parkeren. Betekent bijvoorbeeld, een forens die op de bezoekersvergunning van iemand die die dan kent, ergens woont, als die 50 weken lang 40 uur per week parkeert, dat is 2000 uur, dat kost hem dan niet meer dan 200 euro. Dat betekent dat eigenlijk de aantrekkende werking van zo'n forens om bij onze inwoners voor de deur te parkeren, nu niet gratis maar 200 euro is - is op een jaarbasis niet een heel groot bedrag - enorm aantrekkelijk gaat worden.

03:03:00

De heer Broeksma: En dat betekent iets voor onze inwoners. De heer Heiner noemt steeds twee iconische persona's, die ook graag op het moment dat ze thuiskomen van de garnalenpellerij een parkeerplaats willen. En als daar voor forensen staan of winkelend publiek of ander publiek die eigenlijk niet op bezoek is, die niet een mantelzorger zijn, die niet van de thuiszorg zijn, dat ze graag een plek willen hebben. Dus een deel van de... Of dat is eigenlijk een element van waar wij naar zoeken, is ook parkeerplaatsen vrijspelen voor juist die mensen, voor die thuiszorgmedewerker, dat als die langskomt om de steunkousen aan te meten, dat daar ook inderdaad een plek is om te parkeren en dat die plek niet wordt ingenomen door forensen die eigenlijk op de P+R moeten staan of bij hun werkgever moeten staan op weer een andere plek, maar niet op de plek gratis of voor een laag bedrag bij onze inwoners voor de deur.

03:03:59

De heer Broeksma: Dat was amendement 1 en 13. Wegens het ontbreken van de financiering plus een inhoudelijk verhaal daarbij, ontraadt het college bij de amendementen, 1 en 13. Amendement 15, voorzitter, dat gaat over verlaag de kosten van bedrijvenvergunning voor mkb. Ik ga ze een beetje in volgorde... Deze drie licht ik er even uit, omdat deze grote financiële gevolgen hebben, geldt ook voor andere. De bedrijvenvergunning, om die tweede daarvan goedkoper te maken, kost ongeveer een ton. Ook structureel is dat een bedrag waar we het over hebben. En eigenlijk, dat is het financiële verhaal, dus het college kan niet anders dan dit ontraden, maar ook inhoudelijk zou het mooi zijn als die werknemers andere keuzes maken om bij het werk te gaan.

03:04:46

De heer Broeksma: Als een winkelmedewerker op die P+R gaat staan, zodat die parkeerplek in de buurt van die winkel vrij blijft voor de klanten die de winkel gaan bezoeken en daar hun schoenen kopen of wat dan ook. Dus ook amendement 15, excuus, amendement 15 ontraadt het college. Ik ga nu verder in volgorde, voorzitter. Dus ik heb amendement 1, 13 en 15 advies op gegeven. Ontraden wij, ontraadt het college. Amendement 2, de blauwe parkeerschijf. U heeft vorige keer gevraagd in meningsvormde sessie, VVD, ik heb aan de heer Heiner... Leggen we nog een keer uit met die blauwe schijf. Beter uitleggen dan dat kon ik het niet. U begreep het niet, dat blijkt ook uit uw amendement. Het is niet handhaafbaar. Waar we op kunnen handhaven - als ik even mijn zin mag afmaken, voorzitter - wij handhaven met de scanauto op de aanwezigheid van een parkeerrecht, niet op de duur van een parkeerrecht.

03:05:44

De heer Broeksma: Om dat per auto regelmatig te kijken, staat deze hier twee uur of één uur, heeft die er langer gestaan, dat mag in die blauwe zone. Dat is vrijwel onmogelijk om dat op een goede, efficiënte manier te doen. Dat betekent, als het heel veel duurder wordt, dat andere tarieven fors omhoog moeten om een blauwe zone voor anderen te kunnen faciliteren.

03:06:06

Voorzitter: De heer Heiner.

03:06:08

De heer Heiner: Voorzitter, meneer Rustebiel gaf al aan: met fietsen kunnen we het schijnbaar wel. Dan haalde wethouder in de commissie ook nog aan dat er van die schrijvers zijn die doordraaien. Heb ik even opgezocht naderhand. Die dingen zijn gewoon illegaal, dus dat mag al niet. En andere gemeenten werken wel allemaal met blauwe schijven. Dat werkt overal in den lande, behalve hier in Groningen. Daar heb ik nog steeds geen duidelijk antwoord op waarom het dan op andere plekken wel werkt en waarom het hier dan niet zou kunnen werken.

03:06:35

De heer Broeksma: Voorzitter, we hebben blauwe zones. We hebben blauwe zones in Groningen en het werkt niet goed. Er wordt misbruik gemaakt, oneigenlijk gebruik en wat ik eerst... Wat ik zeg, als u zegt, handhaafbaar vind ik niet belangrijk, u zegt, af en toe controleren is voor mij wel goed, voor het college is handhaafbaarheid voor een gelijk speelveld essentieel om dit te kunnen invoeren. Dus we hebben blauwe zones, functioneren niet goed, omdat de handhaafbaarheid moeizaam gaat. Dus we willen van die blauwe zones af. We doen een tarief van 50 cent voor anderhalf uur, dus per uur is dat iets van 33 cent. Dus dat geld gaat er niet om. Het gaat inderdaad om die handeling. 75 tot 80 procent betaalt met een parkeerapp met de mobiele telefoon. Amendement 3, voorzitter, als ik mag.

03:07:27

De heer Broeksma: De werk-afhankelijke automobilisten, om daar een tweede vergunning voor te geven, los van de vraag of je dat zou willen, dat is een inhoudelijk politieke vraag waar u eigenlijk als raad over gaat, is het niet uit te voeren. Het betekent dat we dus moeten controleren, toetsen op het bezit van een geldige arbeidsovereenkomst. Dat willen we niet. Kunnen we niet uitvoeren. Wat als je tijdelijk werkloos bent? Want als je een tijdelijk dienstverband hebt? Wat als je met pensioen gaat, lever je dan je parkeervergunning... Moet je die dan inleveren en moet je voor je auto een andere oplossing zoeken? Wij kunnen niet toetsen op het bezit van een geldige arbeidsovereenkomst. Dat zou ook een heel grote kostenpost zijn. Dat betekent dan ook dat de tarieven elders fors omhoog zullen moeten.

03:08:13

De heer Broeksma: En als ik verder mag, voorzitter, amendement 4 tot en met 10. Zeven amendementen, specifieke wijken, waarvan de VVD en andere vragen: voeg die toe aan de vierde parkeerzone. Opgemerkt bij amendement 4, De Wijert, is deels... De Wijert Zuid nemen we op een vierde zone? Het gaat u natuurlijk over De Wijert Noord. Maar even die opmerking nog even gemaakt. Het gaat over De Wijert, Helpman, Corpus en Horn. In uw motie heeft u het over de afstand van de binnenstad. Belangrijker is om te constateren: zijn er in deze wijken - dat geldt voor alle wijken - zijn er parkeermagneten?

03:08:52

De heer Broeksma: Zijn er magneten, zijn er evenementen, winkels, plekken die betaald parkeren, of die parkeren, parkeergedrag uitlokken? Bijvoorbeeld sportvoorzieningen, bijvoorbeeld een winkelcentrum, bijvoorbeeld een ziekenhuis, bijvoorbeeld, allerlei evenementen, Stadspark, de Drafbaan, allerlei plekken die uitnodigen om, als daar op zaterdag gratis geparkeerd kan worden, uitnodigen om daar de auto te zetten bij onze inwoners voor de

deur, waar vervolgens dus thuiszorg geen plek meer heeft om te parkeren, om bijvoorbeeld die steunkousen nog aan te meten. Amendement 4 tot met 10 worden om, in elke wijk is het te vinden, worden om deze redenen allemaal ontraden door het college. Amendement 11, voorzitter, gratis parkeren op Nieuwjaarsdag, ingediend door de Partij voor de Dieren en andere partijen. Als ik heel veel formeel ben, zeg ik: hier ontbreekt financiële dekking.

03:09:53

De heer Broeksma: Want op Nieuwjaarsdag, winkels mogen open zijn, er kunnen evenementen georganiseerd worden. In de praktijk blijkt dat niet of nauwelijks het geval te zijn. Mensen hebben ook een nieuwe bezoekerspas. Dus dat scheelt misschien enkele kwartjes die je dan anders via de bezoekerspas binnen zou hebben gekregen. Aan het eind van de rit moeten mensen daar misschien voor 50 cent erbij kopen. Dat zou je dan missen. Ik vind het allemaal te ver gezocht van mezelf, dus ik zoek het ook niet zover. Dit amendement kan wat het college betreft doorgaan, dus oordeel raad voor amendement 11, Nieuwjaarsdag gratis parkeren. Het faciliteert ook het bezoek en Nieuwjaarsdag is wel een dag waarop dat gewoon lekker zonder gedoe kan. Amendement 12, voorzitter. Amendement van de SP en andere over de tijdvensters van betaald parkeren.

03:10:40

De heer Broeksma: Ik weet dat u met ambtelijk goed heeft gekeken naar wat dit betekent, ook wat dit financieel betekent. Onze inschatting is dat uw voorstel als geheel budgettair neutraal is. Dat betekent dat het vooral gaat om een inhoudelijke politieke afweging, hoe u kijkt naar deze tijdvensters. Voorzitter, dat is uiteraard aan de raad. Amendement 13 heb ik besproken. Amendement 14 is niet. Amendement 15 heb ik ook besproken, kosten van bedrijfsvergunningen. Moet ik even omslaan. Amendement 16, voorzitter, van CDA, Verlaag de kosten voor de bewonersvergunningen. U spreekt steeds over de motie die destijds door de raad is aangenomen. Dat is een motie om te onderzoeken of het mogelijk was de tarieven voor de tweede en de derde schil - destijds nog, nu de tweede en derde zone - om die dichter bij elkaar te brengen met de connotatie dat dan die tweede schil het tarief moeten zou moeten zijn van die derde schil.

03:11:48

De heer Broeksma: Nog los van dat dat een zeer dure grap zou zijn, dus dat betekent dat andere tarieven, als je dat binnen het parkeren wil oplossen, flink omhoog zouden moeten, is het ook ongewenst. U zegt: heel veel mensen hebben last van die bewonersvergunning, van het hoge tarief van die bewonersvergunning. Wij denken dat 10 euro in de maand nog meevalt, gezien ook de andere kosten van het bezit van een auto. Maar het zou alleen goedkoper zijn voor hen die een auto bezitten. Alleen voor hen die een auto bezitten. De keuze van het college is echt om daar anders naar te kijken, en eigenlijk voor elke bewoner. Als elke bewoner die bezoek ontvangt, die weleens met de auto komt, voor elke bewoner zoeken wij de verlaging van de kosten in het verlagen van de bezoekersvergunning op een forse manier.

03:12:38

De heer Broeksma: Het voorstel van het college kost 575.000. Dat komt bij onze inwoners terecht dan wel hun bezoek. Financieren we met de andere dertien maatregelen in meer en mindere mate. Dus verlaag de kosten voor bewonersvergunning, de motie hebben we uitgevoerd, we hebben het onderzocht. Dit is de reactie van het college. Niet de bewonersvergunning, niet voor hen die een auto hebben, maar voor hen die bezoek ontvangen. Dat zijn er veel meer. Dat is bijna iedereen die bezoek ontvangt, die met de auto komt. Voorzitter, amendement 17, ook een amendement van het CDA, Geen verhoging kosten tweede bewonersvergunning. Dat is in de parkeervisie Ruimte voor de straat, door mijn voorganger nog naar de raad gebracht, heb ik vastgesteld. Daar gaven we aan dat we inzetten op olopende tarieven voor de tweede en volgende auto's.

03:13:27

De heer Broeksma: In het begin heb ik gezegd dat een van de uitgangspunten is dat veelparkeerders niet alleen meer betalen, want ze maken meer gebruik van parkeerrecht of kopen meer parkeerrechten, maar ook progressief meer betalen. En u weet, ik heb het ook u meningsvormend uitgelegd, dat in sommige wijken, is het gewoon vol. Dat betekent dat sommige gezinnen het parkeren van een eerste auto of hun enige auto rondjes moeten rijden, omdat er geen plek is, omdat andere gezinnen daar twee of drie auto's hebben. Dat mag best wat kosten. Dat mag ook best stimuleren om voor andere modellen te zoeken. Ook als het parkeren geen melkkoe is, betekent wel dat sturen met de portemonnee, we hebben u gezegd, met betaald parkeren krijg je knoppen in handen, sturen via de portemonnee blijkt een zeer krachtig middel te zijn om gedrag te veranderen.

03:14:15

De heer Broeksma: Dat betekent ook dat het interessanter wordt om in plaats van die tweede auto naar andere alternatieven te kijken, of in plaats van die derde auto, naar andere alternatieven. Dat waren de amendementen, voorzitter. Tot slot nog motie, motie 9, het draagvlakonderzoek, als u mij toestaat. Ook in ons raadsvoorstel gaan we erop in - hebben we vaker gedaan - over het draagvlak. Draagvlak moet niet zijn: 51 procent van de hele wijk die een probleem ervaart en daarmee, dan pas is betaald parkeren voor de hele wijk interessant. Het zijn altijd de randen van de wijk waar het nog gratis is, waar het begint. We zien dat in - dat moet u echt goed begrijpen - in 100 procent van de gevallen gebeurt dat. 100 procent van de gevallen. Altijd, overal, elke keer in elke wijk die grenst aan een wijk waar het betaald parkeren is. Dus het waterbedeffect. Dat zie je zelfs ook met tijdsvensters gebeuren.

03:17:21

De heer Broeksma: Dus het draagvlak, als het draagvlak betekent, pas bij 51 procent van die wijk mag u betaald parkeren invoeren, doe je onrecht aan juist die inwoners die aan de randen van de wijk wonen waar het nog betaald parkeren is, omdat zij vooral degenen zijn die ervaren dat het zo niet langer kan, die ons bellen, die ons vragen van: kunt u het oplossen? De Wijert Zuid, hadden we het net over, is een goed voorbeeld daarvan. Zijn er andere mogelijkheden? Is er een parkeerverbod mogelijk? Kan je op een andere manier kijken naar wat de parkeerder kan, en kan dat betaald parkeren zijn? We zijn regelmatig met verschillende wijken in gesprek om te kijken naar oplossingen voor de parkeerproblematiek die in wijken ervaren wordt. Als in een wijk bijvoorbeeld veel woningen zijn met een eigen oprit, zul je zeggen: voor ons hoeft het allemaal niet. Die paar keer dat we bezoek hebben, is het wel best.

03:17:21

De heer Broeksma: Maar mensen die die eigen oprit niet hebben, mensen die aan de randen van de wijk wonen waar het betaald parkeren is, voor ons is het een groot probleem, dat kunnen we niet negeren. Dat betekent dat we het draagvlak in de zin van 51 procent, willen we niet meer. Als D66 vraagt, hoe betreft u bewoners bij de herinrichting van de straten, dat doen we. U weet dat we dat doen bij Kerklaan, Kerklaan in Groningen. U weet dat we dat doen, aan het doen zijn, bij de Korrewegbaan om fiets [onhoorbaar 03:16:21] te maken. U weet, u heeft het vorige week in de krant gelezen, wat we doen bij de Zaagmuldersweg. U weet volgende week dat we het ook in de Savornin Lohman doen, bij het Floresplein, bij de Parkweg. Herinrichting, daar verdwijnen...

03:17:21

De heer Broeksma: Nieuwe Boteringestraat, een ander voorbeeld. Er verdwijnen soms parkeerplaatsen, of we gaan langs parkeren in plaats van haaks parkeren, want dat is veiliger en geeft een rustiger straatbeeld, maken we 30 kilometer van, betere benutting van de weg, is vaak veiliger, dat doen we met de bewoners. Waar zijn er problemen, waar ziet u oplossingen, waar ziet u kansen? Bij de Zaagmuldersweg, wordt al gezegd, dat leidt tot een olifantenpaadje. Dit

leidt tot misschien wat minder parkeerplaatsen. We tellen daar, we kijken daar. We hebben het met de bewoners op een goede manier over hoe... De Zaagmuldersweg, u heeft het in de krant gelezen, volgende week krijgt u het raadsvoorstel, koers erop dat dat op een goede manier gebeurt. Het gaat over vele honderden meters, kilometers, waar we 30 kilometer van maken, waar we ook het parkeren herinrichten.

03:17:21

De heer Broeksma: Wat de heer Vermerris ook zegt van Student & Stad, betekent dat ook dat er ruimte ontstaat voor meer bomen. Zaagmuldersweg voegen we, voeren we, nee, voegen we 70 bomen toe. 70 bomen voegen we toe aan de Zaagmuldersweg bij de herinrichting van die straat. Dus we doen dat omdat mensen daarom vragen. Die vragen om groen, die vragen om speeltuintjes. Dat helpt allemaal ook nog mee bij klimaatadaptatie. Niet iets wat we willen, maar iets wat we moeten. Vergeet dat niet. Het helpt ook bij het ontmoeten van de buren. Want straat, dat is dat ding waar je je bevindt op het moment dat je je voordeur uitgaat en waar je je buren zou kunnen tegenkomen en waar je iets anders wilt zien dan twee rijen geparkeerde auto's. Voorzitter, ik denk dat ik alle amendementen en motie, en de ene motie, behandeld heb. Tot zover.

03:18:09

Voorzitter: Dank u zeer. U heeft nog één vraag van de VVD.

03:18:09

De heer Heiner: Voorzitter, de wethouder geeft telkens aan dat in 100 procent van de gevallen er overlast optreedt aan de randen van wijken. Maar waarom kiest het college er dan heel bewust voor om Vinkhuizen geen betaald parkeren te maken?

03:18:25

De heer Broeksma: Dat is nu nog niet onderdeel van het voorstel. We kijken daar wel naar, overigens ook met de wijkvereniging. Tot zover.

03:18:32

Voorzitter: Dank u zeer. We hebben in het presidium afgesproken dat we niet per amendement allemaal stemverklaringen gaan afleggen. Mijn indruk is dat u na behandeling van de commissie en deze behandeling voldoende in de gelegenheid bent geweest om de verschillen aan te geven. Als we dat allemaal vinden, dan kunnen we het laatste agendapunt ook nog afhandelen voor het eten. Dat is misschien ook naar de omwonenden van het Noorderplantsoen elegant. Die krijgen natuurlijk een hele mooie Kerklaan straks. Zullen we dat doen? Dan gaan we nu over tot stemmingen en stemverklaringen en dergelijke. Volgens mij kan het. Geen nabranders meer? Niemand meer? Goed. Dan moet ik vragen of de indieners al hun amendementen ook in stemming gebracht wensen te hebben. Dat is het geval. Dat geldt ook voor de motie, moet ook in stemming komen? Ja. Zijn er stemverklaringen over de amendementen? Student & Stad.

03:19:54

De heer Vermerris: Dank, voorzitter. Vanuit onze kant vinden wij het toch een beetje gek dat de gehele coalitie hier amendement 13 lijkt te steunen, die 125.000 euro zonder dekking lijkt vrij te spelen. En wij vinden het ook gek omdat de wethouder dit ontraadt.

03:20:18

Voorzitter: Dank u zeer. Andere stemverklaringen nog? We zitten in stemverklaring nu. We gaan geen toelichtende vragen meer... Anderen nog stemverklaringen? Stemverklaring, CDA.

03:21:25

Mevrouw Armut: Dank, voorzitter. Het CDA heeft een heel aantal amendementen opgesteld om de kosten van betaald parkeren draaglijker te maken. Wij agenderen het probleem ook al jaren. We vinden het heel jammer dat deze coalitie niet bereid is om deze voorstellen te steunen,

bijvoorbeeld voor het verlagen van de bewonersvergunning en voor kleine ondernemers. Ik vraag me ook echt af na dit debat wat er gebeurd is met de arbeiderspartij in deze raad. Het grote argument dat steeds terugkomt, is geld. Deze discussie heeft één ding heel duidelijk laten zien, namelijk dat betaald parkeren een melkkoe is, iets waar het CDA al jaren voor heeft gewaarschuwd. Wij kunnen dit voorstel niet steunen en we zullen ons blijven inzetten voor een fatsoenlijker parkeerbeleid.

03:21:26

Voorzitter: Anderen nog stemverklaringen? Jongens, kom op. Even naar meneer Vermerris. Er is enige irritatie bij de voorzittersstoel in de buurt, omdat u niet het standpunt van Student & Stad verwoordde, maar nog even het stemgedrag en het advies van college en de andere partijen ter discussie stelt. En dat is niet gebruikelijk in een stemverklaring. Hebben we dat ook weer gehad. Zijn we nou weer vriendjes van elkaar of niet? Kom op, jongens. Man, man, man. De Stadspartij, heeft u ook nog een stemverklaring?

03:21:54

Mevrouw Sloot: Voorzitter, we hebben een stemverklaring. Eigenlijk heeft deze discussie wel weer laten zien dat het college niet van plan is al het harde werk, wat onder andere VVD en CDA hebben gedaan en hun onderzoek, om deze amendementen in te dienen. Als ze ze in stemming brengen, zullen wij ze heel graag steunen. Dat zij niet worden aangenomen, zal voor ons betekenen dat wij tegen dit raadsvoorstel zullen stemmen.

03:22:20

Voorzitter: Dank u zeer. Dan iedereen gehad? Dan gaan we de amendementen nu in stemming brengen. We beginnen met amendement 1. Verworpen. Amendement, 2, Gratis parkeren. Verworpen. 3, Maatwerk. Verworpen. 4, gaat over De Wijert. Verworpen. Tuinwijk. Is verworpen. 6, Selwerd. Verworpen. 7, Paddepoel. Verworpen. 8, Helpman. Verworpen. 9, de Hoogte. Verworpen. 10, Corpus den Hoorn. Ook verworpen. 11, Nieuwjaarsdag gratis parkeren. Aangenomen. Dus het voorstel wijzigt nu. Dan 12, de tijdvensters betaald parkeren. Aangenomen. 13, het hoge startsaldo voor de bezoekersvergunning. Aangenomen. 15, Verlaag de kosten van bedrijvenvergunningen. Die is verworpen. 16, de kosten voor de bewonersvergunningen. Verworpen. En dan Geen verhoging van de kosten voor de tweede bewonersvergunning. Die is ook verworpen.

03:28:20

Voorzitter: Dan gaan we nu naar het hoofdvoorstel. Dat zijn uit m'n hoofd 20 besluitpunten. En daarbij moeten we dus aantekenen dat de amendementen 11, 12 en 13 nu in het hoofdvoorstel zijn opgenomen, dus dat leidt tot een ietwat gewijzigd dictum, maar dat is techniek. En dan stel ik voor dat we nu het hoofdvoorstel inclusief de wijzigingen aan de orde stellen en open ik de stemming daarover. En dat betekent dat het hoofdvoorstel inclusief de gewijzigde besluitpunten is aangenomen. Dat brengt ons naar de moties vreemd. Sorry, de motie nog. Het draagvlakonderzoek, breng ik die nog in stemming. En die motie die is verworpen.

8. Motie vreemd aan de orde van de dag

- *Moties n.a.v. Maatregelen Noorderplantsoen en Stadsstrand*

- *M01: Algeheel verbod op BBQ*

- *M02: Verbod op Luidsprekers in het Noorderplantsoen*

- *M07: Openbare toiletten in samenwerking met ondernemer Noorderplantsoen*

- *M08: Alcoholverbod Noorderplantsoen opheffen*

- *M03: Klaar de Lucht in Groningen*

Voorzitter: Dan zijn we nu bij de moties vreemd. Die gaan alle vier, nee, allemaal over het Noorderplantsoen. Want de motie onder 6 aanvankelijk, Ga je mee, die wordt niet meer in behandeling genomen.

03:30:13

Voorzitter: En hierbij is de gedachte dat de verschillende partijen, waar we voorstellen met Partij voor het Noorden te beginnen, in de gelegenheid zijn om nog kort hun motie toe te lichten, dan de anderen. En elke fractie heeft nog even de gelegenheid om te reageren, omdat het onderwerp behoorlijk leeft in de buurt. Partij voor het Noorden.

03:30:45

De heer Van der Laan: Dank, voorzitter. We hebben een drietal moties. Eerste is eigenlijk wat we nooit doen, pleiten voor een verbod. Eigenlijk alleen, voor zover ik weet uit de historie, hebben we alleen ooit voor de gaswinning in Groningen een verbod gesteld. Maar wat betreft het barbecueverbod, dat is ons zo duidelijk geworden na inspraak van bewoners, van bewonersorganisaties, maar ook - niet onbelangrijk - van de Parkcommissie. Natuurlijk is het Noorderplantsoen van iedereen. Maar dit is weer zo'n voorbeeld, wat de wethouder ook zei voor wat betreft parkeren, dit is gewoon niet te handhaven. Praktijk is dat er zo'n beetje overal wordt gebarbecued in het park. We zijn er zelf ook dagelijks getuigen van, waar het niet dat het weer dit jaar natuurlijk allesbehalve barbecueweer is.

03:31:47

De heer Van der Laan: Maar we zien ook gewoon dat de milieudienst gewoon na een avondje barbecueën en soms één, soms twee dagdelen met zeven, acht mensen bezig is om het park weer schoon te krijgen. En juist als je gewoon duidelijk bent, en dat ben je met een verbod, kun je gewoon heel duidelijk aan iedereen maken dat er gewoon niet meer gebarbecued mag worden, althans, niet in het Noorderplantsoen. Deze motie dienen weer met PVV en de Stadspartij.

03:32:29

Voorzitter: Daar heeft D66 nog een vraag over.

03:32:31

Mevrouw Martinez Doubiani: Dank u wel, voorzitter. Wij hebben het over het Noorderplantsoen en de overlast die daar wordt ervaren het uitgebreid gehad, twee keer zelfs. In die tweede keer is ook nog naar voorgekomen dat het bepaalde... Nog meer maatregelen toevoegen, echt niet te handhaven is. Waar wilt u... Hoe denkt u dat deze maatregelen die u nu voorstelt wel te handhaven zijn?

03:32:55

De heer Van der Laan: Als iedereen weet op een gegeven moment dat er een verbod is, en dat kost wel een paar maanden of misschien een paar weken tijd, nadat je even flink moet gaan controleren en handhaven, dan is dat gewoon de norm. Dat geldt voor heel veel andere normen. Daar hoeft je niet eens een verbod op te leggen, want dat weet iedereen al. Dat doe je gewoon

niet. Bijvoorbeeld urineren tegen een boom aan, dat doe je gewoon niet. Dat is ook verboden, dus niemand doet dat.

03:33:30

Voorzitter: Even, de procedure is: de indiener ligt de motie kort toe. We gaan niet een herhaling doen van twee uitvoerige commissievergaderingen, en dat begint al heel snel te dreigen. Echt even kort. Dit is een motie. Heb je nog een verhelderende vraag, dan stel je die. Maar we gaan niet nog een keer twee commissievergaderingen overdoen. Vervolg uw betoog.

03:33:59

De heer Van der Laan: Dat voor wat betreft de eerste motie, voorzitter. Dan de tweede motie, die hebben we samen met de PVV ingediend, dat is een verbod op luidsprekers. Ook daar zien we gewoon dat als je door het Noorderplantsoen loopt, dat er wel heel veel bootcampachtige clubjes zijn die te pas en te onpas luidsprekers gebruiken bij hun activiteiten, maar ook dat gewoon bij een park bepaalde rust hoort en geen verstoring van geluid moet zijn, althans, niet in die mate. Dan kun je zeggen: maar de ene luidsprekerbox mag wel en de ander weer niet. Maar ook dan moet je gewoon weer heel duidelijk zijn: geen luidsprekers. Punt. Dan de derde motie. Die hebben we min of meer afgeleid van natuurlijk het barbecueverbod, maar die gaat eigenlijk wat verder.

03:34:52

De heer Van der Laan: Die gaat eigenlijk een stuk verder. Dat is de motie Klaar de lucht in Groningen. Die hebben we samen met Student & Stad ingediend. Die is natuurlijk bedoeld om ons als gemeente eindelijk aan te sluiten bij het Schone Lucht Akkoord. 107 andere gemeenten in Nederland hebben dat ook gedaan, en de provincie Groningen ook. Wij denken dat bij een groene gemeente dat Schone Lucht Akkoord gewoon niet meer dan normaal is. En dan kunnen we zeggen: maar er is helemaal geen probleem met Groningen. Niets is minder waar dan dat. Want met name - ik weet niet of mensen dat weleens gedaan hebben via bijvoorbeeld de website van het Longfonds - daar is ook nog een website aangekoppeld van luchtmeter.nl, daar kun je gewoon per postcode kijken wat goed en wat niet goed is. Als je dan gaat kijken bijvoorbeeld - ik ga één voorbeeld geven - bij de Westelijke Ringweg, dan zie je dat het daar structureel matige luchtkwaliteit is, met andere woorden: onvoldoende.

03:35:55

De heer Van der Laan: Dus het is echt niet zo dat wij in Groningen een schone lucht hebben. En vandaar dat het nu echt tijd wordt om ons daarbij aan te sluiten. En mochten partijen zeggen: maar we hebben juist wel schone lucht. Dan zou ik bijna zeggen: sluit je zo snel mogelijk aan bij het Schone Lucht Akkoord, want het levert ook nog mogelijk een aantal interessante subsidies op.

03:36:15

De heer Van der Laan: U heeft nog een vraag van GroenLinks.

03:36:17

De heer Van Hoorn: Voorzitter, verhelderend, belooft ik. Uiteraard, schone lucht is vanzelfsprekend van belang. Daar vindt de Partij voor het Noorden ook GroenLinks aan haar zijde. Alleen de vraag is hier wel even of... Het Schone Lucht Akkoord bevat normen die minder ver gaan dan het beleid en de normen die de gemeente Groningen zelf al hanteert. Dus op het moment dat het minder vergaand is en we daar dus wel middelen en de capaciteit voor vrij zouden moeten maken, voor het Schone Lucht Akkoord, wat levert het ons als gemeente dan inhoudelijk op om schone lucht te bereiken?

03:36:46

De heer Van der Laan: Die redenering kun je natuurlijk ook omdraaien. Nogmaals, er zijn echt heel veel plekken, ook binnen de gemeente Groningen, die echt niet voldoen aan het Schone

Lucht Akkoord. Ga maar eens kijken bij de Westelijke Ringweg. Daar zijn echt... Hele flats die kunnen daar gewoon niet buiten zitten, die kunnen gewoon niet gebruikmaken van een balkon, die moeten hun ramen dichthouden en dan heb ik het met name over de flats aan de Vinkhuizen-kant, maar ook bij het Woldringcomplex. Ik zou mijn raam daar echt niet open gaan zetten, tenminste, wil je een lang en gezond leven gaan leiden. Dus er zijn echt plekken. Maar omdat er heel beperkt, het laatste, voorzitter, heel beperkt gemeten wordt, er zijn maar twee meetpunten, namelijk Europaweg en in Beijum, wordt er maar heel beperkt gemeten, is onze ervaring.

03:37:38

Voorzitter: Daar heeft D66 nog een vraag over.

03:37:42

Mevrouw Martinez Doubiani: Dank u wel, voorzitter. Wij hebben wel een verhelderende vraag, want wat betreft uw standpunten over schone lucht, daar kunt u ons als medestander in vinden. Maar wij vroegen ons af, omdat wij de gevolgen of de impact van het tekenen van zo'n akkoord nog niet goed kunnen overzien, of dat het handig is om misschien wellicht een breder gesprek hierover te hebben of een debat hierover, om de voors en tegens af te wegen in plaats van een motie vreemd.

03:38:10

De heer Van der Laan: Als het D66 helpt om dit debat volgende week te gaan voeren, dat kan natuurlijk, of op een later moment, willen we dat best overwegen. Maar we zijn nu wel even benieuwd gewoon ook even naar de reactie van het college om, voordat we die beslissing nemen, dat mee te nemen.

03:38:32

Voorzitter: Dank u zeer. Dan was er ook nog een motie over de toiletten, VVD en andere. Is dat nu voldoende toegelicht of...

03:38:43

Mevrouw Jacobs-Setz: Dat denk ik niet, want ik heb nog niets toegelicht, voorzitter. Dus dat kan onbedoeld niet voldoende zijn natuurlijk. We hebben een motie ingediend om te onderzoeken of er een openbare toiletvoorziening kan worden toegevoegd in het Noorderplantsoen. Wij hopen dat de gemeente daarmee ontzorgd wordt. En als we iemand verantwoordelijk maken voor die toiletvoorziening, wordt die ongetwijfeld schoongemaakt op het moment dat die vies is. Terwijl als we daar extern... Dan zitten we met een tijdschema zoals we ook bijvoorbeeld bij het [onhoorbaar 03:39:14] of bij de Hoornse Plas of bij dat soort voorzieningen zien. We weten dat er een ondernemer is die dat heel graag zou willen. Ik ben benieuwd wat het kost, wat de mogelijkheden zijn. Dus ons verzoek aan het college is om te onderzoeken of het mogelijk is en daarmee terug te komen bij de raad, en dan kunnen we kijken of we dat mogelijk gaan maken.

03:39:32

Voorzitter: En dan is er nog een motie over het alcoholverbod in het Noorderplantsoen van Student & Stad en D66. Daar nog een toelichting op?

03:39:42

De heer Swets: Dank, voorzitter. Volgens mij hebben we de motie al bij twee sessies toegelicht, dus ik ga er niet al te lang bij stilstaan. Maar wij stellen inderdaad voor om het tijdelijke alcoholverbod op enkele plaatsen vóór tien uur eraf te halen in het Noorderplantsoen. Ik ben onlangs ook in het Noorderplantsoen geweest. Je ziet dat het studenten en andere inwoners rondom de vijver zeker nog gewoon een biertje drinken. Als je dan uitlegt, je mag hier niet drinken, want er was vier jaar geleden een groepje dat overlast veroorzaakt en die is al jaren niet gezien, dat is lastig uit te leggen. Als meneer Van Hoorn dat een anekdotisch bewijs vindt, dan heeft hij daar volkomen gelijk in natuurlijk. Maar vandaar eigenlijk als voorstel: haal dat

plaatselijke verbod eraf, zorg dat iedereen in het hele Noorderplantsoen weer gewoon een biertje kan drinken.

03:40:24

De heer Swets: Voor de rest, voor dat het Schone Lucht Akkoord waar we mede-indiener van zijn, nog even goed om aan toe te voegen dat het echt om serieus geld gaat waar je dan aanspraken op kunt maken, waarbij bijvoorbeeld ook inwoners met een kleinere portemonnee subsidie kunt geven om hun vervuilende brommer of scooter in te ruilen voor een elektrische. Dat lijkt ons een uitstekend idee, dus daarom dienen wij die mede in.

03:40:46

Voorzitter: Er is nog een verhelderende vraag van de VVD.

03:40:49

Mevrouw Jacobs-Setz: Dank u, voorzitter. Ik heb een vraag over dat alcoholverbod. Als het alcoholverbod alleen was ingevoerd inderdaad voor de overlastgevende groep bij de vijver, waarom wilt u dan het alcoholverbod in het hele Noorderplantsoen opheffen? Die snap ik eigenlijk niet. Dat helpt mij om een mening te vormen, wat ik ermee doe als u daar antwoord op geeft. En een andere is, hoe legt u dat aan de inwoners uit die zeggen dat ze wel gewoon overlast ervaren? Dat u zegt, ik heb u gehoord, maar weet je wat we doen, we helpen u niet, maar we maken de mogelijkheid tot feesten en partijen nog een stukje groter.

03:41:22

De heer Swets: Volgens mij, elke keer als wij hier in de raad discussies hebben over overlast - en dan gaat het voornamelijk over evenementen - dan zeggen we: je moet het beter spreiden, want dan heb je minder overlast op bepaalde plekken. Behalve bij het Noorderplantsoen. Dan zeggen we: nee, eventuele overlast die er is, die willen we zoveel mogelijk centreren door het in bepaalde plekken niet mogelijk te maken om alcohol te drinken. Dat vinden wij een rare argumentatie en daarom zeggen we niet, verbied het in het hele Noorderplantsoen, maar sta dat gewoon in het hele Noorderplantsoen toe.

03:41:52

Voorzitter: Een vervolgvraag.

03:41:54

Mevrouw Jacobs-Setz: Want ik vroeg van: hoe legt... U geeft als argument: er was een overlastgevende groep bij de vijver en daarom moet het ook op de speelwaarde niet, maar dat argument is er nu niet meer. Het gaat hem nu verspreiden van de overlast. Begrijp ik u goed.

03:42:07

De heer Swets: Ik gaf de vijver even als voorbeeld, maar zowel voor de speelweide als voor de vijver zouden tijdelijke maatregelen zijn om de overlast die tijdens corona was ontstaan te beperken. Je ziet in ieder geval bij de vijver dat die overlast eigenlijk totaal niet meer, dat daar geen sprake meer van is. Bij tijdelijke maatregelen lijkt het mij heel logisch om die er weer af te halen zodra dat kan.

03:42:30

Voorzitter: Dank u zeer. We hebben in het presidium afgesproken dat ook andere fracties nog in de gelegenheid zijn om te reageren, omdat het onderwerp ook breed besproken is in de commissie. Daarna komt preadvies en daarna gaan we stemmen. Dus wel een vrij korte reactie. Partij voor het Noorden. Nee, sorry, Partij voor de Dieren.

03:42:51

De heer Pechler: Dank, voorzitter. Inderdaad al uitvoerig besproken, dus ik beperk me tot de moties. Schone Lucht Akkoord, daar waren we van gecharmeerd, maar het blijkt dat dit redelijk veel ambtelijke capaciteit kost en cofinanciering vergt, die ook effectiever ingezet kan worden

voor hetzelfde doel, namelijk minder luchtvervuiling zonder het akkoord te tekenen. Dus die steunen we niet. Bij het Noorderplantsoen hadden we als Partij voor de Dieren graag, als we meer handhavingscapaciteit hadden gehad, meer gedragsregels en verboden willen instellen. Maar die capaciteit en middelen hebben we niet, zoals we ook al in de eerdere sessies hebben besproken. Daarom steunen we de motie over het luidsprekerverbod niet, maar we zouden natuurlijk niet de Partij voor de Dieren zijn als we tegen een motie voor een barbecueverbod zouden stemmen, dus die steunen we wel.

03:43:28

De heer Pechler: Weg met die kadavercrematoria. En met de geluiden van de omgeving over aanhoudende overlast, steunen we de motie S&S en D66 die juist een regel wil loslaten niet. M7 over de toiletten, daar wachten we de reactie van het college voor af. Tot zover.

03:43:45

Voorzitter: D66.

03:43:49

Mevrouw Martinez Doubiani: Dank u wel, voorzitter, voor de korte woordvoering en gelijk ook de stemverklaring er maar bij. Het Noorderplantsoen is een prachtige plek voor jong en oud en D66 vindt het belangrijk dat iedereen, ook zonder de luxe van een eigen tuin of balkon, kan genieten van deze collectieve groene ruimtes, en als het kan, met een drankje in de hand en openbare toegankelijke toiletten in de buurt, zodat je niet tegen een muur gaat plassen. Een boom, ook goed. Deze groene gedeelde ruimtes zijn cruciaal en al helemaal als het zonnetje gaat schijnen. Daarom hebben wij dus eigenlijk ook samen met Student & Stad, die heeft het net goed uitgelegd waarom wij mede hebben ingediend om het alcoholverbod op te heffen, omdat wij zagen dat dit verbod destijds als een tijdelijke maatregel is ingediend en het eigenlijk ook lastig in de praktijk te handhaven is.

03:44:41

Mevrouw Martinez Doubiani: Daarnaast wil ik even nog wat zeggen over de maatregelen die nog vanuit Partij voor het Noorden worden voorgesteld: een barbecueverbod en een verbod op geluidsdragers, wij vinden dat we ons beter kunnen richten op het goed handhaven van bestaande maatregelen, zoals het huidige barbecueverbod op buiten de tegels en daar ook onze aandacht aan te vestigen. En tot slot, de motie openbare toiletten, daar zijn we positief over, wachten we het antwoord van het college af. En als laatst nog het Luchtakkoord, daar heb ik zonet wat over gezegd en wachten we ook het antwoord van het college af, al willen we wel benadrukken dat we hier positief over zijn en we misschien ook wellicht denken dat het handig is om het op een ander moment uitgebreid hierover te hebben, om alle pro's en con's, positieve en negatieve nadelen mee te nemen. Dank u wel, voorzitter.

03:45:30

Voorzitter: PVV heeft nog een vraag aan D66.

03:45:34

Mevrouw Blauw: Dat had ik net eigenlijk ook aan Student & Stad. Ik vind het een beetje een slap excuus, telkens dat handhaven van: daar kan toch niet op gehandhaafd worden. Is dat dan de reden dat er dan maar dat alcoholverbod eraf moet gaan, terwijl er wel degelijk gewoon overlast is? Ik vind dat een beetje een lastige. Ik hoor dat vaker, ook bij D66 van: maar er kan niet op gehandhaafd worden. Dat is gewoon een beetje symptoombestrijding of iets dergelijks.

03:46:07

Mevrouw Martinez Doubiani: Dank u wel, voorzitter. Ik zat nog te wachten op de vraag, maar ik zou daar even op reageren. De maatregel van het alcoholverbod is destijds in 2020 volgens mij met corona ingediend om een bepaalde groep overlastgevers aan te pakken. Die overlastgevers zijn volgens mij nu wel in zicht. De vraag is of die tijdelijkheid nu nog nodig is, aangezien de

gesprekken die wij hadden in andere sessies, in die twee sessies, waar de inwoners aangaven dat de overlast ook vanuit een andere kant komt. Dus wij vinden het op dit moment overbodig om dit verbod nog in stand te houden en vinden dat we ons beter moeten richten op andere maatregelen die we nu al hebben. En natuurlijk, het is, als ik hier een flesje heb met - die je niet kan zien - met alcohol, hoe ga je dat bij iedereen of bij duizenden personen controleren? Dat is gewoon niet te doen. Dat is wat wij proberen te zeggen.

03:47:03

Voorzitter: GroenLinks.

03:47:05

De heer Van Hoorn: Voor woordvoering, voorzitter. Dank u wel. Ik ga het wel kort houden. Maar met het oog op de omwonenden die dit ook met veel aandacht volgen, ook in de algemene lijn, nog iets kort. Vanzelfsprekend heeft ook mijn fractie, net als alle andere fracties in deze raad, ga ik van uit, aandacht voor de overlast die er ervaren wordt. Alleen we moeten ook erkennen dat het hier gaat om een balans. Enerzijds heb je de omwonenden, anderzijds heb je natuurlijk de natuur die waarde heeft in het Noorderplantsoen en ook de gebruikers en de sporters die gebruik maken van het Noorderplantsoen. En daar moet een balans in worden gevonden. Dat wordt wat mijn fractie betreft ook gevonden in de maatregelen die eerder genomen zijn en in de maatregelen die ook bij de evaluatie worden toegevoegd. Het zit hem dus wat ons betreft in die balans.

03:47:43

De heer Van Hoorn: Als je dat ook uitbreidt met het feit dat het nu al lastig genoeg is om de maatregelen te kunnen handhaven, zien wij ook geen meerwaarde in het verder uitbreiden van de maatregelen. Volgens die redentatie zal mijn fractie dan ook tegen het barbecueverbod stemmen en ook tegen het verbod op geluidsdragers. Wel wil ik even kort stilstaan bij het Schone Lucht Akkoord. Vanzelfsprekend vindt de GroenLinksfractie dat van allergrootste belang dat we in onze mooie gemeente ook schone lucht hebben. Daarom hebben wij ook al beleid op dit vlak en ook al hele strenge normen. Als wij dan akkoord gaan met een Schone Lucht Akkoord die minder ver gaat dan de normen en het beleid dat wij nu al hebben, gaan doel en middel elkaar in de weg zitten.

03:48:22

De heer Van Hoorn: We zouden dan iets aannemen waar we capaciteit, middelen en ambtenaren op inzetten dat ons niet dichterbij het doel gaat brengen. Sterker nog, je zou er vraagtekens bij kunnen plaatsen of het ons niet weerhoudt van het bereiken van het doel. Dus niet omdat we tegen schone lucht zijn, maar wel omdat we niet geloven dat dit ons gaat helpen dat te bereiken, zullen we ook tegen deze motie stemmen. En ook voor de verduidelijking, we hebben dit reeds eerder uitvoerig besproken in de vorige periode toen dezelfde motie voorlag om het Schone Lucht Akkoord te ondertekenen, maar dat terzijde. Met betrekking tot de motie van de VVD aangaande de toiletvoorzieningen in samenwerking met de ondernemer. Hartstikke sympathiek idee. In een eerdere sessie heb ik dat ook mevrouw Jacobs bij bijgevallen dat wat betreft mijn fractie een goed idee zou zijn. Als dit inderdaad uitvoerbaar is, zal mijn fractie deze motie steunen. Dank u wel, voorzitter.

03:49:11

Voorzitter: CDA.

03:49:13

De heer De Haan: Voorzitter, ook wij vinden het... Zien wel echt de zorgen van omwonenden, vinden het wellicht ook wel wat pijnlijk wat er vandaag besloten zal worden. Maar ik sluit me voor de verandering wel aan bij GroenLinks. Het verhaal over de balans. Daarbij wel de oproep aan GroenLinks om zich ook eens aan te sluiten bij ons, dat zou denk ik ook weleens een keer wijs

zijn. Maar het Noorderplantsoen, dat is een plek om van te genieten, te ontmoeten en te verblijven. Dat doe je natuurlijk wel met fatsoen, rekening houdend met elkaar. Natuurlijk zien wij dat dat helaas weleens misgaat, maar uiteindelijk is er toch grote, wellicht stille meerderheid die zich gewoon keurig aan de regels houdt, die geniet van het Pasen, die daar lekker barbecuet en af en toe een biertje drinkt. Dat hoort wat ons betreft ook wel bij het Noorderplantsoen en bij Groningen.

03:49:59

De heer De Haan: Natuurlijk hadden we ook liever gezien dat het uiteindelijk wat meer gespreid werd, dat het stadspark ook meer gebruikt zou worden. Daar zou die zwembijver ook een hele mooie toevoeging in kunnen zijn. Maar wij zullen tegen het voorstel van de Partij voor het Noorden stemmen over barbecueën. Ik ben zelf ook echt wel een barbecue liefhebber, kan ik zeggen. Maar net gezegd hebben, lijkt het me duidelijk waarom wij daartegen zijn. Dan het punt over de luidsprekers, daar kunnen we ons ergens wel in vinden. Daar gelaten dat je denk ik bootcampers... Dat moet je juist denk ik wel aanmoedigen. Maar die luidsprekers dat hoeft daar niet inderdaad altijd bij. Alleen dan kom ik toch ook op het eerder genoemde punt over de huidige regels die we nu al niet kunnen handhaven. Ik denk dat het daarom niet slim is om dat punt over de luidsprekers daaraan toe te voegen.

03:50:48

De heer De Haan: Het punt over het alcoholverbod, wij vinden het eigenlijk wel prima uitlegbaar dat er nu een alcoholverbod is bij de speelweide, dat daar geen alcohol getolereerd wordt. Studenten hebben volgens mij al genoeg plek om ergens lekker een biertje te kunnen drinken en dat hoeft bij zo'n kinderspeelplek wat ons betreft niet. En dat Schone Lucht Akkoord, daar is ook al een hoop over gezegd. We kennen de consequenties daarbij niet en ook daar heeft denk ik de heer Van Hoorn een mooi betoog net over gehouden.

03:51:15

Voorzitter: Anderen nog? Partij van de Arbeid.

03:51:17

De heer Van Veen: Dank, voorzitter. Voor de Partij van de Arbeid, die ziet het plantsoen maar ook de andere parken in Groningen echt als tuinen voor de mensen die zelf geen tuin hebben. Maar we zien ook tegelijkertijd nu wel dat het Noorderplantsoen gewoon te druk is. Dus ook al in mijn woordvoering afgelopen keer, en Irene heeft dat destijds ook gedaan, hebben we die nadruk gelegd op verspreiding. De wethouder heeft toen iets toegezegd, maar er is door collega-raadsleden duidelijk gemaakt dat een toezegging in een meningsvormende sessie net zo waardevol is als een toezegging tijdens een raadsvergadering. Dus ik ga ook niet om nog een toezegging vragen. Maar daar blijven we wel op hameren, want die spreiding is in onze ogen echt de oplossing om te zorgen dat het Noorderplantsoen weer voor iedereen een prettigere plek wordt.

03:51:58

Voorzitter: Stadspartij.

03:51:59

Mevrouw Sloot: Voorzitter, dank u wel. De motie Algeheel verbod op de barbecue, die hebben wij mede-ingediend. En niet omdat we het nou zo verschrikkelijk vinden dat er gebarbecued wordt, maar omdat wij net als GroenLinks vinden dat er balans moet komen tussen waar de omwonenden last van hebben, de gebruikers last van hebben, iedereen wel of niet last van heeft. En als je dat doortrekt, zou je kunnen zeggen, dan moet je dus ook die luidsprekers gaan verbieden. Maar wat zijn die geluidsdragers, wanneer zijn ze wel te hard en wanneer niet? Dan ga je doorslaan met de balans. Dus daar zijn wij niet voor. Wij zijn wel voor de, maar daar staan wij ook op, sorry, op de openbare toiletten. Het alcoholverbod opheffen, wij hebben niet de

indruk dat dat op dit moment zoden aan de dijk gaat zetten, waardoor er minder overlast zal komen.

03:52:56

Mevrouw Sloot: En dat is waar we het uiteindelijk over hadden. Dus daar zullen wij niet voorstemmen. De motie Klaar de lucht, daar hebben we een aantal argumenten voor gehoord. Sympathieke motie, maar wij zullen daar op dit moment niet voorstemmen. Tot zover.

03:53:11

Voorzitter: Zijn er nog andere fracties? ChristenUnie.

03:53:18

De heer Rebergen: Dank u wel, voorzitter. We hebben het hier nou zo vaak over gehad, dat ik bijna denk van: we hebben bijna dezelfde woordvoeringen. Want toen D66 begon met de waarde van het Noorderplantsoen en stadspark, dacht ik van: dat had ik eigenlijk ook willen zeggen. Toen de heer Van Hoorn begon over de balans, denk ik van: precies, daar zijn we mee bezig inderdaad, zoeken naar die balans. Toen begon de heer De Haan, toen dacht ik van: eigenlijk kan ik dat zo'n beetje helemaal wel overnemen, behalve bij de overwegingen, en daar kom ik dan nu maar direct op. We zijn inderdaad ook niet voor een barbecueverbod, juist omdat we die parken nodig hebben. We vinden wel dat het barbecueën op de daarvoor bestemde stenen moet. Sterker nog, we zouden heel graag sociale barbecues in het Noorderplantsoen en stadsstrand hebben, maar daarover hebben we ook een toezegging gehad in de vorige sessie, net als over de spreiding, die PvdA net zei. En voor wat betreft alcoholverbod, dan sluit ik ook verder graag aan bij de PvdA.

03:54:26

Voorzitter: VVD nog.

03:54:28

Mevrouw Jacobs-Setz: Dank u wel, voorzitter. Het Noorderplantsoen, dat houdt ons natuurlijk heel erg bezig. Ten eerste is het een prachtige plek in onze stad waar veel mensen vertier hebben, of je nou met je kinderen naar de speelweide gaat, met je hond een stukje gaat lopen, de plantsoenloop gaat lopen, wil barbecueën of een drankje wil doen, we doen het allemaal op een bepaald moment. We hebben ook goed geluisterd naar de inwoners die zeggen: voor een hele hoop mensen is het leuk, maar voor ons is het verschrikkelijk. En dat gaat ons ook nauw aan het hart. En wat willen wij dan daarmee? Ik heb het in mijn woordvoering in de commissie al gezegd: eigenlijk willen we dat iedereen gewoon zich fatsoenlijk gedraagt. Maar dat schijnt best lastig te zijn, want ondanks dat er dus een verbod is om lawaai te maken na tien uur, doen we het gewoon.

03:55:12

Mevrouw Jacobs-Setz: Ondanks dat er barbecuetegels liggen, gaan we gewoon overal barbecueën, ondanks dat je niet mag drinken bij de vijver gaan we daar gewoon drinken. En dat heeft onze fractie toch wel gepuzzeld: wat gaan we dan doen? Gaan we dan strengere regels stellen of niet? Als we dan even kijken van, wat is het idee, en willen we dan een algeheel barbecueverbod, ik wil eigenlijk meneer Pechler nog wel even vertellen, hij zal het ongetwijfeld niet uit mijn mond verwachten, maar je kunt ook een hele lekkere vegan barbecue hebben trouwens. Dus dat even geheel terzijde. Maar als we dan kijken van, willen we een algeheel barbecueverbod, dan zeggen wij van: dat gaat ons eigenlijk wel wat ver. Want stel nou dat je bij compacte woonwijken zit waar mensen in hun achtertuintje zitten, die hebben vaak een barbecue op veel kortere afstand.

03:55:57

Mevrouw Jacobs-Setz: En ik ben toch echt niet voor een algeheel barbecueverbod op het moment dat je de geur van barbecue van je burens kan ruiken. Ik woon best wel ruim, kan ik u

vertellen, en ik heb soms ook de barbecue van mijn burens. Dus wij zijn niet voor een algeheel barbecueverbod. Wel hebben wij vorige week van onze politieke jongeren vernomen...

03:56:16

Voorzitter: Wacht even. We hebben afgesproken in het presidium dat we niet uitvoerige woordvoering gaan doen met wat in feite een herhaling van de commissievergadering is.

03:56:26

Mevrouw Jacobs-Setz: Maar ik heb nog niks herhaald. Ik doe heel kort.

03:56:27

Voorzitter: Dat dreigt nu wel en ik heb net D66 daar een beetje kort op gereden. Dat vraag ik nu van u ook, want ik merk dat het nu toch een klein beetje weer die kant op gaat. Dat is gewoon niet de afspraak.

03:56:38

Mevrouw Jacobs-Setz: Dan ga ik heel kort nog even wat zeggen over de moties. Wij hebben wel begrepen dat de barbecuetegels absoluut niet vindbaar zijn, dus daar zou ik heel graag een reactie van de wethouder op hebben. En als de wethouder zegt of het college zegt dat de barbecuetegels vindbaar gaan worden, dan zullen wij het niet meestemmen met een algeheel barbecueverbod. Hetzelfde geldt eigenlijk ook voor de luidsprekers. Wij vinden ook daar dat je fatsoenlijk moet zijn en we hopen dat de parkwachters ons daarin helpen. En openbare toiletten, wij hopen dat die er daadwerkelijk kunnen komen. En het alcoholverbod in Noorderplantsoen opheffen, voelt voor ons eigenlijk als een middelvinger toch richting alle omwonenden. We zijn benieuwd hoe het college daartegen aankijkt en dan zullen we ons stemgedrag daarop bepalen.

03:57:23

Voorzitter: Dank u zeer. De SP nog.

03:57:26

De heer Huisman: Voorzitter, dank. Als laatste, denk ik. Eigenlijk kan ik aangeven dat wij met de woordvoering van het CDA wel helemaal eens zijn op dit punt. Eigenlijk vind ik het gewoon wel jammer van, net als de ChristenUnie, ik kan allerlei dingen herhalen die ik we in de meningsvormende sessie naar voren hebben gebracht. En eigenlijk wil ik alleen nog maar even reageren op de openbare toiletten. We wachten even de reactie van het college op dit punt af. Dat was het.

03:58:00

Voorzitter: Iedereen tevreden? Dan gaan we naar de reactie van het college. Ook geen herhaling van de commissie met een algemene beschouwing over de schoonheid van het Noorderplantsoen.

03:58:13

Mevrouw Wijnja: Dus dat het college nog 36 minuten heeft, dat telt niet. Ik denk dat... Nee, ik kan dit korter dan u misschien denkt. Volgens mij laat de discussie vandaag weer heel goed zien wat er in het Noorderplantsoen aan de hand is. Eerder vandaag ging het al even over de druk op de openbare ruimte, die steeds groter wordt, om allerlei redenen. Dat is in het Noorderplantsoen ook aan de hand. Het is niet een beleidsterrein waar we op een knop kunnen drukken en dan heb je een oplossing. Het is echt een doorlopend proces. Dat geldt voor het stadsstrand overigens net zo goed. Met de maatregelen die wij hebben genomen, die we hebben geëvalueerd, denken we dat we dit jaar weer een stap kunnen zetten om die balans iets te recht te trekken.

03:58:58

Mevrouw Wijnja: En ik begrijp heel goed dat er fracties zijn die een poging doen om dat net op een andere manier te doen, maar dat het voors en tegens heeft en dat balans... Het is ook maar

een beetje vanuit welk perspectief je het bekijkt, dat het ingewikkeld is. Dat is denk ik als eerste goed om te zeggen. Ik loop de moties even bij langs. Als eerste M1, Algeheel barbecueverbod in het Noorderplantsoen. Die gaat het college ontraden. We hebben al eerder aangegeven dat een van de uitgangspunten is dat ook inwoners van onze gemeente die geen tuin of balkon hebben een plek moeten hebben in de gemeente om te kunnen barbecueën. Het is wel degelijk gereguleerd. Er zijn barbecuetegels, dat is de aangewezen plek. De VVD vraagt mij of ze wel of niet vindbaar zijn.

03:59:42

Mevrouw Wijnja: Ik hoorde dat, ik dacht: dat weet ik eigenlijk niet. Wat ik wel weet, is dat de parkwachters en de boa's mensen actief wijzen op de tegels. Wat we kunnen doen... Wat ik nog wel even wil navragen, is: kunnen wij even kijken of daar nog iets in te doen is? Dat kan ik nu niet goed beoordelen, maar dat kan ik toezeggen om dat mee te geven. En als je dan kijkt naar het aantal barbecues op warme dagen in het Noorderplantsoen, dan zie je dat er ook echt behoefte in is. Dat betekent niet dat dat dan vervolgens geen problemen oplevert. Wat we doen op die warme dagen, is de parkwachters en de boa's zoveel mogelijk erop uit sturen om mensen te wijzen naar de goede plek. Dat heeft ook een beetje tijd nodig.

04:00:22

Mevrouw Wijnja: Een totaal voorbeeld zou technisch natuurlijk kunnen, maar het ging net al even over de handhaving. Op het moment dat je dat zou verbieden in het Noorderplantsoen, zou dat een positief effect kunnen hebben, omdat een deel van de mensen dan misschien naar het stadspark gaan, waar barbecueën wel is toegestaan. Maar dan blijft overeind dat wij melden - en dat blijft ook zo - dat we een beperkte capaciteit hebben, dat we dat dan niet waar kunnen maken. En die optelsom van redematies leidt tot het advies om dat te ontraden. Dan ga ik naar het verbod op luidsprekers in het Noorderplantsoen. Het ging net even over die bootcampklasjes. In een eerdere brief heeft u kunnen lezen dat er weleens mensen aangesproken worden op: je staat hier met een speaker, daar hebben ook mensen last van.

04:01:10

Mevrouw Wijnja: Heel veel mensen denken daar eigenlijk niet zo over na. Dus wij denken dat de doorlopende of de inzet van de parkwachters die we verlengen dit jaar, dat dat een belangrijke rol voor hen is om dat soort dingen ook tegen mensen even te zeggen. En om dezelfde reden eigenlijk als net bij het barbecueverbod, namelijk de capaciteit bij boa's en politie, is echt onvoldoende om te kunnen handhaven. Dus we denken dat het pakket aan regels wat er nu ligt, daar moeten we eigenlijk al alle zeilen bijzetten om dat goed te handhaven. We proberen daar een stap vooruit in te zetten door daar integrale handhavingdagen van te maken. We zullen aan het einde van het seizoen moeten bekijken of dat een vooruitgang oplevert. En daar komen we dan bij de volgende evaluatie op terug. Dan Klaar de lucht. Ik heb dit kort al even gezegd in de commissie.

04:02:04

Mevrouw Wijnja: Wij hebben eerder bewust besloten om het Schone Lucht Akkoord niet te ondertekenen. Dat heeft met een aantal verschillende dingen te maken. Dat heeft te maken met de normen die wij hebben in de gemeente, dat we eigenlijk geen grote knelpunten hebben, dat we best wel... Dat wij denken dat we genoeg instrumentarium hebben om daar goed op te kunnen sturen. Maar ook, het vraagt capaciteit. Ja, er is geld te halen, vraagt 50 procent cofinanciering voor de projecten. Dat geld en die capaciteit hebben we nu niet beschikbaar. En wat ons betreft, om de eerder genoemde redenen, zou dat niet de prioriteit hebben nu en daarmee ontraden we die motie. Dan die over openbare toiletten. Ik heb er eerder al iets over gezegd, ik wil dat wel ietsjes steviger herhalen. Wij zijn bereid om in gesprek te gaan met deze ondernemer.

04:02:57

Mevrouw Wijnja: Het gaat om een Rijksmonument. Dat maakt het gewoon niet makkelijk, al helemaal niet als we ook nog een betaalbare oplossing willen. Dus met die kanttekening erbij kan ik u in ieder geval toezeggen dat wij dat gesprek met een positieve grondhouding ingaan. Ik verwacht dat we wel kunnen, dat ik wel kan beloven dat we daar in Q4 op terugkomen, maar mocht dat onverhoopt toch tot problemen leiden, dan komen we daarop terug. En dan heb ik er nog één over, dat is die van Student & Stad, M8, over het alcoholverbod. Het beeld wat wij hebben is dat het alcoholverbod bij zowel de vijver als de speelweide - N=1-verhalen daargelaten - dat geloof ik direct dat dat zo is, maar ons beeld is wel dat dat de afgelopen periode, want dat heeft ook echt even tijd nodig, meer bekendheid heeft gekregen.

04:03:46

Mevrouw Wijnja: Veel bezoekers zijn bekend met het verbod. En ook vanuit het uitgangspunt van die balans en dat we niet de hele tijd regels willen veranderen, denken we dat het goed is om deze vooralsnog door te zetten. De overlast is ook verminderd. We denken dat er genoeg reden voor is. En eigenlijk alle maatregelen die we doorzetten dit jaar, evalueren we gewoon in de loop naar volgend jaar weer, en daar is dit onderdeel van. Tot zover.

04:04:12

Voorzitter: Ik dank u zeer. Ik kijk naar de indieners of er een motie is die niet in stemming behoeft te worden gebracht. VVD.

04:04:19

Mevrouw Jacobs-Setz: Nou kan ik natuurlijk mijn motie in stemming brengen en 43 groene knopjes krijgen en een foto maken en hem op social zetten, maar ik kies ervoor om dat niet te doen. Ik ben blij met de toezegging van de wethouder en wij trekken de motie graag in.

04:04:35

Voorzitter: Ik kijk ook even naar de schone lucht-motie. Moet die in stemming worden gebracht of niet?

04:04:41

De heer Van der Laan: Die brengen we wel in stemming. We vinden dat te belangrijk, voorzitter.

04:04:51

Voorzitter: Dan gaan we stemmen. Zijn er nog stemverklaringen? Heeft u allemaal duidelijk uw standpunt gegeven? Dat is ook goed voor de omwonenden van het Noorderplantsoen, dat men ook een beeld heeft hoe de verschillende fracties in denken. D66 nog, stemverklaring.

04:05:14

Mevrouw Martinez Doubiani: Voorzitter, een korte stemverklaringen over de Klaar de lucht in Groningen. We hebben de reactie van het college gehoord en wij gaan tegenstemmen omdat we het eens zijn met wat het college zo net had verteld.

04:05:24

Voorzitter: Anderen nog? Dan motie 1, Algeheel verbod op barbecues. Er moesten ook 42 stemmen zijn en die zijn nu ook uitgebracht, omdat mevrouw Jones even afwezig is. Dus dit klopt. Motie is verworpen. Dan de motie Verbod op luidsprekers in het Noorderplantsoen. Ik open de stemming. 42 stemmen dus. Ook die is verworpen. Dan motie 3, Klaar de lucht. 42 stemmen. Ook verworpen. En de laatste motie, dat is van Student & Stad en D66, de motie onder 8, doe mij maar een glas in het Noorderplantsoen. Ook die motie is verworpen. Wie dat wenst, is in de gelegenheid om nog een hapje te eten. Iedereen een fantastisch leuke sportieve avond en tot de volgende week.